

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 422

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile 203 Milletvekilinin Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4972) ile Çevre Komisyonu ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporları

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/4972 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Katılma Yazısı	8
- Genel Gerekçesi	9
- Madde Gerekçeleri.....	10
• Çevre Komisyonu Raporu	22
• Muhalefet Şerhleri	30
• Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu	44
• Muhalefet Şerhleri	56
• Teklif Metni	84
• Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	84

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>İlyas Şeker</i> Kocaeli	<i>Selahattin Minsolmaz</i> Kırklareli	<i>Cemal Öztürk</i> Giresun
<i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	<i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir	<i>Uğur Aydemir</i> Manisa
<i>Salih Cora</i> Trabzon	<i>İsmail Güneş</i> Uşak	<i>Yücel Menekşe</i> Nevşehir
<i>Ali Cumhur Taşkın</i> Mersin	<i>Mustafa Hilmi Dülger</i> Kilis	<i>Celalettin Güvenç</i> Kahramanmaraş
<i>Fatih Süleyman Denizolgun</i> İstanbul	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i> Konya	<i>Yavuz Subaşı</i> Balıkesir
<i>Hacı Özkan</i> Mersin	<i>Çiğdem Erdoğan Atabek</i> Sakarya	<i>Vildan Yılmaz Gürel</i> Bursa
<i>Ziver Özdemir</i> Batman	<i>Rizgin Birlik</i> Şırnak	<i>Mustafa Arslan</i> Tokat
<i>Zülfü Demirbağ</i> Elâzığ	<i>Jülide Sarıeroğlu</i> Adana	<i>Mihrimah Belma Satır</i> İstanbul
<i>Şahin Tin</i> Denizli	<i>Cemal Bekle</i> İzmir	<i>Mehmet Ali Çelebi</i> İzmir
<i>İsmail Ok</i> Balıkesir	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i> Kocaeli	<i>Rıza Posacı</i> Aydın
<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i> Adana	<i>Burhan Çakır</i> Erzincan	<i>Asuman Erdoğan</i> Ankara
<i>Ahmet Aydın</i> Adıyaman	<i>Erol Kaya</i> İstanbul	<i>Sermin Balık</i> Elâzığ
<i>Mustafa Köse</i> Antalya	<i>Yelda Erol Gökcan</i> Muğla	<i>Ziya Altunyaldız</i> Konya
<i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın	<i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep	<i>Ahmet Mücahit Arıncı</i> İstanbul

<i>Emine Yavuz Gözgeç</i> Bursa	<i>Selman Oğuzhan Eser</i> Karaman	<i>Müslüm Yüksel</i> Gaziantep
<i>Canan Kalsın</i> İstanbul	<i>Muhammet Müfit Aydın</i> Bursa	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir
<i>Mehmet Ali Cevheri</i> Şanlıurfa	<i>Mehmet Cihat Sezal</i> Kahramanmaraş	<i>Ergün Taşcı</i> Ordu
<i>Cengiz Demirkaya</i> Mardin	<i>Erol Kavuncu</i> Çorum	<i>Adil Çelik</i> Balıkesir
<i>Mehmet Akif Yılmaz</i> Kocaeli	<i>Çiğdem Koncağül</i> Tekirdağ	<i>Selim Gültekin</i> Niğde
<i>Osman Aşkın Bak</i> Rize	<i>Fuat Köktaş</i> Samsun	<i>Yusuf Ziya Yılmaz</i> Samsun
<i>Ahmet Demircan</i> Samsun	<i>Mustafa Yel</i> Tekirdağ	<i>Orhan Kırçalı</i> Samsun
<i>Cemal Taşar</i> Bitlis	<i>Mehmet Habib Soluk</i> Sivas	<i>Bayram Özçelik</i> Burdur
<i>Emrullah İşler</i> Ankara	<i>Recep Şeker</i> Karaman	<i>Zafer Işık</i> Bursa
<i>Polat Türkmen</i> Zonguldak	<i>Osman Nuri Gülaçar</i> Van	<i>Ahmet Çolakoğlu</i> Zonguldak
<i>Hamdi Uçar</i> Zonguldak	<i>Mehmet Sait Kirazoğlu</i> Gaziantep	<i>Hakan Kahtalı</i> Malatya
<i>Metin Çelik</i> Kastamonu	<i>Yasin Uğur</i> Burdur	<i>Nevzat Ceylan</i> Ankara
<i>Necip Nasır</i> İzmir	<i>Salim Çivitcioğlu</i> Çankırı	<i>Serkan Bayram</i> İstanbul
<i>İbrahim Yurdumuseven</i> Afyonkarahisar	<i>Ali Özkaya</i> Afyonkarahisar	<i>Mehmet Altay</i> Uşak
<i>Atilla Ödünç</i> Bursa	<i>Tamer Akkal</i> Manisa	<i>Osman Mesten</i> Bursa
<i>Jülide İskenderoğlu</i> Çanakkale	<i>Lütfiye Selva Çam</i> Ankara	<i>Belgin Uygur</i> Balıkesir

<i>Recep Uncuođlu</i> Sakarya	<i>Arife Polat Düzgün</i> Ankara	<i>Ahmet Akay</i> Şanlıurfa
<i>Fahri Çakır</i> Düzce	<i>Hacı Bayram Türkođlu</i> Hatay	<i>Abdulkadir Özel</i> Hatay
<i>Mustafa Savaş</i> Aydın	<i>Pakize Mutlu Aydemir</i> Balıkesir	<i>Şirin Ünal</i> İstanbul
<i>Fatma Aksal</i> Edirne	<i>İsmail Kaya</i> Osmaniye	<i>Emine Sare Aydın</i> İstanbul
<i>Ahmet Zenbilci</i> Adana	<i>Mustafa Ataş</i> İstanbul	<i>Oya Eronat</i> Diyarbakır
<i>Mehmet Doğan Kubat</i> İstanbul	<i>Oğuzhan Kaya</i> Çorum	<i>Ramazan Can</i> Kırıkkale
<i>Ahmet Sami Ceylan</i> Çorum	<i>Harun Karacan</i> Eskişehir	<i>Yusuf Başer</i> Yozgat
<i>İsmail Tamer</i> Kayseri	<i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum	<i>Ceyda Çetin Erenler</i> Kütahya
<i>Ahmet Kılıç</i> Bursa	<i>İbrahim Aydın</i> Antalya	<i>Yavuz Ergun</i> Niđe
<i>Semiha Ekinci</i> Sivas	<i>Fehmi Alpay Özalın</i> İzmir	<i>Atay Uslu</i> Antalya
<i>Ravza Kavakcı Kan</i> İstanbul	<i>Rümeysa Kadak</i> İstanbul	<i>Yusuf Beyazıt</i> Tokat
<i>Selim Yađcı</i> Bilecik	<i>Zülfü Tolga Ađar</i> Elâziđ	<i>Hacı Turan</i> Ankara
<i>İbrahim Halil Fırat</i> Adıyaman	<i>Mehmet Uğur Gökğöz</i> Isparta	<i>Sabahat Özgürsoy</i> Hatay
<i>Hüseyin Şanverdi</i> Hatay	<i>Mehmet Yavuz Demir</i> Muğla	<i>İshak Gazel</i> Kütahya
<i>Tahir Akyürek</i> Konya	<i>Osman Boyraz</i> İstanbul	<i>Mustafa Kendirli</i> Kırşehir
<i>İffet Polat</i> İstanbul	<i>Hakan Çavuşođlu</i> Bursa	<i>Mustafa Esgin</i> Bursa

<i>Ahmet Çakır</i> Malatya	<i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir	<i>Mustafa Demir</i> İstanbul
<i>Refik Özen</i> Bursa	<i>Mücahit Durmuşoğlu</i> Osmaniye	<i>Halil Özcan</i> Şanlıurfa
<i>Hasan Turan</i> İstanbul	<i>Fatma Betül Sayan Kaya</i> İstanbul	<i>Fehmi Küpçü</i> Bolu
<i>Hülya Nergis</i> Kayseri	<i>Semra Kaplan Kıvrırcık</i> Manisa	<i>Orhan Yegin</i> Ankara
<i>Halis Dalkılıç</i> İstanbul	<i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul
<i>İsmail Bilen</i> Manisa	<i>Abdullah Doğru</i> Adana	<i>Abdullah Güler</i> İstanbul
<i>Muhammet Balta</i> Trabzon	<i>Ali Şahin</i> Gaziantep	<i>Mehmet Ali Özkan</i> Manisa
<i>Recep Özel</i> Isparta	<i>Mehmet Erdoğan</i> Gaziantep	<i>Cihan Pektaş</i> Gümüşhane
<i>Ahmet Sorgun</i> Konya	<i>Sami Çakır</i> Kocaeli	<i>Tamer Dağlı</i> Adana
<i>Cemil Yaman</i> Kocaeli	<i>Selami Altınok</i> Erzurum	<i>Murat Baybatur</i> Manisa
<i>Eyüp Özsoy</i> İstanbul	<i>Ahmet Tan</i> Kütahya	<i>Sena Nur Çelik</i> Antalya
<i>Zeynep Gül Yılmaz</i> Mersin	<i>Ahmet Arslan</i> Kars	<i>Halil Etyemez</i> Konya
<i>Metin Gündoğdu</i> Ordu	<i>Osman Ören</i> Siirt	<i>Şeyhmus Dinçel</i> Mardin
<i>Ahmet Özdemir</i> Kahramanmaraş	<i>Hasan Çilez</i> Amasya	<i>Yıldırım Tuğrul Türkeş</i> Ankara
<i>Metin Bulut</i> Elâzığ	<i>İsmail Emrah Karayel</i> Kayseri	<i>Sabri Öztürk</i> Giresun
<i>Serap Yaşar</i> İstanbul	<i>Veysel Eroğlu</i> Afyonkarahisar	<i>Abdulahat Arvas</i> Van

Ertunç Erkan Balta
Artvin

Habibe Öçal
Kahramanmaraş

Nilgün Ök
Denizli

Derya Bakkak
Gaziantep

Nevzat Şaturođlu
İstanbul

Gülay Samancı
Konya

Süleyman Karaman
Erzincan

Nazım Maviş
Sinop

Zemzem Gülender Açanal
Şanlıurfa

Orhan Erdem
Konya

Zehra Taşkesenliođlu Ban
Erzurum

Hulusi Şentürk
İstanbul

Çiğdem Karaaslan
Samsun

Cumhur Ünal
Karabük

Şamil Ayrım
İstanbul

İrfan Kartal
Van

Metin Yavuz
Aydın

İbrahim Halil Yıldız
Şanlıurfa

Arzu Aydın
Bolu

KATILMA YAZISI

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi için imzama atıyorum.

Gereğini arz ederim.

02/03/2023

Niyazi Güneş

Karabük

HAVALE EDİLDİğİ KOMİSYONLAR (2/4972)	
ESAS	Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu
	Çevre Komisyonu
	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan yaşanan gelişmeler ile küresel iklim değişikliği, tarımsal üretimi önemli ölçüde etkilemektedir. Diğer taraftan artan nüfus ve kentleşme ile gıdaya olan talep artışı, doğal kaynakların etkin bir şekilde kullanılmasına imkân sağlayacak planlamaları zorunlu hale getirmektedir. Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda ülkemizde tarımsal üretimi planlamak, gıda güvencesi ve güvenliğini temin etmek üzere üretim öncesinde Bakanlıktan izin alınmasını sağlayacak düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Yapılacak bu düzenlemeler ile arz ve talep durumuna göre üretim gerçekleştirilerek, kaynakların sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde verimli kullanılmasına imkân sağlanacaktır.

Aynı doğrultuda, kanun teklifi ile tarımsal üretimin sürdürülebilirliği amacıyla; üreticinin, üretim sürecinin başından sonuna daha etkin desteklenebilmesi ve üretim süreci sonunda pazar sorunu yaşamadan emeğinin karşılığını alabilmesi için sözleşmeli üretim modelinin üretici lehine avantajlarla takviye edilerek yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

Diğer yandan yine Ülkemizin gıda güvenliğinin temini ve üretim için müsait olan tüm tarım arazilerinin etkin bir şekilde üretim sürecine dahil edilerek üretim imkanlarının artırılması maksadıyla atıl kalmış tarım arazilerinden faydalanılması bir zaruret olarak karşımıza çıkmıştır. Yapılması öngörülen kanuni düzenlemeyle; tarımsal üretimin sürekliliği ve artan nüfus ve ihtiyaçlar karşısında üretim artışının temini ile atıl durumda bulunan arazilerin mülkiyet hakkının özüne dokunulmaksızın, kamu yararı gözetilerek milli ekonomiye ve üretime kazandırılması için hisselilik, parçalılık, mülkiyet ihtilafları, tarımsal faaliyetin sonlandırılması, göç ve diğer nedenlerden dolayı gerçek veya tüzel kişilerin mülkiyetinde olmakla birlikte değerlendirilemeyen atıl tarım arazileri üzerinde kiralama suretiyle tarımsal faaliyet yaptırılması ve bu arazilerin sahiplerine de kiralamadan elde edilen gelirin dağıtılması öngörülmektedir.

Bu hususların yanı sıra 6831 sayılı Orman Kanununda yapılmasına ihtiyaç duyulan değişiklikler kapsamında:

6831 sayılı Kanununun 14 üncü ve 94 üncü maddelerinde yapılan değişiklik ile devlet ormanlarına nakil vasıtaları ile yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmek suretiyle ormanlara, doğal hayata ve çevreye verilen zararın orman suçu haline getirilerek cezalandırılması,

3213 sayılı Maden Kanununda madencilik faaliyetlerine getirilecek kısıtlamaların ancak Kanunla düzenlenmesi gerektiğine dair hüküm göz önünde bulundurularak orman sayılan alanlarda madencilik faaliyetlerine izin verilirken aynı zamanda verimli orman alanlarının azami olarak korunabilmesi ve geliştirilebilmesinin sağlanması, ayrıca madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanlarının rehabilitesi maksadı ile ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi işlemlerinin belediyelerin yanı sıra özel sektör işletmeleri tarafından da yerine getirilerek bu işlemlerin daha hızlı yürütülmesine imkan verilmesi,

Devlet ormanlarına tecavüz, yerleşme ve sabit tesisler inşa edilmesi halinde idarenin kendi kolluk kuvvetleriyle olaya müdahale ederek söz konusu tesisleri kullanabilmesi veya yıkabilmesi ve bu suretle ormanların daha etkili bir şekilde korunmasının sağlanması,

Kesilecek ağaçların belirlenmesinde ve elde edilen ürünlerin nakledilmesinde dijitalleşme sağlanarak daha etkin, verimli ve ekonomik takip sistemi kurulması ve bu kapsamdaki işlemlerle ilgili yasa dışı faaliyetlerin azaltılması,

6831 sayılı Orman Kanununun 31 inci maddesi kapsamındaki köylülerin aldığı zati ihtiyaç karşılığı ödenecek fiyatların 32 nci madde ile eşitlenmesi,

Köylerde yer sarsıntısı, yangın, heyelan, sel ve çığ yüzünden felakete uğrayanlara zati ihtiyaç verilebilmesi için aranan muhtaçlık şartının kaldırılması,

Orman kalkındırma kooperatiflerinin ürettikleri ürünlere karşılık gelen % 25 oranındaki tomruk ve sanayi odunlarını idareden satın almak ve üçüncü şahıslara satmak zorunluluğunun ortadan kaldırılarak bu ürünlere karşılık gelen gelirin adil dağıtımının sağlanması ve ormancılık faaliyetlerinde çalışanların sigorta yaptırmasının teşvik edilmesi,

Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanların 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına alınması, 6831 sayılı Orman Kanununun 71 inci maddesinin yürürlükten kaldırılması ile mükerrer düzenleme ve uygulamanın ortadan kaldırılması ve 71 inci madde kapsamında tazminat alanlara mükerrer ödeme yapılmaması,

Orman yangınları ile mücadelede alınacak tedbirlerin sadece yangın mevsimi ile sınırlanmaması,

Ormanlara kanun dışı müdahalelerin engellenmesi ve orman yangınlarıyla mücadelede etkinliğin artırılması amacıyla mezkur eylemleri düzenleyen maddelerinde yer verilen ve suç işlenmesini önlemekte caydırıcı olmaktan uzak olan hapis cezalarının süreleri ile adli para cezalarının ve idari para cezalarının miktarlarının artırılması ve para cezalarının günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi,

Ayrıca 6831 sayılı Orman Kanununa;

Aynı veya komşu köy, mahalle ve belde de orman tahdidini veya orman kadastro çalışmaları alanlarında ilan edilerek kesinleşmiş orman kadastrolarına göre aynı taşınmazların farklı vasıflarda sınırlandırılması nedeniyle yaşanan mülkiyet sorunlarının giderilmesi ve ormanların korunması için Ek 18 inci madde,

Kocaeli ili Kartepe ilçesi, Nusretiye mahallesinde 2/B uygulamaları yapılarak yaşanan mağduriyetlerinin giderilmesi için Ek 19 uncu madde,

Orman kadastro çalışmaları sonucunda hususi orman olarak sınırlandırılan veya hükmen hususi orman statüsüne kavuşan taşınmazların orman kadastro komisyonları marifetiyle yeniden incelenmesi sağlanarak ormancılık açısından yaşanan sorunların giderilerek ülke ekonomisine değer kazandırılması amacıyla ek 20 nci madde eklenmiştir.

Orman Kanununun yanı sıra, 3402, 2330 ve 6292 sayılı Kanunların bazı maddelerinde de değişiklikler yapılması öngörülmüştür.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Ülkemizde 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun 23 üncü maddesine dayanılarak lif, tohum, sap ve benzeri amaçlarla kenevir yetiştiriciliğine izni verilebilmektedir. Bununla birlikte, son yıllarda dünyada kenevir ve kenevirde elde edilen ürünler yaygınlaşmış ve birçok ülkede lif ve tohum amacı yanında ilaç etken maddesi üretimi amaçlı kenevir üretimine yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Bu nedenle, Dünyada yaşanan gelişmeler çerçevesinde ilaç ve gıda takviyesi ile diğer endüstriyel alanlarda kenevir üretiminin ve ürün çeşitliliğinin artırılmasına; Ülkemizin üretim potansiyeli dikkate alındığında, çiftçimizin de bundan pay alabilmesi için izinli olarak ilaç etken maddesi üretimi amaçlı kenevir üretimini gerçekleştirmek üzere Kanun değişikliği öngörülmüştür.

Madde 2- Tarımsal üretimin en önemli kaynağı olan toprak ve su kaynaklarının sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde tarım işletmeleri tarafından kullanımı önem arz etmektedir. Buna karşılık bitkisel üretimde yeterlilik oranı yüksek olan meyve alanları artarken, halkımızın beslenmesinde stratejik öneme sahip hububat, baklagil ve yağlı tohumlar gibi ürünlerin içerisinde olduğu tarla bitkilerinin üretim alanları daralmakta, su tüketimi fazla olan bitkiler yeraltı suyu kullanılmak suretiyle üretilmeye

çalışılmakta, hayvancılık işletmelerinin kurulmasında mera varlığı veya yem kaynağını dikkate almayan çiftçi tercihleri ortaya çıkmaktadır. Bu durum hem üretim miktarında dalgalanmalara neden olarak çiftçi gelirlerini olumsuz etkilemekte, hem de ülke kaynaklarının sürdürülebilir kullanımına zarar vermektedir.

Tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanımını ve tahribatını önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak amacıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırmaya yönelik olarak Anayasamızın 45 inci maddesinde devletin görevleri arasında belirtilen hususları eksiksizce yerine getirmek üzere yeni kanuni düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Tarım Kanununda yapılacak bu düzenlemeyle, tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda ülkemizde tarımsal üretimi planlamak, gıda güvencesi ve güvenliğini temin üzere belirlenecek ürün veya ürün gruplarında arz ve talep miktarı ile yeterlilik derecesine göre tarım havzası veya işletme bazında asgari ve azami üretim miktarlarını tespit ederek çiftçilerimizin üretim öncesi Bakanlıktan izin almasını sağlayacak bir yetkilendirme söz konusu olacaktır.

İlave edilmesi öngörülen düzenlemeyle Bakanlık belirleyeceği ürün türlerinin yetiştirilebilmesi için onay prosedürü geliştirecek olup düzenleme sayesinde münavebeli ekim, dikimin temin edilerek üretim yapılan toprağın kalitesinin korunması, tarımsal sulama yönetiminin imkân ve ihtiyaçlara uygun olarak gerçekleştirilmesi ve buna uygun bir bitki deseni temin edilebilecektir. Ayrıca ürünlerdeki fiyat dalgalanmalarının önüne geçilebilmesi amacıyla arz talep dengesinin muhafazası doğrultusunda planlama yapılması mümkün olabilecektir. Ayrıca hüküm ile Tarım ve Orman Bakanlığı'nca arz ve talep miktarı ile yeterlilik derecesini dikkate alarak onay verilen asgari ve azami üretim miktarları belirlenen ürün ve ürün çeşitleri dışında ürün üretilmesinin önüne geçilerek ürün planlamasının yapılabilmesi, gıda güvencesi ve güvenliğinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması, çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğin tesis edilmesi öngörülmektedir.

Tarımsal faaliyetlerin Bakanlıktan izin alınarak yürütülmesi ile tam kayıtlılığa, etkin izlemeye ve kaynakların optimum kullanımına imkan sağlanarak tarımsal hasılda artış gerçekleşecektir. Bakanlıktan izin almadan faaliyette bulunmayı engelleyerek, Kanunda öngörülen üretim planlamasını güçlendirmek üzere uyarı, belirli süre desteklerden yararlandırmama veya idari para cezası şeklinde kademeli bir yaptırım öngörülmektedir. Desteklerden yararlandırmamaya ilişkin olarak Kanunun 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile uyumlu olacak şekilde beş yıllık süre belirlenmiştir. Bu doğrultuda, hükme aykırı davranışların ise öncelikle yazılı olarak uyarılması, uyarıya rağmen 12 ay içerisinde ihlalin giderilmemesi halinde kademeli olarak önce, 5488 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde de yer alan beş yıl boyunca tüm desteklemelerden yasaklanmasına yönelik düzenleme getirilmekte, bir sonraki yıl için ihlalin devamı halinde, ürün grubuna göre bu faaliyetten elde edilecek yıllık brüt hasılasının yüzde birinden beşine kadar, çok yıllık üretim faaliyetlerinde ise aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen her yıl için bu faaliyetten elde edilecek yıllık brüt hasılasının yüzde birinden beşine kadar mahalli mülki amirce idari para cezası verilmesi öngörülmektedir.

İdari para cezasının hesaplanması, esas brüt hasıla, bir önceki takvim yılında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan üretimin yapıldığı il genelinin ortalama verim değeri ile rayiç fiyat dikkate alınarak yapılacak, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından verim değeri yayımlanmayan ürün ve ürün gruplarının ortalama verim değeri ise Bakanlık İl Müdürlüğüne belirlenecektir.

Bununla birlikte tarımsal faaliyetlerin bitkisel, hayvansal ve su ürünleri gibi alanlarda çok farklılık arz etmesi nedeniyle uygulamaya esas usul ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesine ihtiyaç duyulduğundan bu konuda Bakanlığa yetki verilmesi öngörülmektedir.

Madde 3- Tarımsal üretimin planlanmasında ve üreticinin ürettiği ürünlerin pazar sorunu yaşamamasında sözleşmeli tarımın önemi büyüktür. Özellikle tarımsal üretime dayalı sanayinin hammadde ihtiyacının karşılanarak piyasaya yeterli ve planlı işlenmiş ürün temininde sürekliliğin sağlanmasında sözleşmeli üretim olmazsa olmazdır. Ancak üreticilerin korunması açısından sözleşmeli üretime ilişkin temel kuralların konulması da elzemdir. Sözleşmeli üretimde kurallar genellikle alıcı firmalar tarafından belirlenmekte ve hazır tip sözleşmeler üreticinin önüne konulmaktadır. İki tarafın adil şartlarla sözleşme yapmaları sağlanarak hak ve yükümlülüklerde dengenin korunması yasal düzenlemeyi zorunlu kılmaktadır.

Alıcı ve satıcı arasında düzenlenecek üretim sözleşmeleri ile hasat öncesinde çiftçilerin pazarlama sorununun ortadan kaldırılması, sanayicilerin ise istediği miktar ve kalitede hammaddeye ulaşması amaçlanmaktadır.

Madde ile tarımsal üretim sözleşmesinin taraflarının haklarını koruyacak ve yükümlülükleri bakımından dengeyi sağlayacak surette sözleşme genel şartlarının Tarım ve Orman Bakanlığı'na çıkarılacak yönetmelikle belirlenmesi ve bu hükümlere istinaden Bakanlıkça belirlenecek bazı ürünlerin sözleşmeli olarak üretilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Yine yapılan düzenleme ile sözleşmeye tabi ürünler için getirilen sigorta yaptırma zorunluluğunun, tarımsal üretim sürecinde ortaya çıkabilecek risklerle karşı tarafların ekonomik yönden de korunmasını sağlayarak üretimin sürdürülebilirliğini tesis edeceği öngörülmektedir.

Ayrıca Tarım ve Orman Bakanlığına sözleşmeli üretimin geliştirilmesi, izlenmesi ve kontrol edilmesi amacıyla sözleşmenin taraflarını ve kapsamını içeren kayıt sistemleri oluşturma yükümlülüğü getirilmekte ve sözleşmelerin bu kayıt sistemleri kullanılmak suretiyle de düzenlenebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde ile sözleşme kapsamında yazılı akde olan güvenin artırılmasını da teminen üretilen ürünlerin satışından veya alımından mücbir sebepler haricinde vazgeçilmesi halinde uygulanacak ceza koşulu düzenlenmekte ve ceza koşuluna sınır getirilmektedir. Et ve Süt Kurumu da sözleşmeli kesim yapmaktadır. Ancak Et ve Süt Kurumunun sözleşmeli kesimdeki amacı et temin etmekten çok piyasa regülasyonuna dayanmakta ve üreticiyi korumak için kesim fiyatlarının normal piyasa koşullarının altına düşmesini engelleme amacıyla kesim yapılmaktadır. Dolayısıyla Et ve Süt Kurumu tarafından sözleşmeye bağlanan kesim işlerinde fiyatın piyasada oluşan fiyatın altında kalması halinde üreticinin elindeki hayvanların üreticinin faydasını maksimize edecek şekilde piyasaya arz edebilmesine imkân tanınması ve Et ve Süt Kurumu'nun taraf olduğu sözleşmeler yönünden ceza koşulunun üretici lehine düzenlenmesi öngörülmüştür.

Sözleşmeli üretimde hukuki ihtilafların uzun sürmesi bir sonraki üretim döneminin sözleşmeye bağlanmasında aksamalara neden olmakta ve bu nedenle üretim sekteye uğrayabilmektedir. Bu nedenle hukuki uyuşmazlıkların bir an önce çözülebilmesi için öncelikle zorunlu arabuluculuk müessesesinden faydalanılması hedeflenmiş; bu aşamada uzlaşmanın temin edilememesi halinde ise basit yargılama usulüne göre davaların sonuçlandırılması öngörülmüştür. Ayrıca üretici tarafın çiftçi olması dikkate alınarak adli müzaherete benzer şekilde üreticilerin ilk başta yargılama ve takip masraflarından muaf tutulması öngörülmüş, yargılama sonucunda haksız çıkmaları halinde ise yargılama giderlerinin haksız çıkan taraftan alınması öngörülmüştür. Ayrıca sözleşmeli üretimle ilgili davalarda, üretici tarafça ihtiyati tedbir talebinde bulunulması halinde, teminattan da muaf tutulması öngörülmüştür.

Madde 4- Madde ile 5488 sayılı Tarım Kanununun geçici 2 nci maddesinde yer alan "Entegre idare ve kontrol sistemi oluşturuluncaya kadar üreticilere yapılacak bitkisel üretimle ilgili destekleme ödemelerinde çiftçi kayıt sistemi esas alınır." hükmünün değiştirilerek %60'larda bulunan Çiftçi Kayıt

Sistemine kayıtlılık oranı dolayısıyla destekleme sistemi için yeterli veriyi temin edemeyen Çiftçi Kayıt Sistemi'nin, Tarım ve Orman Bakanlığınca hazırlanarak uygulamaya konulmuş olan diğer kayıt sistemleriyle de ikame edilmesi öngörülmektedir.

Madde 5- Tarım Kanununun 13 üncü maddesine eklenmesi öngörülen hükümler kapsamında sözleşmeli üretim sürecinde ortaya çıkabilecek hukuki uyumsuzlukların çözümlenebilmesi için düzenlenen dava şartı olarak arabuluculuk hükümlerinin görülmekte olan davalara uygulanmaması ve böylece hak kayıplarının önlenmesi amacıyla geçiş hükmü eklenmesi öngörülmektedir.

Madde 6- Madde ile 6132 sayılı At Yarışları Kanununun 1 inci maddesine ilave edilecek fıkra ile mahalli olmayan koşulara katılacak olan safkan at ırklarının, bu ırklar arasında yapılacak yarış sayısının dağılımını, bu ırkların yetiştirme ve geldikleri soylarına bağlı olarak katılabilecekleri yarış çeşitlerini ve tiplerini, hangi hipodromlarda hangi safkan ırk, yetiştirme ve hangi soylardan gelen atların koşabileceğini belirlemek ve yıllık yarış programları ile ilan etme konusunda Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yetkilendirilmesi öngörülmüştür.

Madde 7- Doping ürünü olarak kabul edilen farklı yasaklı maddelerin attan yarattığı metabolik etki farklı olmasına karşın, uygulamalarımızda tüm yasaklı maddelere aynı ceza uygulanmaktadır.

Dünyanın önde gelen yarışçılık ülkelerindeki doping kontrol kuralları ve cezai prosedürler, yasaklı maddeleri, medikal / tedavi amaçlı kullanılan yarış günü yasaklı maddeler ve tüm zamanlarda yasaklı olan diğer maddeler olmak üzere iki genel grupta ele almaktadır. Tedavi amaçlı kullanılıp yarış günü yasaklı olarak geçen maddelerin pozitif çıkması, söz konusu maddelerin tedavi sonrasında vücuttan atılma sürelerine bağlı olarak ortaya çıkmakta iken, diğeri yani tüm zamanlarda yasaklı olan maddeler ise direkt performans artırma amacıyla kullanıldığı için uygulanan cezalar da bu doğrultuda farklılık göstermektedir. Tüm zamanlarda yasaklı olan herhangi bir maddenin doping kontrolünde pozitif çıkması durumunda uygulanan cezalar diğer tedavi amaçlı gruba göre daha ağır olmaktadır.

Yapılacak değişiklik ile yasaklı maddeler listesinde yer alan ve performans artırmak amacı ile kullanılan maddelerin uygulanması durumunda uygulanacak cezalar artırılarak fiilin niteliğine göre ağırlık derecesi farklılaştırılmış cezalar belirlenmiş olacaktır.

Mevcut mevzuat hükümlerince sadece koşulara kayıtlı olan atlardan yarış günü numune alınabilmektedir, daha etkin bir mücadele için yarışa hazırlık aşamasında da numune alınabilmesinin önü açılarak, numune alma sıklığı artırılmış olacak ve hayvan sağlığı ve refahının sağlanması yanında yarışların şeffaf ve dürüstlük içerisinde gerçekleştirildiğine ilişkin imaj güçlendirilecektir.

Madde 8- Madde ile 6132 sayılı Kanuna geçici madde eklenmekte olup, Kanunun 4 üncü maddesinde yapılacak değişiklik ile birlikte ceza uygulamasında ortaya çıkacak olan yeniliklere uygun olarak yeni bir başlangıç yapılacak ve bu maddeyi ihdas edecek Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş fiiller sebebiyle verilmiş cezalar sonuçları ile birlikte ortadan kaldırılacaktır.

Madde 9- Devlet ormanlarına nakil vasıtaları ile yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmek suretiyle ormanlara, doğal hayata ve çevreye zarar verilmekte olup kamuoyunda bu sorun infiale sebep olmaktadır. Her yıl ormanlarımızda bu kapsamda yaklaşık 250 adet suç işlenmekte olup 1.500 hektar orman alanı zarar görmektedir.

Her ne kadar Çevre Kanunu'nda ormanları kapsayacak şekilde çevreye çöp dökülmesi suç ve cezası genel olarak yer alsada orman alanlarında işlenen suçların 2872 sayılı Çevre Kanununa göre özel bir kanun olan 6831 sayılı Orman Kanunu'nda düzenlenmesinin, kanunun uygulanması ve caydırıcılığı arttıracığı öngörülmektedir.

Madde 10- 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinde yer alan madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü kısıtlamanın ancak kanun ile düzenleneceğine dair hüküm gereği; madencilik faaliyetlerine orman sayılan alanlarda izin verilirken, verimli orman alanlarının azami olarak korunması ve geliştirilmesi maksadı ile düzenleme yapılması gerekmektedir.

Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanlarının rehabilitesi maksadı ile ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi işlemi kanuna göre yalnızca belediyeler aracılığı ile yapılmakta olduğundan, bu işlemlerin özel sektöre yaptırılabilme imkanı getirilerek rehabilite işlemlerinin daha hızlı yürütülmesi sağlanacaktır.

Madde 11- 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik ile ; ormanların kanun dışı müdahalelerden korunması için sınırları kesinleşmiş orman alanlarında devam eden her türlü bina ve tesis inşaatlarının suç tutanağı düzenlenmesi aşamasında durdurulamaması veya yıkılmaması sonucu inşaatlara devam edilmesi nedeniyle kovuşturma sonucunda verilecek kararların infazı güçleşmekte, halk ile zaman zaman karşı karşıya gelinmekte ve yıkımı yapılacak binalar için ülke kaynakları harcanarak israfa yol açılmaktadır.

Açma-yerleşme ve işgal suçları 2008 yılında 4.578 adetten, 2018 yılında 6.686 adete, 2020 yılında 9.708 adete, 2021 yılında ise 12.030 adete yükselmiş olup her yıl artarak devam etmektedir. Anayasal güvence altında olan orman alanlarının işgali ile yapılan milyarlarca TL harcama nedeniyle ülke ekonomisinde kaynak israfı yaşanmaktadır.

Orman Kanununun 17 nci maddesinde yapılacak değişiklik ile suç işlendiği an idarece olaya hemen müdahale edilmesi sağlanarak suç işlenmesinde caydırıcı bir rol oynanması hedeflenmekte olup bu suretle ülke kaynaklarının heba edilmesinin önlenmesi ve devletin tasarrufundaki milli servetimiz olan ormanlara kanun dışı müdahalelerin önüne geçilmesi sağlanarak ortak değerimiz olan ormanların daha etkin olarak korunması sağlanacaktır. Öte yandan bu tür orman suçları ile ilgili davaların yıllarca devam ettiği ve idarece, bu tesislere yargı kararı sonuna kadar müdahale edilmemesi nedeniyle suç işleme temayülünde olan kişilerin cesaretlendirildiği de dikkate alındığında, ormanların korunması ve devamlılığının tehlikeye düşürülmemesi için bu düzenlemenin elzem olduğu muhakkaktır.

Ayrıca yapılan düzenlemenin 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Yeniden gecekondu yapımının önlenmesi" başlıklı 18 inci maddesinde yer alan belediye sınırları içinde veya dışında, belediyelere, Hazineye, özel idarelere, katma bütçeli dairelere ait arazi ve arsalarla veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerde yapılacak, daimi veya geçici bütün izinsiz yapıların, inşa sırasında olsun veya iskan edilmiş bulunsun, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın yıkılacağına dair hükümde olduğu gibi izinsiz yapılar için verilen bu yıkım yetkisinin, idaremi kolluk kuvvetlerine de verilmesi sağlanmıştır. Getirilen bu değişiklikte kesinleşmiş orman sınırları içinde bulunan yerlere tecavüz, yerleşme ve sabit tesisler inşa edilmesi halinde idarenin kendi kolluk kuvvetleriyle olaya müdahale ederek tesislerin derhal yıkılabilmesi veya ihtiyaç dahilinde ormancılık faaliyetlerinde kullanılması ve bu suretle ormanların daha etkili bir şekilde korunmasında daha etkin rol alınması ayrıca idarece yıkılmasına lüzum görülmeyen bina ve tesislerin idarece kullanılabilmesi sağlanacaktır.

Madde 12- Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş, kırılmış veya kesilmiş ağaçların kimler tarafından nasıl tespit edileceği, damga çeşitleri ve nakliye tezkereleri ile ilgili hususların değişen teknolojik şartların paralelinde dijitalleştirilerek yeniden belirlenmesi, daha basit, kolay ve dijital çözümlerin getirilmesi amaçlanmaktadır.

Ormancılık alanında gelişmiş teknolojilerin kullanılması konusunda faaliyet gösteren sektörlerle yapılan görüşmeler ve bilgi alışverişleri yanında dijital ürün takip sistemleri teknolojisi ve farklı ülke uygulamalarının incelenmesi sonucu kullanılan sistemin yenilenmesinin gerektiği düşünülmüştür.

Günümüzde kullanılan dijital barkod, çipli kartlar ve QR kod uygulamaları için ARGE çalışmaları yapılmakta olup bu çalışmaların kullanılması ile ekonomik ve iş gücü tasarrufu sağlanacağı gibi faaliyetlerin daha verimli ve etkin yerine getirilmesi vatandaş memnuniyetini artıracaktır.

Çıkarılacak ağaçların damgalanmasında halihazırda kullanılan klasik yöntemde damgalama işlemi sırasında asgari altı eleman çalıştırılması zorunlu iken, kullanılacak teknolojik bir çözümle ağaçların damgalanmasında kullanılan eleman sayısı yarıya indirilebilecektir.

Madde 13- Orman Kanununun 32 nci maddesinde zati ihtiyaç fiyatları maliyet bedelinin üçte biri esas alınarak hesap edilmektedir. Bu fiyat Orman Kanununun 31 inci maddesinden yararlananlar için tarife bedeli ile kesme, taşıma ve istif masrafları olarak uygulanmaktadır. Orman içinde yaşayan ana unsur olan köylülerin 31 inci madde kapsamında aldığı zati ihtiyaç fiyatları, 32 nci madde kapsamından yüksek çıkmakta olduğundan köylülerin 31 inci madde kapsamında aldığı zati ihtiyaç fiyatlarının 32 nci madde ile eşitlenmesi için bu değişikliğin yapılması faydalı olacaktır.

Madde 14- Köylerde yer sarsıntısı, yangın, heyelan, sel ve çığ yüzünden felakete uğrayanlara zati ihtiyaç alınabilmesi için muhtaçlık şartı aranmaktadır. Özellikle köylerde evi yananlar tarafından yapılan müracaatlarda muhtaçlık şartı aranması, emekli maaşı alanların veya asgari ücretli olanların muhtaç sayılmaması bu kişilerin mağdur olmasına neden olmaktadır. Bu mağduriyetin giderilmesi için muhtaçlık şartının kaldırılması faydalı olacaktır.

Madde 15- Kooperatif tarafından üretilen tomruk ve sanayi odunlarından %25 karşılığı olarak orman işletmesinden satın alınarak üçüncü kişilere satılan ürünlerden elde edilen gelirin üyelere adil olarak dağıtılmadığı yönünde yoğun şikâyetler alınmakta ve konu adli makamlara intikal ettirilmektedir. Yapılacak değişiklik ile çalışanlara ürün yerine bu üründen elde edilen geliri karşılayacak şekilde yaptıkları işten aldıkları ücret oranında ödeme yapılacaktır.

Ayrıca, köylülerin şehirlere göç etmesinin nedenlerinden biri olan sosyal güvence eksikliğinin önüne geçilmesi amacıyla 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin 4 numaralı alt bendi veya ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olan kişilere orman idaresi tarafından vahidi fiyat usulü ile yaptırılan, odun üretimi, silvikültür, ağaçlandırmaya, toprak muhafaza, fidan ve tohum üretimi gibi işlere ait istihkak tutarlarının; ödemenin yapılacağı tarihlerde Sosyal Güvenlik Kurumuna kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim borcu ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şartıyla yüzde beş fazlasıyla ödenerek ormancılık faaliyetlerinde çalışacak kişilerin sağlık ve emeklilik haklarının sağlanmasına yönelik sigortalılık teşvik edilmiş olacaktır.

Kooperatiflere ilaveten % 10 istihkak fazlası nakit olarak ödenerek halihazırda piyasa fiyatından ucuz olarak % 25 oranında verilen tomruk ve sanayi odunu verilmeyecektir. Böylece orman kooperatif ve üyelerinin uğrayacağı kayıp telafi edilmiş olacaktır.

Ormancılık faaliyetlerinde kadın ve erkek olmak üzere 200.000 civarında çalışan mevcuttur.Ormancılık hizmetlerinin yürütülmesini sağlayan köylülerimizden kadınların ve erkeklerin sigorta yaptırımlarının özendirilmesi, zaman içerisinde çalışacak işgücünün kaybedilmesini önlemeye yönelik önemli bir gelişme olacaktır.

Madde 16- Yapılan değişiklik ile herhangi bir suretle satışı yapılan orman emvalinin, taşıma belgeleri ile ilgili hususların değişen teknolojik şartların paralelinde dijitalleştirilerek yeniden belirlenmesi amaçlanmıştır.Ormancılık alanında gelişmiş teknolojilerin kullanılması konusunda faaliyet gösteren sektörlerle yapılan görüşmeler ve bilgi alışverişleri yanında dijital ürün takip siteleri teknolojisi ve farklı ülke uygulamalarının incelenmesi sonucu kullanılan sistemin yenilenmesinin gerektiği düşünülmüştür.

Günümüzde kullanılan dijital barkod, çipli kartlar ve QR kod uygulamaları için ARGE çalışmaları yapılmakta olup bu çalışmaların kullanılması ile ekonomik ve iş gücü tasarrufu sağlanacağı gibi faaliyetlerin daha verimli ve etkin yeri getirilmesi vatandaş memnuniyetini artıracaktır.

Madde 17- Yapılan değişiklik ile herhangi bir suretle satışı yapılan orman emvalinin, taşıma belgeleri ile ilgili hususların değişen teknolojik şartların paralelinde dijitalleştirilerek yeniden belirlenmesi amaçlanmıştır. Ormancılık alanında gelişmiş teknolojilerin kullanılması konusunda faaliyet gösteren sektörlerle yapılan görüşmeler ve bilgi alışverişleri yanında dijital ürün takip sistemleri teknolojisi ve farklı ülke uygulamalarının incelenmesi sonucu kullanılan sistemin yenilenmesinin gerektiği düşünülmüştür.

Günümüzde kullanılan dijital barkod, çipli kartlar ve QR kod uygulamaları için ARGE çalışmaları yapılmakta olup bu çalışmaların kullanılması ile ekonomik ve iş gücü tasarrufu sağlanacağı gibi faaliyetlerin daha verimli ve etkin yeri getirilmesi vatandaş memnuniyetini artıracaktır.

Madde 18- Kesilecek ağaçların belirlenmesinde ve elde edilen ürünlerin nakledilmesinde dijitalleşme sağlanarak daha etkin, verimli ve ekonomik takip sistemi kurulması ve bu kapsamdaki işlerle ilgili yasa dışı faaliyetlerin azaltılması hedefi doğrultusunda düzenleme yapılmaktadır.

Madde 19- Orman Kanununun 104 üncü maddesinde yangın sezonunun Mayıs ayı başından Kasım ayı sonuna kadar olduğu tarif edilmiştir. Ülkemizin de içinde bulunduğu Akdeniz iklim kuşağında iklim değişikliğinin etkileri ile kuzey bölgelerde Aralık-Nisan ayları arasında çok sayıda yangınlar meydana gelmektedir. Aynı zamanda batı ve güney bölgelerimizde bu dönemlerde büyük yangın riskleri oluşmaktadır. Dolayısıyla yangın mevsimi olan Mayıs ayı başından Kasım ayı sonuna kadar olan dönem haricinde de yangın riskinin olduğu ve ileriki yıllarda küresel ısınma ile birlikte daha riskli mevsim şartlarının oluşmasının beklenmekte olduğu da göz önünde bulundurularak 6831 sayılı Orman Kanununun 75 inci maddesinde değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Madde 20- 6831 sayılı Orman Kanununun 27, 41 ve 42 nci maddesinde yapılması öngörülen güncel teknolojik şartlara uygun olarak dijitalleşme yönündeki değişiklik paralelinde 89 uncu maddenin değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 21- Devlet ormanlarına nakil vasıtaları ile yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmek suretiyle ormanlara, doğal hayata ve çevreye zarar verilmektedir. Orman alanlarında söz konusu fiilleri işleyenlere Çevre Kanunu'nun ilgili maddelerine göre cezai işlem yapılmaktadır. Ancak bu cezalar yeterli değildir. 6831 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin (F) bendine bu fiilin yasaklanmasına ilişkin hüküm ilave edildiğinden 6831 sayılı Orman Kanununun 94 üncü maddesine getirilen düzenleme ile anılan fiilleri işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanması hedeflenmiştir.

Madde 22- 6831 sayılı Orman Kanununun 27, 41 ve 42 nci maddesinde yapılması öngörülen güncel teknolojik şartlara uygun olarak dijitalleşme yönündeki değişikliğe paralel olarak 97 nci maddede değişiklik yapılması gerekmektedir. Ayrıca ağaçları keserken dip kütükte bırakmayanlarla damgalı ya da işaretli ağaçları tespit edilen hadde nazaran daha yüksekte kesenlere, kesilen her ağaç için verilen cezaların günümüz şartlarına göre güncellenmesi öngörülmektedir.

Madde 23- 6831 sayılı Orman Kanununun 27, 41 ve 42 nci maddesinde yapılması öngörülen güncel teknolojik şartlara uygun olarak dijitalleşme yönündeki değişikliğe paralel olarak 100 üncü maddenin değiştirilmesi ve idari para cezası miktarının günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca taşıma belgesini değiştirmeden nakliyat yapanlara, ormandan kesilen ağaçlardan damgaya tabi orman emvalini damgasız, işaretlemeye tabi olanları işaretsiz olarak orman idaresinin istif yerlerine götürünlere verilen cezaların da günümüz şartlarına uygun hale getirilmesi öngörülmektedir.

Madde 24- 6831 sayılı Kanunun 69 uncu maddesi 19/4/2018 tarihli ve 7139 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile değiştirilmiş olduğundan, ceza maddesi olan 105 inci maddenin de bu değişikliğe uyumlu hale getirilmesi zorunluluğu hasıl olmuştur. Aynı şekilde 69 uncu maddede kaldırılan hükümlerle ilgili olarak 105 inci maddede bulunan ceza hükümlerinin de kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 25- 6831 sayılı Orman Kanununun 27, 41 ve 42 nci maddesinde yapılması öngörülen güncel teknolojik şartlara uygun olarak dijitalleşme yönündeki değişikliğe paralel olarak 109 uncu maddenin değiştirilmesi ve bu kanunu ihlal edenlere verilen idari para cezası miktarlarının günümüz şartlarına göre güncellenmesi gerekmektedir.

Madde 26- Ülkemizde çıkan yangınların son 10 yıllık sayısal ortalamasına bakıldığında yıllık 2.715 adet orman yangınının meydana geldiği ve bunların %88'inin insan kaynaklı yangınlar olduğu görülmektedir. Vatandaşlarımızın ihmal ve dikkatsizliklerinden, kaza sonucu ve kasıtlı olarak çıkardıkları yangınların sayısının azaltılabilmesi için Orman Kanununun 110 uncu maddesinde düzenlenen cezaların daha caydırıcı olması vatandaşların bu konuda daha dikkatli olmasını sağlayacak olup bu sayede hem orman yangını sayısı azalacak hem de yanan alan miktarı düşecektir.

Kasten orman yakılması ya da Devletin güvenliğine karşı suç işlemek amacıyla kurulmuş bir örgüt faaliyeti çerçevesinde devlet ormanlarının yakılması halinde yangının çıkış yerleri ve meteorolojik şartlara bakıldığında yanacak alanın daha fazla olması ve vatandaşların can ve mal kayıplarına neden olacak şekilde gerçekleştiği göz önüne alındığında mevcut cezaların artırılması öngörülmektedir.

Madde 27- Aynı veya komşu köy, mahalle ve beldede orman tahdidi veya orman kadastro çalışmaları alanlarında ilan edilerek kesinleşmiş orman kadastro sonuçlarında kenarlaşma hataları ve diğer teknik hatalar nedeniyle aynı taşınmazların orman sayılıp sayılmaması bakımından farklı vasıflarda sınırlandırılması nedeniyle yaşanan mülkiyet sorunlarının giderilmesi ve ormanların korunması gerekmekte olup uygulamada sorunların çözümü için taşınmaz sahipleri hasım gösterilerek hukuk mahkemelerinde davalar açılmakta, taşınmaz sahipleri ve varislerinin çok sayıda olması ile taraf teşkili sağlanamamakta, davaların uzun sürmesi nedeniyle vatandaşlar mağdur olmakta ve mahkemelerin yükü artmaktadır. Bununla birlikte taşınmazlar ihtilafı olduğundan sahipleri tarafından değerlendirilememekte ve ülke ekonomisi zarar görmektedir.

Zaman zaman, aynı çalışma alanında farklı tarihlerde yapılan Orman Kanunu uygulamaları nedeniyle kadastroya konu edilen parsellerin aynı zemini işgal etmekle birlikte farklı nitelikler taşıdığı ve farklı kullanıcılar adına tescil edilebildiği, özellikle ilk yapılan orman kadastro sonucu orman dışı alan olarak sınırlandırılan alanlarda yapılan tapulama çalışması ile gerçek ve tüzel kişiler adına tapuya tescil edilen taşınmazların, aynı bölgede daha sonra gerçekleştirilen orman kadastro uygulamaları sonucu ormanlık alanda kaldığının belirlenmesi nedeniyle, Orman İdaresi tarafından açılan davalar sonucunda vatandaşların tapuları iptal edilmekte ve açılan tazminat davalarında Hazine aleyhine önemli miktarlarda tazminat kararlarının verilmekte olduğu, bunun sonucu olarak uzun yıllar önce kazanılan mülkiyet hakkının hükümsüz hale gelmesi nedeniyle Devlet-Vatandaş ilişkisinde onarılması güç hasarların ortaya çıktığı, bu tür alanlarda kadastro sonrası yoğun mülkiyet değişimlerinin gerçekleştirildiği gözlenmektedir.

Orman kadastro komisyonları, oluşan kenarlaşma hataları ile teknik hataları düzeltmek üzere görevlendirilerek, bu tür alanlarda oluşan mülkiyet ihtilaflarının dava açılmadan çözülmesi sağlanacaktır.

Başta İstanbul, Kocaeli, Isparta, Muğla, İzmir, Antalya gibi illerimiz olmak üzere 40 ilimizde 15.000-20.000 hektar civarındaki alanda bu tür uygulamalar nedeniyle mağduriyet yaşandığı ve 15.000 civarında vatandaşımızın mağdur olduğu tahmin edilmektedir.

Madde 28- Yanan orman sahalarında hiçbir şekilde 2/B uygulaması yapılamamaktadır.

Nusretiye mahallesinde yapılan orman kadastro çalışmalarında; kadastro tutanaklarında ifade edilen ve sınırları kesin olarak tespit edilemeyen yangın iddiaları dolayısıyla 2/B uygulaması yapılmayarak vatandaşların mağduriyetine neden olunmuştur.

Bu düzenleme ile Nusretiye mahallesinde 2/B uygulamaları yapılarak vatandaşların mağduriyetleri giderilecek, orman-halk ilişkilerini olumsuz etkileyen problemler ortadan kaldırılacaktır.

Madde 29- Evvelce hususi orman statüsüne alınmış birçok taşınmaz, 6831 sayılı Orman Kanununun 52 nci maddesine aykırı olarak ifraza tabi tutularak binlerce parsel oluşturulmuştur. Yürürlükteki mevzuata göre bu taşınmazların dava konusu edilerek birleştirilmesi gerekli olup, bu hususun gerçekleştirilmesinde zorluklar yaşanmaktadır.

3 (üç) hektardan küçük olduğu halde çevresi ile birlikte bir bütün olarak değerlendirilerek orman sayılan ya da hükmen hususi orman statüsüne kavuşturulan birçok taşınmaz bulunmaktadır. Hususi orman taşınmaz malikleri genel olarak birden çok olduğundan bu maliklerin bir araya getirilerek mesul müdür atanması, amenajman planı yaptırılması ve alanda uygulama yapılması sağlanmadığından hususi ormanlardan gerektiği şekilde faydalanılamamaktadır.

Düzenleme ile hususi orman statüsüne alınmaması gerekirken orman kadastrosu çalışmaları sonucunda hususi orman olarak sınırlandırılan veya hükmen hususi orman statüsüne kavuşan taşınmazların orman kadastro komisyonları marifetiyle yeniden incelenmesi neticesinde yaklaşık 12.000 kişinin mağduriyetinin giderilmesi sağlanacak olup, önemli bir ormancılık sorunu giderilerek ülke ekonomisine değer kazandırılması hedeflenmektedir.

Sakarya, Trabzon, Kocaeli, Ankara ve İstanbul başta olmak üzere yaklaşık 47 ilde 800 adet hususi orman mevcut olup alanı 25.400 hektardır. Bu ormanların 15.000 maliki bulunmaktadır ve yaklaşık 15.000 parsel bölündüğü tahmin edilmektedir. Yaklaşık 5.000 hektar alanın yapılaştığı tahmin edilmekte olup bu düzenleme ile 12.000 kişinin mağduriyetinin giderilmesi sağlanacaktır.

Madde 30- Bilindiği üzere, Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme ile itfaiye personelinden yangın ve arama kurtarma ile su baskınları ve doğal afetler kapsamındaki kurtarma çalışmalarına katılanlardan ölen veya malul hale gelenlerin 6831 sayılı Kanunun 71 inci maddesi uyarınca tazminat ödemesinden yararlanacağı düzenlenmiştir.

Madde ile herhangi bir hak kaybı yaşanmaması için, 31/12/2023 tarihine kadar meydana gelen olaylar sebebiyle tazminat ödemesine hak kazanacaklar için 6831 sayılı Kanunun bu Kanun ile yürürlükten kaldırılan 71 inci maddesinin uygulanmasına devam edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 31- Anayasanın 169 uncu maddesinde orman varlığımızın korunmasına ve geliştirilmesine özel önem verilmiştir. Orman varlığının korunmasında orman yangınlarının söndürülmesi önem arz etmektedir. Orman yangınlarının söndürülmesinde fiilen görevli olanların, çok güç şartlar altında çalıştığı, bazen günlerce yangın söndürme faaliyetinde buldukları kamuoyunca da bilinmektedir. İç güvenlik ve asayişin korunmasında veya kaçakçılığın men, takip ve tahkiki konularında görevli olan Orman Genel Müdürlüğü çalışanları, 2330 sayılı Kanundan yararlanmakta; fakat Orman Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, orman yangını söndürme görevinde fiilen çalışırken yaralananlar, engelli hale gelenler veya ölenler hakkında 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanmamaktadır. Milli servet olan ormanlarımızın yanıp kül olmaması adına, bu kadar riskli bir görevi üstlenenlerin 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamından yararlanamaması Anayasamızın eşitlik prensibine aykırılık teşkil etmektedir. Bu nedenle ormanların savunması vatan savunmasıdır düsturuyla hareket eden orman yangınlarının söndürülmesinde fiilen görevli olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olanlardan Orman Genel Müdürlüğü çalışanları, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının personeli

ile 6831 sayılı Orman Kanununun 69 uncu maddesi kapsamında görevlendirilen gönüllülerin 2330 sayılı Kanun kapsamına alınması uygun olacaktır. Bu sebeple, mükerrer düzenlemeye mahal verilmemesi amacıyla 6831 sayılı Orman Kanununun 71 inci maddesinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 32- 26/5/1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun ek 9 uncu maddesinin, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 33/c maddesi ile yürürlükten kaldırılması ve 5234 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrası ile getirilen düzenleme neticesinde; 1050 sayılı Kanun’ un ek 9 uncu maddesine istisna teşkil etmek amacıyla yürürlüğe konulan 6831 sayılı Orman Kanununun ek 6 ncı maddesi, fiilen uygulanabilirliğini yitirmiştir.

Bununla birlikte Hazine ve Maliye Bakanlığı’ nca 18/1/2022 tarihli ve 31723 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan 73 Sıra No’ lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğinin 6 ncı ve 9 uncu maddeleri ile getirilen düzenlemelere istinaden; hem aylık gayrisafî hasıllattan tahsil edilen tutarın %15’ inin, hem de yıl sonu kar payının %10’ u oranında hazine hissesinin genel bütçeye irat kaydedilmek üzere yatırılması suretiyle yapılacak ödemelerin Orman Genel Müdürlüğü açısından mükerrerlik teşkil edeceği tespit edildiğinden, söz konusu mükerrerliğin giderilmesi ve fiilen uygulanabilirliği kalmayan maddenin kanun metninden çıkarılması amacıyla 6831 sayılı Orman Kanununun ek 6 ncı maddesinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 33- Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanların 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamından yararlanabilmeleri için “Amaç” maddesinde açıkça belirtilmesi zorunlu olduğundan, orman yangınlarını söndürme çalışmalarında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olanlardan Orman Genel Müdürlüğü çalışanları, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının personeli ile Orman Kanununun 69 uncu maddesi kapsamında görevlendirilen gönüllülerin kapsama alınması hedeflenmiştir.

Madde 34- Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanların 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamından yararlanabilmeleri için “Kapsam” maddesinde açıkça belirtilmesi zorunlu olduğundan orman yangınlarını söndürme çalışmalarında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olanlardan Orman Genel Müdürlüğü çalışanları, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının personeli ile Orman Kanununun 69 uncu maddesi kapsamında görevlendirilen gönüllülerin kapsama alınması hedeflenmiştir.

Madde 35- Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanların 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamına alınması halinde geriye dönük taleplerin karşılanabilmesi için 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yaralananlar, engelli hale gelenler veya ölenlerin ve gönüllüler yönünden ise kanunun yürürlüğe girdiği 19/4/2018 tarihinden itibaren faydalanmaları için geçici maddenin eklenmesi öngörülmektedir. Ancak bu kişilere nakdi tazminat hakları saklı kalmak kaydıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geriye dönük olarak herhangi bir ödeme yapılmaması ve 6831 sayılı Orman Kanununun 71 inci maddesi kapsamında tazminat alanlara bu kanun kapsamında mükerrer ödeme yapılmaması hedeflenmektedir.

Madde 36- 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi uyarınca orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kadastro ekipleri tarafından 3402 sayılı Kadastro Kanunu uyarınca ilgili kurumlardan sağlanacak teknik personel takviye edilerek müstakilen yapılabilmesi, bu çalışmalara yönelik itirazların da yine aynı Kurumun kadastro komisyonları tarafından incelenip sonuçlandırılması amacıyla getirilen düzenleme ile bütün kadastral çalışmaların birlikte yapılıp eş zamanlı olarak ilan edilmesi sağlanarak zaman ve kaynak tasarrufu yapılması hedeflenmektedir.

Ayrıca düzenleme ile Orman Kanununun 7 ve devamı maddeleri gereğince orman kadastrosu ve fenni hata düzeltme çalışmalarının orman kadastro komisyonu yanında kadastro ekiplerince yapıldığı hususu da göz önünde tutularak benzer şekilde 2/B uygulamalarının da kadastro ekiplerince yapılmasına imkân verilmesi ve söz konusu kadastro ekibine Orman Genel Müdürlüğü tarafından ilaveten orman kadastro komisyonlarında en az iki yıl çalışmış bir yüksek orman mühendisi veya orman mühendisi ile bir yüksek ziraat mühendisi veya ziraat mühendisi görevlendirilmesinin temini hedeflenmektedir.

Madde 37- Tarımsal üretim; insanların gıda teminini sağlamasının yanında, üretim araçlarının kullanılması ile hem yatırım aynı zamanda istihdam sağlamaya olanak veren üretim faaliyetidir. Bu bağlamda tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi kırsal kalkınma açısından da önemli olup, tarımsal üretimin devamlılığını sağlamaya yönelik tedbirler alınması gerekmektedir.

Günümüzde gıda güvenliğinin ve üretimin sürdürülebilirliği önem arz etmekte olup, son yıllarda vuku bulan Covid-19 pandemisi, iklim değişikliği gibi nedenlerle tarımsal üretim ülkelerin öncelik sıralaması bakımından üst sıralara çıkmıştır. Ülkemizde yaklaşık 656 bin hektar gerçek veya tüzel kişilerin mülkiyetinde olan tarım arazileri; hisselilik, parçalılık, mülkiyet ihtilafları, göç gibi nedenlerle atıl durumda bulunmaktadır.

Ülkemizin gıda güvenliği, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması, atıl durumda bulunan tarım arazilerinin tarımsal üretime kazandırılması; üretim planlanması ve tarım arazilerinin etkin ve verimli kullanımı açısından önem arz etmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı kayıtlarında tarım arazilerinin yaklaşık % 63'ü Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı durumdadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nca gerek arazi alım-satımı gerekse kiracılık konularında, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8/K maddesi uyarınca aracılık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi planlanmış olup kiralamaya konu atıl tarım arazisinin ilanı ve kira sözleşmesinin hazırlanması gibi iş ve işlemler dijital ortamda gerçekleştirilebilecektir.

Ülkemizde yaklaşık 656 bin hektar tarım arazisi çeşitli nedenlerle atıl durumda olduğundan, söz konusu arazilerin üretime kazandırılmasıyla yıllık yaklaşık 14 Milyar TL ekonomik kaybın önüne geçilebilecektir.

Dolayısıyla yukarıda belirtilen nedenlerle tarımsal üretim imkânı olan arazilerin atıl halde kalması milli ekonomimiz açısından büyük bir kayıp oluşturduğu gibi, aynı zamanda gıda arz güvenliğimizin sağlanmasına yönelik üretim planlamalarını da olumsuz yönde etkilemektedir.

Yapılacak kanuni düzenleme ile bu şekilde atıl durumda bulunan arazilerin özüne ve mülkiyet hakkına dokunulmaksızın, kamu yararı gözetilerek üretime kazandırılması ve bu şekilde ülke ekonomisine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Malikleri veya hak sahipleri tarafından uzun süredir işlenmeyen veya mülkiyeti ihtilafları nedeniyle işlenmeyen tarım arazilerinin devlet eliyle veya yetkilendireceği kurum veya kuruluşlar eliyle tarımsal üretim yapacaklara kiralanabilmesi ve kira gelirlerinin hak sahiplerine verilmesi şeklindeki bir yöntem hem ekonomiye katkı sağlayacak hem de tek başına arazisinden bir gelir elde edemeyen vatandaşlara ek gelir sağlayabilecektir.

Öngörülen yöntem mülkiyetin aynına ve miras haklarına dokunmadığından Anayasa ile teminat altına alınmış olan mülkiyet hakkını zedeleyen bir yönü de bulunmamaktadır. Anayasanın 35 inci maddesinde "Herkes mülkiyet ve miras hakkına sahiptir" denildikten sonra bu hakların ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği ve mülkiyet hakkının toplum yararına aykırı olamayacağı belirtilmiştir.

Atıl durumda bulunan tarım arazilerinin kiralama yöntemiyle üretime kazandırılması yukarıda hükümlerine yer verilen Anayasanın 35 inci maddesinin bir gereğidir. Zira tarıma özgülenmiş arazilerin üretim amacıyla kullanılmaması ve atıl durumda bırakılmasının toplum yararına uygun olduğundan bahsedilemez. Zira tarımsal ürünler toplumun devamı için vazgeçilmez ürünlerdir.

Tarımsal üretimin devamlılığı toplumsal hayatın sağlıklı bir şekilde devamının teminatıdır. Atıl tarım arazilerinin işlenerek üretime kazandırılması, toplumun gıda güvenliğini temin etmek bakımından üstün bir kamu yararı barındırmaktadır. Aynı maddede mülkiyet hakkının kanunla kamu yararı amacıyla sınırlanabileceği belirtilmiştir.

Aslında yapılan düzenleme ile mülkiyet hakkının sınırlandırılmasından söz edilmesi imkânı bulunmamaktadır. Zira kişinin kendisinin tarımsal faaliyette bulunmak istemesine rağmen arazisinin başkasına kiralanması söz konusu değildir. Kamu yararına binaen kullanılmayan arazinin üretime kazandırılması söz konusudur. Dolayısıyla yapılan düzenlemenin Anayasanın gereklerine uygun olduğu da açıktır. Öngörülen düzenleme ile arazinin bir yıl işlenmemesi arazi üzerinde tarımsal faaliyet yapılmadığına karine teşkil etmekte ve bu şekildeki arazilerin Tarım ve Orman Bakanlığınca veya genel hükümlere göre yetki vereceği kişi veya kurumlarca tarımsal üretim yapmaya istekli kişilere kiralanması ve elde edilen kira gelirlerinin de hak sahiplerine verilmesi düzenlenmektedir.

Hak sahiplerine ulaşılamayan veya mülkiyeti ihtilafı arazilerin muhtemel hak sahiplerinin kira gelirlerinden kayba uğramamaları için de bu şekildeki arazilerden elde edilen gelirlerin nemalandırılarak arazilere özgülenmiş hesaplarda tutulmak suretiyle hak sahipleri belli olduğunda onlara dağıtımının sağlanması ve ayrıntıların ikincil mevzuatla düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 38- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumundaki personel ihtiyacına istinaden dört yıllık lisans mezunu olup uzun süredir geçici mahiyetteki kısmi zamanlı uzman statüsünde istihdam edilmekte olan personelin bu geçici statüden çıkarılarak kalıcı ve sürekli istihdamına dönülmesi zaruri hale gelmiştir. Uzunca bir süre Kurum merkez ve taşra teşkilatı emrinde görev yaparak almış oldukları prosedürle eğitimler ve Kurum faaliyet alanında tecrübeleri nedeniyle yetişmiş personel ihtiyacının karşılanmasına katkıda bulunan; ancak geçici mahiyetteki kısmi zamanlı uzman statüsünde istihdam edilen personelin bu geçici statüden çıkarılarak kalıcı ve sürekli istihdam şeklinde durumlarına uygun idari uzman statüsünde Kurumda görevlerine devam etmelerine yönelik düzenleme yapılması gereği hâsıl olmuştur.

Madde 39- Orman köylülerinden ormancılık faaliyetlerinde vahidi fiyatla çalışanlara kendi mülki hudutları içerisinde istihsalı yapılan oduna dayalı orman ürünlerinin satış gelirlerinden üretim giderleri düşüldükten sonra kalan tutarın %10'nuna kadarının aynı veya nakdi olarak dağıtılması hedeflenmektedir. Böylelikle orman köylüsü yerinde kalkındırılarak, kırsaldan şehre göçün önlenmesi, şehirden kırsala göçün teşvik edilmesi ile orman işçiliğinde çalışacak nüfusun artırılması sağlanacaktır.

Madde 40- Yürürlük maddesidir.

Madde 41- Yürütme maddesidir.

Çevre Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Çevre Komisyonu

08/03/2023

Esas No: 2/4972

Karar No: 9

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4972 esas numaralı “Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 07/03/2023 tarihinde yapılan toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Başkanlığına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığımıza saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Kocaeli Milletvekili İlyas ŞEKER ve Kırklareli Milletvekili Selahattin MİNSOLMAZ ile 203 Milletvekili tarafından hazırlanarak 01/03/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 02/03/2023 tarihinde esas komisyon olarak Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonuna, tali komisyon olarak ise Komisyonumuzla birlikte Adalet Komisyonuna ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen 2/4972 esas numaralı “Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 07/03/2023 tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda görüşülmüştür. 2/4972 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi Kocaeli Milletvekili İlyas ŞEKER ve Kırklareli Milletvekili Selahattin MİNSOLMAZ, Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı Ebubekir GİZLİGİDER ile Adalet Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye İstatistik Kurumu, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Et ve Süt Kurumu, Orman Genel Müdürlüğü, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü, Tarım Sigortaları Havuzu Genel Müdürlüğü, Çevre Mühendisleri Odası, Orman Mühendisleri Odası, Türkiye Barolar Birliği temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür. Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır.

2. Teklifin İçeriği

Teklif ile;

- Tarımsal üretimin planlanması, gıda güvencesi ve güvenliğinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması, çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğin tesis edilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen ürün veya ürün gruplarının üretimine başlanmadan önce Tarım ve Orman Bakanlığından izin alınması, Tarım ve Orman Bakanlığının, arz ve talep miktarı ile yeterlilik derecesini dikkate alarak hangi ürün veya ürün gruplarının üretileceği ile tarım havzası veya işletme bazında asgari ve azami üretim miktarlarını belirlemesi,
- Entegre idare ve kontrol sistemi oluşturuluncaya kadar üreticilere yapılacak destekleme ödemelerinde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen kayıt sistemlerinin esas alınması,
- Takvim yılında yapılacak mahalli olmayan yarışlarda koşacak atların nitelik ve şartlarını belirlemeye Tarım ve Orman Bakanlığının yetkili olması,
- Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmanın ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklanması,
- Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmanın ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklanması kapsamında söz konusu fiilleri işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanması,
- Yürürlükteki düzenlemede yer alan kasten orman yakan kişiye on bin güne kadar adli para cezası verilmesi düzenlemesinin bin günden on bin güne kadar adli para cezası verilmesi şeklinde değiştirilmesi,
- Kasten orman yakma suçunun, yangına müdahalenin geciktirilmesi veya yangının söndürülmesinin zorlaştırılması amacıyla ve bu amacı gerçekleştirmeye elverişli olacak yer, zaman veya şartlarda işlenmesi halinde faile verilecek cezanın yarı oranında artırılması,
- Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanlarının rehabilite edilmesi kapsamında, rehabilite maksadı ile bu alanların

orman yetiştirilmek üzere ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi işleminin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilmesi imkanının getirilmesi,

➤ Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş veya kesilmiş ağaçlardan, hangilerinin diplerinin ve hangi ürün çeşidinin kimler tarafından damgalanacağına veya işaretleneceğine, hangi damga veya damga yerine geçecek işaretlerin kullanılacağına, orman mahsullerinin kesim, imal, toplama, koruma ve satış icaplarına göre nakil, istif ve ölçme işlerine, taşıma belgesinin tanzim ve kullanılmasına ait şekil ve esasların Orman Genel Müdürlüğünce tayin ve tespit olması,

➤ Tescilli olsun veya olmasın aynı veya komşu köy, mahalle ve beldelerin orman tahdidi veya orman kadastro çalışma alanlarında bulunan aynı taşınmazların, ilan edilerek kesinleşmiş birden çok orman kadastrolarına göre orman sayılıp sayılmaması bakımından farklı vasıflarda sınırlandırılmış olduğunun tespit edilmesi halinde, bu taşınmazlarda, kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla oluşturulan sınırlar saklı kalmak kaydıyla, önceden yapılmış olan orman kadastro çalışmalarının bütün sonuçları ile hükümsüz sayılması, Orman Genel Müdürlüğünce yeni bir orman kadastro komisyonu görevlendirilmesi, görevlendirilen orman kadastro komisyonunun bu taşınmazlarda, 6831 sayılı Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde orman kadastro ve 2/B uygulamasını yapması,

➤ Kocaeli İli, Kartepe İlçesi, Nusretiye Mahallesinde 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybettiği belirlenen alanlarda 6831 sayılı Kanunun 2 nci maddesi (B) bendi uygulamasının yeniden yapılması, yapılacak uygulamada sınırları Orman Genel Müdürlüğünce tespit edilemeyen yanan orman alanlarına ilişkin değerlendirme yapılmaması,

➤ 6831 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (C) bendi gereğince tesis edilen ve tapuda halen farklı malikler adına kayıtlı olan hususi ormanların;

- Orman bölge müdürlüğünün talebi ile Orman Genel Müdürlüğünce görevlendirilen orman kadastro komisyonlarınca; 31/12/2022 tarihinden önce tapulama/kadastro, imar mevzuatı veya hükmen oluşturulan tapu kayıtları esas alınarak parsel bazında yeniden değerlendirilmesi,

- Bu parseller üzerinde evvelce hususi orman olarak sınırlandırılan alanlar, farklı malikler adına kayıtlı ve üç hektardan küçük ise orman sayılmayan yer, üç hektar veya daha büyük ise hususi orman olarak yeniden sınırlandırılarak 6831 sayılı Kanunun 10 uncu maddesine göre ilan edilmesi,

➤ Evvelce tahdidi veya kadastro yapılmış orman alanları ile 3402 sayılı Kadastro Kanunu kapsamında, orman kadastro yapılacak orman alanlarında 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine göre orman sınırı dışına çıkarılacak yerler, 3402 sayılı Kanunun 4 üncü ve 39 uncu maddelerinde yer alan esaslar çerçevesinde tayin ve tespit edilerek eş zamanlı olarak 3402 sayılı Kanunun Ek 4'üncü maddesinde yer alan esaslar dahilinde Hazine adına tescil edilmesi, söz konusu çalışmaları yapacak olan kadastro ekibi ile yapılacak itirazları inceleyecek kadastro komisyonuna Orman Genel Müdürlüğünce orman kadastro komisyonlarında en az iki yıl çalışmış bir yüksek orman mühendisinin veya orman mühendisinin ile bir yüksek ziraat mühendisinin veya ziraat mühendisinin ilaveten görevlendirilmesi,

➤ Tarım ve Orman Bakanlığının; Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan tarım arazileri hariç olmak üzere, mülkiyeti gerçek ve tüzel kişilere ait olup, hisselilik, mülkiyet ihtilafı, parçalılık, tarımsal faaliyete son verilmesi, göç veya başka bir sebeple üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerini tespit ederek, ekonomiye kazandırılması ve kamu yararına kullanılması için bu arazileri kira geliri arazi maliklerine ait olmak üzere ve arazinin vasfının değiştirilmemesi şartıyla sezonluk olarak rayiç bedelden aşağılı olmamak üzere kiraya vermesi,

- Kiralamanın öncelikli olarak kiraya verilecek arazinin bulunduğu yerleşim yerinde ikamet edenlere ya da 5488 sayılı Tarım Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen sivil toplum kuruluşlarına ve meslek odalarına yapılması, Tarım ve Orman Bakanlığının kiralama işlemlerini genel hükümlere göre taşınmaz ticareti yetki belgesine sahip işletme ve sözleşmeli işletmelere de yaptırabilmesi,

- Kiralanacak arazilerin rayiç kira bedellerinin ve kiralayanların yetiştirebilecekleri ürün veya ürün gruplarının Tarım ve Orman Bakanlığı il veya ilçe müdürlükleri tarafından mahallinde veya elektronik ortamda ilan edilmesi, öncelikli gruplardan birden fazla istekli çıkması halinde kiralamanın en yüksek teklifi verene yapılması, öncelikli gruplardan istekli çıkmaması halinde diğer isteklilerden en yüksek teklifi verene kiralınması,

➤ Orman köylülerinden ormancılık faaliyetlerinde vahidi fiyatla çalışanlara kendi mülki hudutları içerisinde istihsalı yapılan oduna dayalı orman ürünlerinin satış gelirlerinden üretim giderleri düşüldükten sonra kalan tutarın %10'una kadarı aynı veya nakdi olarak dağıtılması, söz konusu oranı ve verilme şeklini belirlemeye Tarım ve Orman Bakanı yetkili olması, dağıtıma ilişkin usul ve esasların Orman Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan yönetmelikle belirlenmesi,

öngörülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuz birleşimin başında, İçtüzüğün 23'üncü maddesi kapsamında aldığı karar gereğince; Kanun Teklifinin tümü üzerinde görüşme açılmasını, Komisyonumuzun çalışma ve görev alanını doğrudan ilgilendiren 10'uncu, 12'nci, 16'ncı, 21'inci, 25'inci, 29'uncu ve 36'ncı maddelerin ayrıca görüşülmesini ve ayrı ayrı görüşme konusu olmayan diğer maddeler üzerindeki görüşlerin de tümü üzerindeki görüşmelerde açıklanması usulünü kararlaştırmıştır.

Kanun Teklifinin ilk imza sahibi Kocaeli Milletvekili İlyas ŞEKER tarafından yapılan açıklamalarda, Teklif ile;

➤ Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmanın ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklanmasına yönelik düzenleme yapıldığı,

➤ Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanlarının rehabilite edilmesi kapsamında, rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi işleminin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilmesi imkanının getirildiği,

➤ Kocaeli İli, Kartepe İlçesi, Nusretiye Mahallesinde 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybettiği belirlenen alanlarda 6831 sayılı Kanunun 2 nci maddesi (B) bendi uygulamasının yeniden yapılacağı, yapılacak uygulamada sınırları Orman Genel Müdürlüğüne tespit edilemeyen yanan orman alanlarına ilişkin değerlendirme yapılmayacağı,

➤ Bakanlık isimlerinin değişmesinden kaynaklı düzenlemelerin yapıldığı,

➤ 6831 sayılı Orman Kanununun 17'nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında devlet ormanlarında el konulan bütün yapı ve tesisler, inşa aşamasında olanlar da dâhil olmak üzere, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın, Orman Genel Müdürlüğü tarafından derhal yıkılacağı veya ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık hizmetlerinde kullanılabilmesi,

➤ Ormanlarda yapılacak kesimler ve nakliyelerle ilgili damgalama uygulamasının günün teknolojik şartlarına uygun olarak dijitalleştirilmesine yönelik düzenleme yapıldığı,

➤ Köylerde yaşayan vatandaşlarımızın yer sarsıntısı, yangın, heyelan, sel ve çığ yüzünden felakete uğramaları durumunda zati ihtiyaç alabilmesi için aranan "muhtaçlık" şartının kaldırıldığı,

➤ 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi veya ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olan kişilere orman idaresi tarafından vahidi fiyat usulü ile yaptırılan, odun üretimi, silvikültür, ağaçlandırma, toprak muhafaza, fidan ve tohum üretimi gibi işlere ait istihkak tutarlarının; ödemenin yapılacağı tarihlerde Sosyal Güvenlik Kurumuna kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim borcu ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şartıyla yüzde beş fazlasıyla ödeneceği,

➤ Aynı veya komşu köy, mahalle ve beldede orman tahdidini veya orman kadastro çalışmaları alanlarında ilan edilerek kesinleşmiş orman kadastro sonuçlarında kenarlaşma hataları ve diğer teknik hatalar nedeniyle aynı taşınmazların orman sayılıp sayılmaması bakımından farklı vasıflarda sınırlandırılması nedeniyle yaşanan mülkiyet sorunlarının giderilmesine yönelik düzenleme yapıldığı,

➤ 6831 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (C) bendi gereğince tesis edilen ve tapuda halen farklı malikler adına kayıtlı olan hususi ormanların;

- Orman bölge müdürlüğünün talebi ile Orman Genel Müdürlüğünce görevlendirilen orman kadastro komisyonlarınca; 31/12/2022 tarihinden önce tapulama/kadastro, imar mevzuatı veya hükmen oluşturulan tapu kayıtları esas alınarak parsel bazında yeniden değerlendirilmesi,

-Bu parseller üzerinde evvelce hususi orman olarak sınırlandırılan alanlar, farklı malikler adına kayıtlı ve 3 hektardan küçük ise orman sayılmayan yer, 3 hektar veya daha büyük ise hususi orman olarak yeniden sınırlandırılarak ilan edilmesine yönelik düzenlemeler yapıldığı,

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifinin ilk imza sahibi Kırklareli Milletvekili Selahattin MİNSOLMAZ tarafından yapılan açıklamalarda, Teklif ile;

➤ Tarımsal üretimin planlanması, gıda güvencesi ve güvenliğinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması, çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğin tesis edilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen ürün veya ürün gruplarının üretimine başlanmadan önce Bakanlıktan izin alınacağı, Bakanlığın, arz ve talep miktarı ile yeterlilik derecesini dikkate alarak hangi ürün veya ürün gruplarının üretileceği ile tarım havzası veya işletme bazında asgari ve azami üretim miktarlarını belirleyeceği, böylece arz-talep durumuna göre üretimin gerçekleştirileceği ve sürdürülebilirlik ilkesi çerçevesinde kaynakların verimli kullanılacağı,

➤ Tarımsal üretiminin sürdürülebilirliği amacıyla üretimin sürecinin her aşamasının desteklenmesi kapsamında sözleşmeli üretim usul ve esaslarının değiştirildiği,

➤ Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan tarım arazileri hariç olmak üzere, mülkiyeti gerçek ve tüzel kişilere ait olup, hisselilik, mülkiyet ihtilafı, parçalılık, tarımsal faaliyete son verilmesi, göç veya başka bir sebeple üst üste iki 2 süreyle işlenmeyen tarım arazilerini tespit edilerek kiralama yöntemi ile ekonomiye kazandırılmasına yönelik düzenleme yapıldığı,

ifade edilmiştir.

Kanun Teklifi üzerinde müzakerelerde milletvekilleri tarafından yapılan açıklamalarda;

➤ Karbon yutak alanları olan sulak alanlar ve ormanlar ile alakalı ciddi sıkıntıların olduğu,

➤ Endüstriyel amaçlı orman kesiminde çok ciddi bir artış olduğu, endüstriyel üretim yapılan yerlerde ağaç dikimiyle kapatılamayacak kadar ağaç kesimi yapıldığı,

➤ Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen orman alanlarının rehabilitasyonunun yetersiz olduğu,

➤ Ormanlarının ticari bir ürün olarak görülmesi anlayışının değişmesi gerektiği,

- Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmanın ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklanmasına yönelik düzenleme yapılmasının yerinde bir düzenleme olduğu,
 - Ormanların yaşam kaynağı olarak görülmesi gerektiği ve iklim krizine karşı en çok direnç gösterecek alanların orman alanları olduğu,
 - Ormanların yüzlerce, binlerce yılda oluşmuş bir ekosistem parçası olduğu, orman vasfını kaybetmiş alanların da orman olmaktan çıkmaması gerektiği, bu alanların ekosistemin bir parçası olduğunun göz önünde bulundurulması gerektiği,
 - Kapalı basınçlı sistemle sulama ve damla sulama ile ilgili atılan adımların yetersiz olduğu, Türkiye'nin temiz suyunun %75'inin vahşi sulamayla heba edildiği bu yüzden acil olarak damla sulama yöntemine geçilmesi gerektiği,
 - Teklifin çerçeve 10'uncu, 29'uncu ve 36'ncı maddelerinin tekliften çıkarılması gerektiği,
 - Kanun Teklifinin çerçeve 12'nci maddesi kapsamında 6831 sayılı Orman Kanununun 27'nci maddesinde yapılan değişikliğe, damga ve işaretleme işlerinin orman mühendisleri tarafından yapılması gerektiğinden ve değişiklikle ormanda kesilecek ağaçları damgalama yetkisinin özel şirketler eliyle yaptırılmasının mümkün hale getirilmesinden dolayı karşı çıktığı,
 - Organize sanayi bölgelerinin tarım arazilerine yapılmaması gerektiği,
 - Maden sahalarının rehabilite edilmesinin devlet tarafından yapılması gerektiği, gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilme imkanının verilmemesi gerektiği,
- şeklindeki görüş, eleştiri ve öneriler ifade edilmiştir.

Yürütmeyi temsilen komisyon toplantısına katılan ve kanun teklifine ilişkin görüşleri alınan Tarım ve Orman Bakanlığı Bakan Yardımcısı Ebubekir GİZLİGİDER tarafından yapılan açıklamalarda;

- Atıl tarım arazilerinin ekonomiye kazandırılacağı,
 - Sözleşmeli üretim usul ve esaslarında kapsamlı değişiklik yapıldığı,
 - Entegre idare ve kontrol sistemi oluşturuluncaya kadar üreticilere yapılacak destekleme ödemelerinde Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen kayıt sistemlerinin esas alınacağı,
 - At yarışları ile ilgili disiplin cezalarında önemli değişiklikler yapıldığı,
 - Orman köylüsünün refahının artırılmasına yönelik düzenlemeler yapıldığı,
 - Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş, kırılmış veya kesilmiş ağaçların kimler tarafından nasıl tespit edileceği, damga çeşitleri ve nakliye tezkereleri ile ilgili hususların değişen teknolojik şartların paralelinde dijitalleştirilerek yeniden belirlenmesine, daha basit, kolay ve dijital çözümlerin getirilmesine yönelik düzenlemeler yapıldığı,
 - Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklandığı,
 - Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklanması kapsamında söz konusu fiilleri işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanacağı,
 - 6831 sayılı Kanunun 110'uncu maddesi kapsamında idari para cezası, adli para cezası ve hapis cezalarının değiştirilmesine yönelik düzenlemeler yapıldığı,
- ifade edilmiştir.

Teklif hakkında kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklanması düzenlemesinin olumlu bir düzenleme olduğu,
 - Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklanması kapsamında söz konusu fiilleri işleyenler hakkında Türk Ceza Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanmasının yerinde bir uygulama olduğu,
 - Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanlarının rehabilite edilmesi kapsamında, rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi işleminin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilmesi imkanının getirilmesinin olumlu bir düzenleme olduğu,
 - Madencilğe karşı olmadan, madenciliğin doğaya, çevreye ve ekosisteme zararının minimize edilmesine yönelik düzenlemeler yapılması gerektiği,
 - Orman Kanununun 31’inci maddesinde yapılan değişikliğin devlet ormanı bulunan köylerde yaşayanların lehine bir düzenleme olduğu,
 - 2330 sayılı Kanunda yapılan değişikliğin önemli olduğu ve olumlu olarak değerlendirildiği,
 - Devlet ormanlarında nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmenin yasaklanması düzenlemesinin olumlu bir düzenleme olduğu, ancak sayılan fiiller arasına çöp depolama fiilinin de eklenmesi gerektiği,
 - 5403 sayılı Kanunun 8/K maddesi kapsamında muhtelif sebeplerle iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerinin kiralanması yoluyla ekonomiye kazandırılması düzenlemesine, “Kiralama, maliklerden herhangi birinin satış veya tarımsal nitelikte bir kullanım talebi hâlinde sonlandırılır. Kira süreçleri veya sözleşmeleri buna göre ayarlanır.” cümlelerinin eklenerek yeniden düzenlenmesinin talep edildiği,
- ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Komisyonun aldığı karar gereğince Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından maddelerin görüşülmesine geçilmiştir. Komisyonumuzda yapılan görüşmelerin ardından aynen benimsenen 10’uncu, 12’nci, 16’ncı, 21’inci, 25’inci, 29’uncu ve 36’ncı maddelerle birlikte genel uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesi kabul edilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Muhammet Balta</i>	<i>Muhammet Müfit Aydın</i>	<i>Hacı Turan</i>
Trabzon	Bursa	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>İsmail Ok</i>	<i>Husret Dinç</i>	<i>Eyüp Özsoy</i>
Balıkesir	Hakkari	İstanbul

Üye <i>Mehmet Emin Şimşek</i> Muş (Son oylamada bulunamadı)	Üye <i>Yusuf Ziya Yılmaz</i> Samsun	Üye <i>Semiha Ekinci</i> Sivas
Üye <i>Ahmet Akay</i> Şanlıurfa	Üye <i>Abdulahat Arvas</i> Van	Üye <i>Aydın Özer</i> Antalya (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Ednan Arslan</i> İzmir (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mahir Polat</i> İzmir (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Murat Bakan</i> İzmir (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Vecdi Gündoğdu</i> Kırklareli (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Murat Çepni</i> İzmir (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Muazzez Orhan Işık</i> Van (Muhalefet şerhimiz vardır)
	Üye <i>Ayşe Sibel Ersoy</i> Adana	

MUHALEFET ŞERHİ

(2/4972) ESAS NUMARALI ORMAN KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

İklim krizini hızlandıran orman tahribatı; biyoçeşitliliği, yağış döngüsünde gerekli olan nem miktarını, yerel iklim koşullarını, tarımsal üretimi, mahsul verimliliğini, karbon yutak alanlarını dolayısıyla küresel ısınmayı olumsuz şekilde etkilemektedir.

Genel anlamıyla *ormansızlaşma*, ağaçların yeniden herhangi bir ağaç birliği oluşturulması amacı olmaksızın kesilmesi anlamına gelmektedir. Ağaçların kaybı ise, canlıların yaşam alanlarının yok olması, biyoçeşitliliğin azalması ve karbonun toprakta tutulması gibi orman fonksiyonlarını azaltmaktadır. Gerek tarımsal kullanım amacıyla gerekse diğer amaçlarla orman örtüsünden yoksun kalan toprak örtüsü yağmurun ve rüzgârın şiddetli etkilerine açık hale gelmektedir. Bilimsel çalışmalar sağlıklı bir orman alanı, tarım alanına dönüştürdüğünde toprak alan üzerindeki yüzey akışında yedi kat ve toprak erozyon oranında ise yirmi bir kat bir artış olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, ekosistemin bozulması ve yaşam alanlarının kaybı, vahşi hayvanlar, insan ve evcil hayvanları yakınlaştırarak, koronavirüs gibi hastalıkların yayılmasının hızlandırdığını ortaya koyan çalışmalar da bulunmaktadır.

Ormansızlaşmada başı çeken faktör orman arazilerinin odun üretimi veya tarımsal üretim amacıyla yok edilmesidir. Glasgow'da gerçekleşen COP26'da, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 100'den fazla ülke, ormansızlaşmayı ve arazi bozulmasını durdurma ve tersine çevirme taahhüdünde bulunduğunu açıklamıştır. Ülkemizin ormansızlaştırmaya karşı deklarasyona imza atması oldukça önemlidir ancak bunun tutarlı politikalarla anlamlı hale getirilmesi gerekmektedir.

Mevcut durumda ülkemizde iktidar eliyle *sistemik bir ormansızlaştırma politikası* yürütülmektedir. Orman Genel Müdürlüğü'nün faaliyet raporları yürütülen ormansızlaştırma politikasının küçük bir özeti. Kurumun 2020 Faaliyet Raporuna göre kurumun merkezi bütçeden aldığı kaynak 1 milyar TL civarındayken, buna karşılık neredeyse tamamı orman arazilerinin madenlere kiralanmasından gelen özgeliri ise 2,6 milyar TL'dir. 2020 yılında, Orman ürünleri satışından elde edilen geliri ise 7 milyar TL'dir. 2021 yılında ise orman ürünlerinin satışından 13 milyar TL gelir elde edildiğini açıklanmıştır. Ülke ormanlarından kesilerek elde edilen odun üretimi ise, 2000'li yıllarda 7 milyon metreküp iken 2020 yılı itibarıyla 28,5 milyon metreküpe çıkmış ve gittikçe de artırılmaya çalışılmaktadır. Yine 2021 yılı için, ormancılık faaliyetleri için arazi izin bedeli gelirleri' kategorisinde 2.259.249.325 TL tahsil edilmiş olup, 2021 yılında orman arazilerinin madenlere kiralanmasından elde ettiği gelirler de bu miktar içerisinde

yer almaktadır. Orman Genel Müdürlüğü'nün 2021 yılı endüstriyel odun üretimi 27,7 Milyon metreküp, yakacak odun üretimi 4,1 Milyon metreküp olarak gerçekleşmiştir. Orman Genel Müdürlüğü 2021 yılında orman ürünleri satışından 13,088 Milyar TL gelir elde etmiştir. Orman Genel Müdürlüğü'nün bütçesi 4.2 milyar TL iken, bu tutarın tam 3 katı ormanların kesilerek, yağmalanmasından ve madenlere kiralanmasından elde edilmektedir. Ormanlık faaliyetleri içinde madenlerin kiralanmasından elde edilen gelir ise 2 milyar 259 milyon TL'dir.

Muhafaza ormanlarından, adı üzerinde muhafaza edilmesi gereken ormanlarda ve milli parklarda dahi ağaç kesimi yapılmaktadır. OGM ormanlara gelir getirici bir işletme olarak gördüğü süreç ormansızlaşma ve iklim kriziyle mücadele hedeflerine ulaşması mümkün değildir. Ormanlar üzerindeki mevcut baskı yetmezmiş gibi, en son 30 Kasım 2021 tarihinde "**Orman Kanunu Uygulama Yönetmeliği**" bir kez daha değiştirilerek ormanlarda yapılaşma daha da kolaylaştırılmıştır. Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre idarenin "kamu yararı" veya "zaruret" gerekçesi, ormanlarda yapılaşma için yeterli olabilecektir. Söz konusu yönetmeliklerle Anayasanın 169. ve 170. Maddeleri açıkça ihlal edilmektedir.

Temmuz 2021 itibariyle; Akdeniz, Ege, Marmara, Batı Karadeniz, Güneydoğu Anadolu ve Doğu Anadolu Bölgelerindeki illerimizde çıkan orman yangınlarında, birçok yurttaşımız hayatını kaybetmiş, yangınların yerleşim yerlerine ulaşması sonucu, yurttaşlarımız yaşadıkları evlerini ve geçim kaynaklarını kaybetmiş, yüzbinlerce hektar orman alanı içindeki canlılarla birlikte yanarak kül olmuş, ekosistemimiz çok büyük tahribata uğramıştır. Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en büyük orman yangınları olarak nitelendirilebilecek bu süreç ne yazık ki devam etmektedir. 2021 yılında yaşanan orman yangınlarında, ülkemizde yok olan ormanlık alanın 178 bin hektar civarında olduğu, yani 1 milyar 780 milyon metrekare olduğu hesaplanmaktadır.

Daha somut haliyle yaklaşık 250 bin futbol sahası büyüklüğünde bir alan, tüm İstanbul'un yaklaşık 5'te 1'i büyüklüğünde bir alan yangınlarda kaybedilmiştir. Bilim insanları "iklim krizi" ile birlikte orman yangınlarının artacağını öngörürken, yayımlanan istatistikler de ülkemizde son yıllarda aşırı hava olayları ve iklim afetleri ile bunlara bağlı hasarlarda artış olduğunu göstermektedir. İklim krizi doğrudan yangınlara neden olmasa da yangın riskini artırmaktadır. İnsan-orman etkileşiminin son yıllarda oldukça fazla artması orman yangını sayısını ve riskini de artırmaktadır. Orman alanlarında verilen izinler, orman yangını risklerini de artıracaktır.

Ülkemizde iktidar eliyle yürütülen sistematik ormansızlaştırma politikasının sonlandırılması, iklim krizini hızlandıran orman tahribatının önlenmesi ve ülkemizin COP 26'da verdiği "ormansızlaşmayı ve arazi bozulmasını durdurma ve tersine çevirme taahhüdüyle" tutarlı politikaların izlenmesi için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

Kanun Teklifinin 10. Maddesiyle, ormanların muhafazası başlıklı bölümün 4’üncü fıkrası değiştirilerek madencilik faaliyeti sona eren orman alanlarının rehabilitasyonunun, yani doğal yapısı bozulan ormanın yeniden ağaçlandırılması için inşaat, hafriyat, yıkıntı atıklarıyla dolgu yapılması çalışmalarının, artık sadece belediyelerce değil, Bakanlığın takdiriyle ihaleye çıkılarak gerçek ve tüzel kişilere de yaptırılabilmesinin önü açılmaktadır. Açık ocak/maden çukurlarının yıkıntı ile doldurulması, yeraltı sularının kirlenmesine neden olabilecektir. Rehabilitasyon işlerinin ihale ile firmalara verilmesi, çevre hakkı açısından öngörülen veya öngörülemeyen sorunlara yol açabileceği gibi çevrenin ticarileştirilmesi, piyasalaştırılması ve özelleştirilmesi anlamına gelecek ve yeni bir rant kapısı olabilecektir.

Kanun Teklifinin 12. Maddesinde, *“Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş veya kesilmiş ağaçlardan, hangilerinin diplerinin ve hangi ürün çeşidinin kimler tarafından damgalanacağına veya işaretleneceğine, hangi damga veya damga yerine geçecek işaretlerin kullanılacağına, orman mahsullerinin kesim, imal, toplama, koruma ve satış icaplarına göre nakil, istif ve ölçme işlerine, taşıma belgesinin tanzim ve kullanılmasına ait şekil ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne tayin ve tespit olunur.”* hükmü bulunmaktadır. Oysa, damga ve işaretleme işlemlerinin işlerinin orman mühendisleri tarafından yapılması gerekmektedir. Söz konusu madde ormanda kesilecek ağaçları damgalama yetkisinin özel şirketlere verilebilmesinin önü açılmaktadır.

Kanun Teklifinin 16. Maddesinde, *“Herhangi bir suretle satışı yapılmış orman emvali, bedeli ödenmeden veya karşılığı banka teminat mektubu veya Devlet tahvili temin edilmeden, damgaya tâbi olanlar damgalanmadan veya işaretlemeye tabi iken işaretsiz olanlar taşıma belgesi olmaksızın nakledilemez. Bunlar için düzenlenecek belgelerde emvalin adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, miktarı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile mesafe dikkate alınarak tanınan geçerlilik süresi gösterilir. Taşıma belgeleri mal sahibinin istediği yere ve taşıyıcının taşıma imkânlarına göre müddetli olarak verilir. Malın ilk götürüldüğü yerlerden başka yerlere taşınmasında, taşıyanın taşıma belgesini yenilemesi lazımdır. Orman emvali; adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile geçerlilik süresi itibarıyla ibraz olunan taşıma belgesine uyduğu ve damgaya veya damga yerine geçecek işaretlemeye tâbi olanlar damgalı veya işaretli bulunduğu takdirde, hepsi üzerinden hacmen yüzde on ve ağırlığın yüzde onbeşine kadar çıkacak fazlalık için taşıma belgesinde yazılı satış bedeli üzerinden tutarı ve bu tutarın yüzde on fazlası alınarak serbest bırakılır”* hükmü bulunmaktadır. 10 tonluk bir kamyonu ortalama 15-18 metreküp tomruk yüklenebilmektedir. % 10 fazlalık hesabıyla her kamyonunda ortalama 2 metreküp tomruk kaçak olarak gidebilecektir. Ormandan izin verilenin % 10 üzerinde ağaç çıkarılmasına üstelik parası da alınarak göz yumulacağı anlamına gelmektedir.

Kanun Teklifinin 25. Maddesinde, “Ağaçlarda bulunan resmi damga veya damga yerine geçecek işaret ve numaraları bozanlar ve orman hudutlarındaki taksimata mahsus işaretleri ve levhaları ve orman kadastrosunda sınır noktalarını gösteren sabit taş veya beton kazıkları, ormanlardaki otlak, yaylak ve kışlakların sınır işaretlerini kıranlar, kaldıranlar, belirsiz hâle getirenler, yerlerini değiştirenler, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, ikibinbeşyüzyirmibeş Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır” denilmektedir. Söz konusu işaretleri kaldırmak, yerini değiştirmek veya zarar vermek suç iken, madde metninde yer alan “fiilleri suç oluşturmadığı takdirde” ifadesi müeyyidenin etkisini zayıflatmaktadır.

Kanun Teklifinin 29. Maddesinde, Orman Kanunu’na eklenen maddeyle özel orman statüsüne sahip arazilerin mülkiyet sahiplerinin yarattığı sorunların aşılması için 3 hektardan küçük alanların özel orman sayılmaktan çıkarılması öngörülmektedir. Üç hektardan büyük olanların ise özel orman sayılması hükmü getirilmektedir. Mevcut yasaya göre küçük parçalar halinde dahi olsa bu ormanlar bir bütün sayıldığı için imar izni verilmemektedir. Getirilen değişiklikle, özel ormanlar, 3 hektarın altına düşürülerek orman alanı dışına çıkarılarak imara açılmasının önünü açacaktır. Söz konusu madde, Anayasanın 169. Maddesinin “orman sınırlarında daraltma yapılamaz” hükmüyle çelişmektedir.

Kanun Teklifinin 36. Maddesiyle, Orman Kanunu 2/B’ye göre orman sınırı dışına çıkarılacak arazilerinin kapsamı ve usulü değiştirilmektedir. Bu maddenin ormanların korunması ilkesi kapsamında öngörülemez sonuçlara yol açmayacak şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. 2/B maddesi ile orman dışına çıkarılan yerler zaman içinde orman ağaç ve çalılar ile kaplanmışsa, 2/B uygulamasının yanlış yapıldığı değerlendirilebilecektir. Yanan ormanların 2/B adı altında imara açılmaması gerekmektedir.

Aydın Özer
Antalya

Vecdi Gündoğdu
Kırklareli

Murat Bakan
İzmir

Ednan Arslan
İzmir

Mahir Polat
İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

GENEL DEĞERLENDİRME

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Çevre Komisyonu'nu kapsamında tarım, orman ve çevre ile ilgili yapılan böylesi hayati bir kanun teklifinin Çevre Komisyonu'nda alelacele görüşülmesi AKP/MHP iktidarının yasaları sarayda yaparak meclisi bir notere dönüştürmesinin son örneği olmuştur. Muhalefetin söz konusu kanuna ilişkin değerlendirmeleri komisyon aşamasında kapsamlı ele alması imkânı ortadan kaldırılmıştır. Nitekim kanunun komisyonda görüşüleceği 7 Mart Salı sabahına kadar hangi maddelerin Çevre Komisyonu'nda görüşüleceği dahi netleşmemiştir. Ayrıca muhalefetin yasaya ilişkin düşeceği şerh yazım süreci için de oldukça kısa bir süre tanınmıştır. Buna göre bu kanun için şerh teslim tarihi olarak 8 Mart sabah saat 10.00 olarak belirtilmiş, bunun gerekçesi ise aynı kanunun 8 Mart günü saat 11.00'de Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu tarafından gündeme alınması olarak gösterilmiştir. Oysa Çevre Komisyonu'na kanun teklifi daha erken bir tarihte getirilebilirdi. Bu kanunla yapılmak istenen düzenlemelere ilişkin hem muhalefetin nitelikli bir çalışma yapmasını, hem de tarım, orman ve çevre ile ilgili çalışan meslek örgütleri ile sivil toplum kuruluşlarının yasa yapım süresine katılımını engellemiştir. Teklif ile ilgili herhangi bir sivil toplum kuruluşunun görüş ve önerisi alınmamıştır.

Hâlbuki kanun teklifinin tarımla ilgili maddelerle birlikte aynı zamanda ormanla ilgili maddeler içermesi kanunun daha kapsamlı ele alınması ihtiyacını doğurmaktadır. AKP/MHP iktidarının torba yasa anlayışını yasa yapmanın bir normu haline getirmesi yasal düzenlemelerin toplumsal sorunları gidermeye dönük yapılmadığını daha ziyade iktidarın yandaşların talepleri doğrultusunda yasaları inşa ettiğini açık biçimde göstermektedir. Nitekim bu kanun teklifi, tarım, orman ve çevre ile ilgili yaşanan sorunlara yapısal çözümler getirmekten ziyade iktidarın palazlandığı sermayeye hizmet etmeye dönüktür. Kanunda yer alan düzenlemeler ekolojik tahribatın, ormanların talan edilmesinin, tarımın yok edilmesinin önüne geçen yasalar değildir. Bu düzenlemeler ne halkın talepleri ve ihtiyaçlarını ne de çevre ve meslek örgütlerinin önerilerini esas alan düzenlemelerdir. Hâlihazırda tarım, orman ve çevreye ilişkin yaşanan hiçbir soruna da yapısal çözümler getirmemektedir. Bu şekilde tesis edilen kanunu düzenlemeler çevreye ilişkin karşı karşıya olduğumuz problemleri çözmek bir yana birer palyatif düzenleme olmanın ötesine geçmemektedir. Olumlu görünen düzenlemeler ise oldukça eksiktir. İktidarının bu kanunla, orman tahribatlarının hızlıca giderilmesi, dijitalleşme ile dünya standartlarının yakalanması, “cezalardaki düşüklüğün” güncellenmesi ve mağduriyetlerin giderilmesi şeklinde lanse ettiği düzenlemelerin hiçbiri söz konusu süreçlere hizmet etmemektedir. Yine, söz konusu düzenlemeler ne kanunda yazıldığı gibi “ormanların korunmasına yönelik”tir ne de çevreye ilişkin düzenlemeleri “günün şartlarına uygun hale getirilmesi”dir.

İlk olarak, madencilik sonucunda tahrip edilen ormanların onarım işlemi hâlihazırda belediler tarafından yapılmaktayken, iktidar bu kanunla bu işlemlerin yapılması yetkisini özel sektöre

devretmektedir. 10. Madde ile yapılan bu düzenleme ne madencilik faaliyetlerinin ormanları yok etmesinin önüne geçmekte ne de bu yolla ciddi biçimde tahrip olmuş ormanların onarımına ilişkin kalıcı düzenlemeler yapmaktadır.

Ayrıca ormanlık alanlarda maden faaliyetleri sonrasında maden sahasının ağaçlandırılması konusunda yerel yönetimler dışında ihale ile özel sektöre verilmesi öngörülmektedir. Bu madde ile AKP iktidarı bir teamül haline getirdiği ormanlık alanlardaki maden faaliyetleri sonrasında yıkıma uğrayan ormanlık alanlarını “iyileştirme” adı altında kamuoyunun gözünü boyamaya çalışmaktadır.

Bu düzenleme ile madenci şirketlere peşkeş çekilen ormanlar bir kez daha bu sefer de sözüm ona “rehabilite edilmesi” amacıyla peşkeş çekilmek istenmektedir. Oysa tahrip olmuş ormanların kalıcı biçimde onarılması ormanları geri dönüşü mümkün olmayacak şekilde yok eden madencilik ile ilgili düzenleme yapmakla mümkündür. Hâlihazırda başını beşli çetenin çektiği yandaş şirketler sınırsız bir yetki ile ormanları yok etmektedir. Ancak hiçbir şekilde iktidar bu sürecin önüne geçmemektedir.

Öte taraftan maden çalışmalarıyla ciddi biçimde tahrip edilmiş ormanların onarılması elbette ciddi bir sorundur. Ancak bunun onarım yetkisi belediyelerdedir. Belediyelerin söz konusu işlemleri yapma kapasitelerinde eksiklikler varsa bunun yolu beledilerin çalışma kapasitesini güçlendirmektir. İhtiyaç duyulan mekanizma eksikliği ise bu amaçla yerel yönetimlerde ihtiyaçlar dâhilinde kurumsal mekanizmalar inşa edilmelidir. Yine söz konusu ihtiyaç insan kaynağından kaynaklanıyorsa benzer şekilde bu kaynak giderilmelidir. Ülkenin bütün kaynaklarını yandaş şirketlere peşkeş çeken iktidar belediyelerin çalışma alanını da benzer şekilde şirketlere peşkeş çekmektedir. Ormanların “rehabilite” edilerek ağaçlandırmaya uygun hale getirilmesi süreci kamunun eliyle yapılmalıdır. Oldukça hayati olan bu süreç, doğayı sonsuz bir sömürü kaynağı olarak gören özel şirketlerin insafına bırakılamaz. Ayrıca bu işlemlerin sürdürülebilirliği açısından da şirketlerin yetkilendirilmesi bu çalışmaların sürekli bir biçimde sekteye uğramasını da beraberinde getireceği açıktır.

Yine, düzenlemede ağaç kesiminin ve orman envalinin taşıma belgeleri ile ilgili süreçlerinin dijitalleşmesi gelişen teknolojiye uyum sağlamak olarak ifade edilmiştir. 12. ve 16. Madde düzenlemeleri sözün ona uluslararası örnekler esas alınarak dijitalleşme önerilse de bu düzenleme de sermaye dönük yapılan bir düzenlemedir. Ancak ağaçların kimlere satıldığına yönelik usul ve esaslar cevapsızdır. Türkiye’deki orman alanlarındaki ağaçların kesimi ve hangi koşullarda kimlere hangi yöntemlerle satıldığına yönelik süreç tamamıyla muammadır. Bu nedenle ağaç kesiminin dijitalleşmesi ağaçların satıldığı gerçek veya tüzel kişilere yarayacağı ortadadır.

Ağaçların damgalanmasıyla dijital ortama aktarılması odun ihtiyacı olan sektörler için seçim yapmada kolaylık sağlayacaktır. Dolayısıyla işaretlenmesinin dijital ortama aktarılmasında iktidarın esas aldığı dijital ortamda aktarılan ağaçların envanterine sermayenin erişip erişemeyeceğidir. Söz konusu olan ormanı yalnızca bir rant alanı olarak gören AKP’nin sermaye lehine düzenleme yapıyor olmasıdır. İşgücünü ve işleyişi daha basit, kolay ve dijital çözümlerin getirilmesine ilişkin düzenlemelerin yapılması bir ihtiyaçtır ancak bu,

düzenlemelerin kamu ya mı özel şirketlere mi verileceğine dair açık düzenlemeler ile kamuya açık ve şeffaf bir şekilde yapılmalıdır.

Bu kanunla iktidar getirdiği düzenlemeleri “cezalardaki düşüklüğün” güncellenmesi şeklinde tarif ederek kanunlara meşruluk kazandırmaya çalışmaktadır. Ancak ne söz konusu düzenlemeler buna hizmet etmektedir ne de iktidarın asıl amacı budur. Kanun teklifinde yer alan 21. Madde doğal hayata ve çevreye zararları göz önünde bulundurularak devlet ormanlarına hafriyat/İNŞAAT atığı, yıkıntı/çöp atınlara ilişkin cezai işlemlerin arttırılmasına ilişkin bir düzenlemedir. Öncelikle çevrenin moloz ve çöple kirletilmesine yönelik TCK uyarınca cezai işlemlerin getirilmesi gerekli olmakla birlikte Türkiye’de pek çok verimli alan koruma statüsünde yer almaması hasebiyle cezai yaptırıma tabi tutulmamaktadır. Bu nedenle bu madde soruna kalıcı çözüm getirmemektedir.

Maraş merkezli deprem sonrası 91 bine yakının binanın yıkılmış olması ile ağır hasarlı olması dolayısıyla yıkılacak binalar hesaba katıldığında hafriyatın devasa düzeyde olduğu açıktır. Özellikle bu hafriyata kimyevi maddeler, zararlı plastik türevleri ve asbestin karışması göz önünde bulundurulduğunda molozların tarım arazilerine ve orman alanlarına dökülmesi ile su kaynakları, tarım arazileri ve havanın kirlenmesi başta olmak üzere ortaya ciddi bir çevre tahribatının çıkacağı açıktır. Bu süreç biyoçeşitliliği ve besin zincirini ciddi biçimde etkileyecektir. Bu hakikate depremin hemen akabinde Gaziantep ve Hatay’da olduğu gibi molozların gelişigüzel bir şekilde arazilere bırakıldığı basına yansımıştır. Ancak bunun engellenmesine dönük iktidar tarafından herhangi bir girişim olmamıştır.

Ayrıca bu dönem 126 sayılı cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile ormanlık ve mera alanlarında yapılaşmanın önü açık biçimde açılmıştır. Böylece birçok alan bu düzenleme ile orman alanı vasfından çıkarılmıştır. Bu karar, orman alanı vasfını yitiren alanlarda yalnızca inşaat yapılmasının önü açılmamış aynı zamanda bu alanlara moloz ve hafriyat atıklarının dökülmesinin de önü açılmıştır. İktidarın başındaki cumhurbaşkanı kararıyla çevrenin bu şekilde tahribata açılması 21. Maddedeki çevreye hafriyat ve çöp dökenele ilişkin cezaların arttırılması düzenlemesini zaten hâlihazırda boşa düşürmüştür. Söz konusu çevrenin tanımı değiştirilerek bu yapılmıştır. Bu açıdan bu düzenleme çevreyi koruma dönük değildir.

Benzer şekilde kanununun 25. Maddesi ile ormanlarda ağaçlarda bulunan resmi damgaların veya ağaçlar üzerinde damga yerine geçecek işaretleri kıranlar, bunlara zarar verenler, sınır işaretlerinin yerini değiştirenler hakkında idari para cezası uygulanması öngörülmektedir. Ancak yasa gece yarısı kararname ile orman alanını sahip olduğu vasıftan çıkararak orman sınırını değiştirenlerle ilişkin cezai işlem uygulaması düzenlenmemektedir. Sonuç olarak yıllardır ifade ettiğimiz bir hakikat para cezasının tek başına çözüm getirmediğini, bunun parası çok olanın daha fazla suç işlemeye teşvik ettiği. Bu çevre suçlarının her gün kat be kat artmasıyla kendini doğrulamaktadır.

Manipüle etme konusunda oldukça mahir olan iktidar çevreye yönelik tahribatlara yol açan yasal düzenleme süreçlerinin tamamında “yurttaşların mağduriyetlerini giderme” argümanını dolaşıma sokmaktadır. Ancak hakikat ise bunun tersidir. Ülkenin hemen her yerinde ekolojik yıkıma karşı direnen yurttaşların haykırışında gördüğümüz gibi iktidar mağduriyetlerin giderilmesi bir yana yurttaşları mağdur eden gücün kendisidir. 29. Madde ile yapılmak istenen düzenlemede açık biçimde “ormanlardan gerektiği şekilde faydalanılamamaktadır.” ifadesinde

sarf edildiği gibi amaç yurttaşların mağduriyetinin giderilmesi değil, sonsuz bir sömürü kaynağı olarak görülen ormanlardan azami düzeyde faydalanmaktır. Söz konusu faydanın doğanın, yaşamın ve yurttaşın faydası olmadığı açıktır. Söz konusu olan sonsuz bir kar elde etmektir. Yapılan yurttaşların mağduriyeti bahane edilerek yeni bir rant alanı oluşturma çabasıdır. Yasa ile ormanlık alanlarına yapılan izinsiz kaçak yapılaşmaya “mağduriyet” denmekte ormanlık arazileri kişi ve şirketlere peşkeş çekilmek istenmektedir. Yine aynı düzenleme ile hususi orman statüsüne alınmaması gerekirken orman kadastrosu çalışmaları sonucunda hususi orman olarak sınırlandırılan veya hükmen hususi orman statüsüne kavuşan taşınmazların orman kadastro komisyonları marifetiyle yeniden incelenmesi sonucunda mağduriyetlerin doğduğu ifade edilmektedir. Hususi orman statüsüne alınmaması gereken bir alan orman kadastro çalışmaları sonucu hususi orman statüsüne getirilmektedir. Bu nedenle orman arazilerinin yapılaşmaya açılması başta olmak üzere kişi ve şirketlerin kullanımına açılması yasaklanmalıdır.

Son olarak 36. Madde ile iktidar yıllardır karşı çıktığımız 2/B kadastro uygulamalarına ilişkin bir düzenlemedir. Bilindiği gibi 6831 Sayılı Orman Kanunu’na göre orman vasfını kaybetmiş hazine arazileri ya da 2/B, orman vasfını yitirmiş, kadastro marifetiyle orman alanları dışına çıkartılmış, bir daha geri kazanılamayan ve ıslah edilemeyen araziler için kullanılan bir tanımlamadır. Oysa bilim insanları hiçbir şekilde ormanlık alanların, orman vasfını kaybetmeyeceğini, biyoçeşitliliğin parçası olduğunu ve bilimsel düzenlemelerle tekrar canlandırınabileceğini belirtmektedir. 2/B ormanlık arazileri, bilim insanları ile işbirliği yapılarak bilime ve tekniğe dayanan çalışmalarla yeniden orman haline dönüştürülmelidir. 2/B satışları Anayasaya da aykırılık teşkil etmektedir. Ancak iktidar bu uygulamayı son sürat devam etmektedir. Kanunun 36. Maddesi ile iktidar bu hukuksuzluğa imza atacak kadrolara ilişkin düzenleme getirmektedir. Buna göre orman mühendisleri ve ziraat mühendislerinin en az iki yıl çalışmış olma şartı getirilmektedir. İki yıl mesleki birikim ve deneyim için yeterli bir süre değildir. İktidarın liyakati devre dışı bırakarak kadrolaşma süreci göz önünde bulundurulduğunda kadastro çalışmalarında hükümetten yana talimatları uygulayan, alana ilişkin yeteri bilgi, nitelik, beceri, kapasite ve tecrübesi olmayan kişilerin görevlendirilebileceği açıktır.

Maddeler Üzerine Değerlendirme

Madde 10:

Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 16’ncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü maddelerinde değişikliğe gidilmektedir. Ormanlık alanlarda maden aranması ve işletilmesi yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından alınarak, tek sorumlu bakanlık olarak Tarım ve Orman Bakanlığının olmasının önu açılmaktadır.

Orman Kanunu’nun 16. Maddesi doğrudan ormanlık alanların zarar görmesinin önünü açan bir maddedir. Maden arama sonrasında yıkıma uğrayan ormanlık alanlarının tekrar orman olabilmesi için en az 30 yıl süre gerekmektedir. Dolayısıyla maden faaliyetleri sonrası ormanlık alanları, iyileştirme adı altında eski haline getirmek hayli zorlu bir süreç olduğu için ormanlık alanların korunması için Orman Kanunu’nun 16. Maddesi yürürlükten kaldırılmalıdır. Ayrıca ormanlık alanların tekrar eski haline getirilmesi için özel sektöre ihale yoluyla verilmeye çalışılması, yeni bir rant alanı ortaya çıkarmaya yönelik bir adımdır.

Hâlihazırda bozulmuş ormanların ağaçlandırma yetkisi belediyelerdedir. Ancak bu madde ile bu yetki özel sektörün de yapma imkânı getirilecektir. Her ne kadar bunun gerekçesi ormanın onarımı ve rehabilitenin hızlanması şeklinde gösterilse de özel sektöre bu imkânın verilmesi bu sürecin yine şirketlerin insafına bırakılması anlamına gelecektir. Zaten ormanlık alanlarda madencilik faaliyetlerine izin verilmesi ve bunun şirketler tarafından yapılması başlı başına bir sorun iken ormanlarda yaşanan tahribatın onarılması sürecinin de özel şirketlere bırakılması ciddi bir ekolojik kırımı beraberinde getireceği açıktır.

Ormanların denetimi, kullanımı ve onarımı kamunun sorumluluğunda olması gerekmektedir. Söz konusu yasa ormanlarının kullanım hakkından onarımına kadar bir bütün özel sektör adı altında yandaş, rantçı ve talancı şirketlerin insafına bırakılması anlamına gelecektir. Ayrıca ormanın onarımının şirketin insafına bırakılması şirketin keyfiliğine ve iflas etmesi gibi durumlarda bu yöntemin sürdürülemezliğine neden olacaktır.

Bu yetki belediyelerde olmaya devam etmelidir. Bu sürecin hızlandırılması gerekiyorsa bu konuda ihtiyaç duyulan insan kaynağı ve mekanizmalar kamu denetiminde inşa edilmelidir. Bu maddenin yasa teklifinden çıkarılması amacıyla verdiğimiz değişiklik önergesi AKP-MHP oyları ile ret edilmiş ve belediyelerde olan yetki özel sektöre devredilmiştir.

Madde 12:

Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 27 maddesinde değişikliğe gidilerek ormanlık alanlardaki kesilecek ağaçların belirlenmesi ve damgalanması yetkisi Orman Genel Müdürlüğü tarafından dijital şekilde yapılması öngörülmektedir.

Türkiye'deki orman alanlarındaki ağaçların kesimi ve hangi koşullarda kimlere hangi yöntemlerle satıldığına yönelik soruların cevapsız kalmasından hareketle bu madde ile ağaç kesiminin dijitalleşmesi her ne kadar gelişen teknolojiye uyum sağlamak olarak ifade edilse de ağaçların kimlere satıldığına yönelik usul ve esaslar cevapsız bırakıldığı sürece ağaç kesiminin dijitalleşmesi ağaçların satıldığı gerçek veya tüzel kişilere yarayacağı ortadadır. Özellikle geçtiğimiz yıllarda yanan ormanlık alanlardaki ağaçların kesim işinin yasaya aykırı olarak özel şirketlere gerçek fiyatlarının çok altında verildiği yazılı ve görsel medyaya yansımıştır. Ağaçların damgalanma işlemlerinin dijital ortama aktarılması bir nevi odun ihtiyacı olan mobilya sektörüne hangi tür ağaçların yarayacağı durumu dijital ortamda rahatlıkla tespit edilebilecektir. Buradaki asıl mesele ağaçların işaretlenmesinin dijital ortama aktarılması meselesinden ziyade dijital ortamda aktarılan ağaçların envanterine sermayenin erişip erişemeyeceği meselesidir. AKP'nin 20 yıllık iktidarı süresince, ormanlık alanların rant aracı olarak talan edilmesi konusundaki sermaye lehine olan yasal düzenlemeleri dikkate alındığında, dijitalleşmenin sermaye için mi yapıldığı sorusunu akıllara getirmektedir.

Bu madde de adeta angarya ya dönüşmüş işgücünü ve hantallaşmış işleyişi rahatlatmak için daha basit, kolay ve dijital çözümlerin getirilmesi amacıyla yapılacak değişiklikleri olumlu bulmakla birlikte bu yazılımin kimin tarafından yapılacağı, kamu ya mı özel şirketlere mi verileceğine dair bir açıklık yok. ARGE çalışmalarının orman işletme üzerinden kamuya açık ve şeffaf bir şekilde yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Madde 16:

Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 41'inci ve 42'inci maddelerinde değişikliğe gidilerek orman ürünlerinin işaretlenmesi ve taşınmasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Düzenleme orman envalinin taşıma belgeleri ile ilgili süreçlerde dijitalleştirmenin sağlanmasını amaçlamaktadır. Bununla bağlantı olarak ormancılık alanında dijital teknolojilerin kullanımı hedeflenmektedir. Dijitalleşme süreci sermayenin işini kolaylaştıracaktır.

Bu süreçlerin kamu eliyle, kamu görevlileri vasıtasıyla ilgili bakanlıklar tarafından yapılması amacıyla verdiğimiz değişiklik önergesi AKP-MHP oyları ile ret edilmiştir.

Madde 21:

Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 94'üncü maddesinde değişikliğe gidilerek bu kanunun 14'üncü maddesinde belirtilen suçların işlenmesinde uygulanacak cezaların yeterli görülmemesi dolayısıyla 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri kapsamında cezaların artırılması düzenlenmektedir.

Yasaya eklenen madde ile orman alanlarına dökülen ve ormanlara, doğal hayata ve çevreye zarar verenler hakkında TCK'ya göre cezai işlem uygulanacağı ifade edilmektedir.

Maraş merkezli depremlerin ardından binlerce bina yıkılmıştır. Deprem ardından ağır hasar alan binalara ilişkin de yıkım kararları verilmiştir. Deprem bölgesindeki yurttaşların barınma beslenme ve hijyen gibi en temel sorunları çözülmemiş olmakla birlikte bölge açısından diğer bir tehlike de yıkım sırasında havaya asbest karışması ve molozların tarım arazilerine ve orman alanlarına dökülmesi ile ortaya çıkan çevre kirliliğidir. Deprem sonucu yıkılan binalardan ortaya saçılan enkazda insan sağlığı ve ekosistem için zararlı pek çok madde bulunmaktadır. İzolasyon maddelerindeki kimyasallar, zararlı plastik türevleri ve asbest bunların başında gelmektedir. Kaldırılan hafriyatın, su kaynaklarının ve tarım arazilerinin bulunduğu yerlere gelişigüzel dökülmesi çok büyük sorunlara yol açacaktır. Ortaya çıkan atıkların su kaynakları ve tarım alanlarına ve ormanlık alanlara dökülmesi, bu arazilerde yetiştirilecek olan gıdaya karışacak ve bu durum yetiştirilen ürünlerinin zehir saçması anlamına gelecektir. Doğal alanlara gelişigüzel şekilde saçılacak zararlı maddeler besin zinciri ve biyolojik çeşitliliği etkileyecektir.

Deprem ardından hızla başlatılan enkaz kaldırma süreçlerinde moloz ve hafriyat atıklarının tarım arazilerine dökülmesinin örnekleri yaşanmıştır. Gaziantep İslahiye'de belediyeye ait araçlar ve Nermanoğlu Harfiyat araçlarıyla taşınan molozların, tarım arazilerinin bulunduğu alanlara döküldüğü, yine aynı şekilde Hatay 'ın Samandağ ilçesinde kayıt altına alınan 302 kuş türünü barındıran Doğa Koruma Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün koruması altındaki Milleyha Sulak Alanı'na deprem bölgesinden taşınan moloz ve çöplerin döküldüğü basında yer almıştır.

Deprem ardından çıkarılan 126 sayılı cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile ormanlık ve mera alanlarında yapılaşmanın önü açılmıştır. Cumhurbaşkanınca belirlenen alanlar, Cumhurbaşkanınca belirlenecek usul ve esaslara göre Orman Genel Müdürlüğüne orman

sınırları dışına çıkarılarak tapuda Hazine adına tescil edilebilecektir. Orman alanları çıkarılan yönetmelikler ve kararnameler ile birer birer orman alanı vasfından çıkarılmakta ve bu alanlarda inşaat yapılmasının önü açılmaktadır. Çıkarılan yönetmelikler ve kararnameler ile orman ve mera alanları korunmamaktadır. Orman alanı vasfından çıkarılan alanlarda inşaat yapılmasının hem de bu alanlara moloz ve hafriyat atıklarının dökülmesinin engellenmesi için yeniden orman alanı vasfına alınması gerekmektedir. Moloz döküm sahalarının orman, tarım ve mera alanları ile birlikte sulak alanlardan ve halkın yaşam alanlarından uzakta sızdırmaz alanlara olması gerekmektedir.

Çevrenin moloz ve hafriyat atıkları ile kirletilmesine yönelik TCK uyarınca cezai işlemlerin getirilmesi gerekli olmakla birlikte ülkemizde pek çok verimli alan koruma statüsünde yer almadığı için cezai yaptırım getiriliyor olması sorunun çözümünü için yeterli değildir.

Madde 25:

Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 109'uncu maddesinde değişikliğe gidilerek ağaçlardaki damga veya işaretler ile ormanlık alanlardaki levha gibi işaretleri bozanlar, zarar verenler veya değiştirenler, iki bin beş yüz yirmi beş ile yirmin bin TL arasında idari para ile cezalandırılması düzenlenmektedir.

Ormanlarda ağaçlarda bulunan resmi damgaların veya ağaçlar üzerinde damga yerine geçecek işaretleri kıranlar, kaldıranlar ve zarar verenler hakkında idari para cezası uygulanması öngörülmektedir. Ayrıca orman alanlarındaki sınırları belirleyen sabit taş, beton kazıkları, sınır işaretlerini kaldıran, yerini değiştirenlerle ilgili de bu idari para cezası uygulanacaktır.

Para cezası ile tek çözüm değil eğer öyle olmuş olsaydı önceki dönemlerde çevre suçları bu kadar artmazdı, yetersizdir.

Madde 29:

Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'na ek madde olarak eklenerek Türkiye'de 47 ilde 800 adet ve toplamda 25.400 hektar olan hususi ormanlık alanın 15 bin parselde bölüdüğü ve bu parsellerin yaklaşık 5 bin hektarında yapılaşma olduğu geriye kalan yaklaşık 20 bin hektarında çok farklı ortağı olduğu için bu ormanlık alanlardan yeterli düzeyde faydalanılmadığı ve 12 bin kişinin mağduriyetlerinin giderilmesinin düzenleneceği belirtilmektedir.

Bu maddede yer alan ormanlık alanların durumunun ne olduğu ve belirtilen illerin neresinde olduğu bu alanların yapılaşmaya açılması gibi bir amacının olup olmadığı netleştirilmelidir. 12 bin yurttaşın mağduriyetlerinin neler olduğu açıkça belirtilmelidir. Yurttaş mağduriyetini öne sürerek yeni bir rant alanı oluşturma çabası olma ihtimali dikkate alınmalıdır.

Hususi ormanlar ve hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlar; orman idaresinin kontrol ve murakabesi altında amenajman planlarına göre işletilir ve idare olunur. Bu ormanları, sahipleri işletir veya sorumlulukları altında işletmeyi başkasına devredilmektedir. Hususi orman kavramı zaten ormanlık alanların şirket ve kişilerin kullanımına açan bir uygulamadır. Kamunun koruma ve gözetiminde olması gereken ormanlık arazilerin şirketlerin kullanımına açıp üzerlerinde işletme kurulması ve yapılaşmaya açmak bu istismarı yaratan bir uygulamanın

sonucudur. Ortada bir mağduriyet varsa başta orman alanlarının kişi ve şirketlerin kullanımına açmanın engellenmesi gerekmektedir.

Özel ormanlarda ve tüzel kişiliği bulunan kamu kuruluşlarına ait ormanlarda Orman Kanunu'nun 17 nci ve 52 nci maddeleri ile Ek 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre Bakanlıkça izin verilebilmektedir. Bakanlığın başta bu izni vermemesi gerekirken bugün bu yasa teklifi ile “af” çıkartılarak izinsiz yapılaşmaya giden 12.000 kişinin mağduriyetinin giderilmesinin, sağlanacağı ve önemli bir ormancılık sorunu giderilerek ülke ekonomisine değer kazandırılması hedeflendiği ifade edilmektedir. Nasıl bir mağduriyet doğmuş nasıl bir düzenleme getirilecek bu açıkça ifade edilmemektedir. Yani bir şirket gidip orman arazisine otel açtığına bu affedilecek mi? Ekonomiye katkısı nasıl ve ne şekilde sağlanacaktır?

Hususi orman alanlarına izin verilirken Boğaziçi Kanunu, Kıyı Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, İmar Kanunu'nun ilgili hükümleri dikkate alındığı yasa da ifade edilmiştir. Peki Sakarya, Trabzon, Kocaeli, Ankara ve İstanbul başta olmak üzere yaklaşık 47 ilde 800 adet hususi orman mevcut olup alanı 25.400 hektar olduğu ve bu ormanların 15.000 malikinin bulunduğu ve yaklaşık 15.000 parsel bölündüğü tahmin edildiği ayrıca yaklaşık 5.000 hektar alanın da yapılaştığı tahmin ediliyor. Peki bu alanlar yapılaşmaya giderken yukarıda bahsedilen kanunlar hiçe mi sayılmış oluyor. Bu alanlarda ki faaliyetler izinsiz kurulmuş, şimdi siz bu ormanlık alanlarına yapılan izinsiz kaçak yapılaşmaya “mağduriyet” doğdu deyip resmen ormanlık arazilerini kişi ve şirketlere peşkeş çekeceksiniz.

Diğer bir sorun ise düzenleme ile hususi orman statüsüne alınmaması gerekirken orman kadastro çalışmaları sonucunda hususi orman olarak sınırlandırılan veya hükmen hususi orman statüsüne kavuşan taşınmazların orman kadastro komisyonları marifetiyle yeniden incelenmesi sonucunda mağduriyetlerin doğduğu ifade edilmektedir. Hususi orman statüsüne alınmaması gereken bir alan nasıl oluyor da orman kadastro çalışmaları sonucu hususi orman statüsüne getiriliyor. Hazinesin doğallığında halkın olan ormanlık arazilerinde nasıl bir hata yapılmıştır. Hiç mi müfettiş, hiç mi denetçi yokmuş bunu ortaya çıkaracak. Şimdi bugün bu yasa teklifi ile ortaya çıkıyor. Orman arazilerinin yapılaşmaya açılması başta olmak üzere kişi ve şirketlerin kullanımına açılması da yasaklanmalıdır.

Madde 36:

21/6/1987 tarihli 3402 sayılı Kadastro Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenerek bu kanunun ikinci maddesine göre orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin ve 2/B uygulamalarının Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kadastro ekipleri ve bu ekiplere Orman Genel Müdürlüğü tarafından en az iki yıl çalışmış bir yüksek orman mühendisi veya orman mühendisi ile bir yüksek ziraat mühendisi veya ziraat mühendisinin görevlendirilmesini düzenlenmektedir.

6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi uyarınca orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, kadastro ekipleri tarafından, Kadastro Kanununun uyarınca ilgili kurumlardan sağlanacak teknik personel takviye edilerek müstakilen yapılabilmesi, bu çalışmalara yönelik itirazların da yine aynı Kurumun kadastro komisyonları tarafından incelenip sonuçlandırılması amacıyla getirilen düzenleme ile bütün kadastral çalışmaların birlikte yapılıp eş zamanlı olarak ilan edilmesi sağlanarak zaman ve kaynak tasarrufu yapılması hedeflenmektedir.

Ayrıca, 2/B uygulamalarının da kadastro ekiplerince yapılmasına imkan verilmesi ve söz konusu kadastro ekibine Orman Genel Müdürlüğü tarafından ilaveten orman kadastro komisyonlarında en az iki yıl çalışmış bir yüksek orman mühendisi veya orman mühendisi ile bir yüksek ziraat mühendisi veya ziraat mühendisi görevlendirilmesi temini hedeflenmektedir.

6831 Sayılı Orman Kanunu'na göre orman vasfını kaybetmiş hazine arazileri ya da 2/B, orman vasfını yitirmiş, kadastro marifetiyle orman alanları dışına çıkartılmış, bir daha geri kazanılamayan ve ıslah edilemeyen araziler için kullanılan bir tanımlamadır. 2/B araziler Türkiye genelinde en fazla Kocaeli, Mersin, Antalya ve Yalova bölgelerinde yer almaktadır. 2/B, yıllara yayılan vadeler gibi ödeme kolaylığı vs söylemlerle siyasal iktidar tarafından sadece Devlet ormanlarını satma, sermaye için yeni olanaklar yaratma ve para kazanma, rant konusuna indirgenmiştir. Konunun bilimsel ve ekolojik gerçekleri vardır. Kamuya kaynak kazandırırım derken kamu yararı ile çelişen sonuçlar doğurmaktadır. Bu alanların yapılaşmaya açılması durumunda; gerekli alt yapı hizmetlerinin götürülmesi için yeniden orman tahribine yol açılmaktadır. 2/B arazilerinin belirlenmesi ve satışında; içinde bulunulan orman ve öteki ekosistemleri yok saymaktadır. Bu arazilerin bitişğinde bulunan milli park, tabiatı koruma alanı, orman, sulak alan vb. ekosistemlerin parçalanmasına neden olabileceği hususu göz ardı edilmektedir. Yine, bu alanların çeşitli amaçlarla yapılaşmaya açılması ve yapılaşma sonrasında çevreye salacağı katı, sıvı ve gaz atıkların ekosistemlere yapacağı olumsuz etkiler hesaba katılmamaktadır. Bu alanların flora ve fauna özellikleri ve katkıları bilinmemektedir. Bu yüzden; "2/B" arazilerinin yakınında bulunan ekosistemler için yaşamsal önem taşıması yanında; sel, çığ, toprak kayması ve erozyon gibi yıkımlara yol açabilmektedir.

Bilim insanları hiçbir şekilde ormanlık alanların, orman vasfını kaybetmeyeceğini, biyoçeşitliliğin parçası olduğunu ve bilimsel düzenlemelerle tekrar canlandırılabilirliğini belirtmektedir. 2/B ormanlık arazileri, bilim insanları ile işbirliği yapılarak bilime ve teknolojiye dayanan çalışmalarla yeniden orman haline dönüştürülmelidir. 2/B satışları Anayasaya da aykırılık teşkil etmektedir.

AKP İktidarı köylüyü kalkındırma gerekçesine dayanarak, 2021 yılında toplam 599 bin 62 adet 2/B taşınmazının satışını yapmıştır. Özellikle kıyı bölgelerinde binlerce hektarlık alanın satışı yapılmıştır. 2/B arazilerinin satıldığı kentler arasında Antalya, Balıkesir ve Ankara ilk sıralarda yer almıştır. İktidarın her seçim öncesinde gündeme getirdiği 2/B düzenlemesi ekolojik yıkımların yanı sıra sosyal ve ekonomik sorunlara da neden olmaktadır. Örneğin Samsun Ayvacı ilçesinde Millî Emlak Genel Müdürlüğü tarafından satışa çıkarılan 2/B arazilerinin dönüşümüne 60 ile 100 bin lira arasında bedel koymuşlardır. Böylesi fahiş rakamlar köylülerin ödemesi mümkün değildir. Antalya'da en çok 2/B arazisi olan Kaş ilçesinde ormana ait arazileri 2/B kapsamında orman dışına çıkarmak için usulsüz işlemlerle milyonlarca Liralık vurgun yapan Tapu Kadaströ Müdürlüğü görevlileri ve özel harita ve kadaströ şirketi çalışanlarının haberi Ocak 2023 ayında basına yansımıştır. Geçim kaynaklarının küt olan orman köylerinde; ormanlık alanların satışı yerine, köylüleri destekleyecek etkin politikalar üretilmeli, 2/B uygulaması mevzuattan bütünüyle çıkartılmalı, bugüne kadar satış işlemi başlatılmamış olan 2/B alanlarının yeniden ormana dönüştürülmesi çalışmalarının başlatılması gerekmektedir. Ancak düzenleme ile söz konusu alanların imara ve inşaata açılmasının yolu kolaylaştırılmaktadır.

Ayrıca kanun teklifinde öngörülen orman mühendisleri ve ziraat mühendislerinin en az iki yıl çalışmış olma şartı getirilmektedir. 2 yıl mesleki birikim ve deneyim için yeterli bir süre değildir. Kadastro çalışmalarında hükümetten yana talimatları uygulayan, yeterince bilgisi ve tecrübesi olmayan kişilerin görevlendirilebileceği endişesi oluşmuştur.

Murat Çepni
İzmir

Muazzez Orhan Işık
Van

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu

14/3/2023

Esas No: 2/4972

Karar No: 8

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4972 esas numaralı “Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 8-9/3/2023 tarihlerinde yapılan 9 ve 10 uncu toplantılarında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla arz olunur.

1. Giriş

Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ve Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ile 203 milletvekili tarafından 1/3/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan 2/4972 esas numaralı “Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Başkanlıkça ertesi gün tali komisyonlar olarak Adalet Komisyonu, Çevre Komisyonu ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna; esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 8-9/3/2023 tarihlerinde yaptığı 9 ve 10 uncu toplantılarında 2/4972 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahipleri Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile Tarım ve Orman Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Adalet Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Başkanlığı, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Başkanlığı, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Jokey Kulübü Başkanlığı, Orman Mühendisleri Odası Başkanlığı, Türkiye Ormancılık Kooperatifleri Merkez Birliği Başkanlığı, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kenevir Araştırmaları Enstitüsü Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Tat Gıda Sanayi A.Ş. Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

2/4972 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklif ile;

- İlaç etkin maddesi elde etmeye yönelik kenevir üretiminin yasal zemine kavuşturulması,
- Tarımsal üretimin Bakanlık tarafından planlanması,
- Tarımda sözleşmeli üretim modelinin geliştirilmesi,
- Sözleşmeli üretimde ortaya çıkan uyuşmazlıklarda arabulucuya başvurunun dava şartı olması,
- Çiftçilere yapılan desteklemelerde Çiftçi Kayıt Sisteminin yanı sıra Bakanlıkça belirlenen diğer kayıt sistemlerinin de esas alınması,
- Bazı at yarışlarında koşacak atlara ilişkin niteliklerin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenmesi, dopingle mücadelede alınacak tedbirlerin sıkılaştırılması, cezaların ata verilen ilaçların mahiyetine göre ve atla ilgili kişilere göre kategorize edilmesi, at yarışlarıyla ilgili cezaların değişmesine paralel olarak eski hükümlere göre ceza alanların affedilmesi,
- Ormanlara nakil vasıtalarıyla yıkıntı, inşaat atığı, hafriyat ve çöp dökmenin Orman Kanununda yasaklanması ve bu yasağa uymayanlara Türk Ceza Kanunu hükümlerinin uygulanması,
- Ormanlardaki madencilik faaliyetlerinin sona ermesinin ardından yapılacak rehabilitasyon çalışmalarında özel firmaların da faaliyet yürütmesinin mümkün kılınması,
- Devlet ormanlarında Orman Genel Müdürlüğü tarafından el konulan kaçak yapıların hiçbir karara gerek duyulmaksızın yıkılması veya ihtiyaç duyulması halinde ormancılık hizmetlerinde kullanılması,
- Ormanlarda yapılacak işaretlemelemlerin teknolojik gelişmelere uygun olarak yeniden adlandırılması,
- Orman köylülerinin köyde barınmak amacıyla yaptıkları inşaatlar için verilen desteklerin güncellenmesi ve bu binaların tamirâtı için yaptıkları masrafların bir kısmının devlet tarafından ödenmesi,

- Doğal afetlerden zarar gören orman köylülerine yapılacak yardımlarda “muhtaçlık” şartının kaldırılarak yardımların kapsamının genişletilmesi,
- Orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin desteklenmesi,
- Orman köylüleri arasında sigortalılığın özendirilmesi,
- Orman yangınlarına yönelik çeşitli tedbirlerin “yangın mevsimine münhasır” olmaktan çıkarılması,
- Orman yangınlarıyla ilgili adli ve idari cezaların arttırılması,
- Yeni bir orman kadastrosu yapılarak bu alandaki mevcut karışıklığın ortadan kaldırılması,
- Kocaeli'nin Kartepe ilçesine bağlı Nusretiye Mahallesi'nde 31/12/1981 tarihinden önce orman vasfını kaybetmiş alanlarda 2/B uygulamasının yapılması,
- Tapuda farklı malikler adına kayıtlı hususi ormanların orman kadastro komisyonlarınca parsel bazında yeniden değerlendirilmesi,
- Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanlar ile bu kapsamda kendilerine görev verilen kamu görevlileri ve gönüllülerin 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun kapsamına dâhil edilmesi,
- Kadastrosu yapılmış orman alanlarıyla 2/B'ye göre orman sınırı dışına çıkarılacak yerlerin Hazine adına tescil edilmesi,
- Kamu kurum ve kuruluşlarına veya özel kişilere ait olup da çeşitli mülkiyet sorunları sebebiyle işlenemeyen tarım arazilerinin Bakanlıkça kiraya verilerek üretime kazandırılması,
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunda görev yapan kısmi zamanlı çalışanların “idari uzman” unvanıyla atanmasının mümkün hale getirilmesi,
- Orman işletmelerinin satış geliriyle üretim giderleri arasındaki farkın yüzde onuna kadarlık kısmının vahidi fiyatla çalışan orman köylülerine verilmesi,

amaçlanmaktadır.

3. Teklifin Görüşülmesi

3.1. Teklifin Genel Üzerindeki Görüşmeler

Kanun Teklifi'nin geneli üzerindeki görüşmelerde ilk imza sahibi Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz;

- Nüfus artışı, göç, kentleşme, pandemi, savaş ve iklim değişikliği gibi sebeplerle gıdaya erişimin giderek zorlaştığı ve bu nedenle tarımın ve doğal kaynakların planlanmasının zaruri hale geldiğini,
 - Tarımın bir milli güvenlik meselesi olduğunu,
 - İlaç etkin maddesi elde etmek amacıyla kenevir üretimi için yasal bir düzenlemeye ihtiyaç duyulduğunu,
 - Teklifte sözleşmeli üretimin üretici lehine geliştirilmesinin amaçlandığını,
 - Atıl durumdaki tarım arazilerinin üretime kazandırılacağını,
 - Desteklemelerde esas alınan Çiftçi Kayıt Sistemine nazaran daha yaygın ve etkin kayıt sistemlerinin hayata geçirileceğini,
- ifade etmiştir.

Kanun Teklifi'nin geneli hakkında Tarım ve Orman Bakanlığı adına Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider;

- Ülkemizde nüfus artışı, yabancı ziyaretçi sayısındaki artış ve göç gibi sebeplerle gıda talebi artarken iklim değişikliği ve doğal afetler gibi sebeplerle gıda arzının olumsuz yönde etkilendiğini,

- Artan gıda talebinin karşılanabilmesi ve doğal kaynakların etkin bir şekilde kullanılabilmesi için tarımın planlanması ve üreticinin desteklenmesi gerektiğini,

- Ülkemizin doğal kaynakları, toprağın verim kabiliyeti ve sulama imkânları gözetilerek tarımın planlanacağını,

- Obrukların sayısındaki artışın binaları tehdit ettiğini,

- Bakanlığın belirlediği ürün desenine uygun üretim yapan çiftçilerin destekleneceğini,

- Üreticiler açısından pazarlama sorununun ortadan kaldırılması, tüketiciler açınsındansa fahiş fiyat riskinin önüne geçilmesi için sözleşmeli üretimin yaygınlaştırılacağını,

- Sözleşmeli üretim sürecinde çıkan uyuşmazlıkların hızlı bir şekilde çözülmesi için gerekli yasal tedbirlerin hayata geçirileceğini,

- Bakanlık desteklemelerinde Çiftçi Kayıt Sisteminin yanı sıra diğer kayıt sistemlerinin de esas alınacağını,

- Toprak Mahsulleri Ofisinin kontrolünde tıbbi amaçlı kenevir yetiştirileceğini,

- Atıl durumdaki tarım arazilerinin, mülkiyet hakkının özüne dokunmadan, üretime kazandırılacağını,

- Orman köylülerinin zati ihtiyaçları karşılığı ödediği bedellerin düşürüleceğini,

- Oduna dayalı orman ürünlerinden elde edilecek gelirden vahidi fiyatla çalışan orman köylülerinin pay alacağını,

- Orman köylerinde doğal afetlerden zarar gören köylülere verilecek desteklerde aranan "muhtaçlık" şartının kaldırılacağını,

- Ormanlardaki işletmenin dijital yöntemlerle yapılacağını,

- Ormanlara nakil vasıtalarıyla çöp, moloz ve inşaat atığı atmanın artık orman suçu sayılacağını,

- Ormanlardaki kaçak yapıların hızlı bir şekilde yıkılacağını,

- Orman yangınlarına yönelik alınacak tedbirlerin sadece yangın dönemiyle sınırlı tutulmayacağını,

- Orman suçlarına verilecek cezaların arttırılacağını,

- Ormanlarda kadaströ kaynaklı sorunların çözüleceğini,

- Orman yangınlarında görev alanların sosyal haklarının güçlendirileceğini,

ifade etmiştir.

Teklifin geneli hakkında Mersin Milletvekili Rıdvan Turan;

- Planlamanın bir bütün olarak kamusal bir niteliğe sahip olmaması halinde istenilen sonucu vermeyeceğini,

- Çiftçi örgütlenmelerinin olmadığı yerde sözleşmeli üretimin çiftçiyi "tarla bekçisi" haline getireceğini ve bu alanda bir etki değerlendirme raporuna ihtiyaç duyulduğunu,

- Hazine arazilerinin kullanım hakkının çiftçilere bedelsiz bir şekilde verilmesi gerektiğini,

- Orman suçlarının genişletilmesi ve orman vasfını kaybeden yerlere tekrar bu vasfın kazandırılması gerektiğini,

ifade etmiştir.

Teklifin geneli hakkında Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu; tarımın planlamasının teşviklerle mümkün olduğunu belirtmiştir.

Teklifin geneli hakkında Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel; üç hektardan düşük alanların özel orman statüsü dışına çıkarılmasını doğru bulmadıklarını,

- Madencilik faaliyetleri sonrasında yapılacak rehabilitasyon çalışmalarında yeraltı sularına zarar verecek maddelerin kullanılma riski sebebiyle özel sektörün bu çalışmalarda bulunmasının sakıncalar taşıdığını,

- Yeni kayıt sistemlerinin ziraat odalarıyla işbirliği içinde oluşturulması gerektiğini,

ifade etmiştir.

Teklifin geneli hakkında Adana Milletvekili Ayhan Barut; teklifin bir torba kanun şeklinde getirilmiş olmasını doğru bulmadıklarını belirtmiştir.

Teklifin geneli hakkında Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen;

- Tarımda planlamanın ve sözleşmeli üretimin sağlıklı bir şekilde hayata geçirilebilmesi için öncelikle ülke genelinde tarım sayımının yapılması ve bir envanter çıkarılması gerektiğini,

- Çiftçi örgütleri yeterince güçlendirilmeden sözleşmeli üretimin istenilen sonucu vermeyeceğini, ifade etmiştir.

Teklifin geneli hakkında Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş; çiftçilerin büyük bir kısmının tarım sigortası yaptırmadığını belirtmiştir.

3.2. Teklifin Maddeleri Üzerindeki Görüşmeler

- Kanun Teklifi'nin 1 inci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun; kenevir üretiminde görevli kurum olarak Toprak Mahsulleri Ofisinin seçilmesini doğru bulduklarını,

- Adana Milletvekili Ayhan Barut; kenevir üretiminde kotaların Cumhurbaşkanı tarafından değil Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenmesi gerektiğini,

- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kenevir Araştırmaları Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Selim Aytaç; Vezir ve Narlı'da yaptıkları ıslah çalışmalarıyla kenevir ürettiklerini, tohumluk üretimi arttırdıklarını, Vezir'de TİGEM tarafından Narlı'daysa özel bir firma tarafından üretimin devam ettiğini, kenevir üretiminin şu aşamada Samsun, Amasya ve Kastamonu'da yoğunlaştığını, Havza'da iplik üzerine bir fabrika kurulduğunu ve kenevir talebinin arttığını, kenevirin uzun mesafelere taşınması durumunda özelliğini yitirmesinden dolayı üretimin de talebin olduğu yerlerde yoğunlaştığını, 2019-2020 yıllarında yapılan üretimlerin sözleşmesiz bir şekilde yapılması sebebiyle ürünlerin birçoğunun üreticinin elinde kaldığını, endüstriyel kenevir üretiminin mutlaka sözleşmeli üretim modeliyle yapılması gerektiğini,

- Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdür Yardımcısı Ümit Orhan; 1961 tarihli Uluslararası Tek Sözleşmesi gereğince kenevir üretiminin tıpkı haşhaş üretimi gibi bir kamu kurumu gözetiminde yapılmasının kararlaştırıldığını, bu Teklifte Toprak Mahsulleri Ofisinin de endüstriyel değil ancak tıbbi kenevir üretimi konusunda yetkilendirilmesinin öngörüldüğünü, TÜBİTAK'la yaptıkları ortak bir proje kapsamında 300 kök tıbbi kenevir ürettiklerini,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 2 nci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Adana Milletvekili Ayhan Barut; çiftçinin ne ekeceğine bürokratların karar vermesinin uygulanabilir olmadığını, planlamanın teşvik edici araçlarla hayata geçirilmesi gerektiğini,

- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu; böyle bir planlamanın ancak üreticiye belirli garantilerin verilmesiyle mümkün olacağını, tarımda yeni ürün çeşitlerinin hızlı bir gelişim gösterdiği durumlarda Bakanlıktan o ürün çeşidi için izin alamayan yenilikçi üreticilerin üretim yapamama gibi bir sorunla karşılaşacağını,

- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; planlamanın sadece su değil toprak da gözetilerek yapılması gerektiğini,

- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan; Teklifte yer alan planlamanın merkezîyetçilik olduğunu, bu durumda çiftçilerin sürece dâhil olamayacağını, yerel irade ve inisiyatiflerin dikkate alınarak bir planlama oluşturulması gerektiğini,

- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır; Teklifte öngörülen planlamanın üreticiye özgür bir irade sunmadığını ve bu sebeple bir dayatma olduğunu,

- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu; planlamanın özellikle iklim değişikliği ve su kaynaklarının korunması açısından gerekli olduğunu, iklim değişikliğiyle birlikte artık ekim-dikim ve hasat zamanlarının da değiştiğini, dolayısıyla değişen koşulların öngörülebilmesi için üretimin planlanması gerektiğini, bu hususların On Birinci Kalkınma Planında da yer aldığını,

- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş; tarımsal bir planlamaya ihtiyaç duyulduğunu ancak bunun cezalarla değil teşviklerle yapılması, üretimi planlanan ürünlerin sigortasının Devlet tarafından yapılması ve o ürünlere alım garantisi verilmesi gerektiğini,

- Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Ebubekir Gizligider; tarımsal üretimin planlanmasıyla amaçlanan gıda güvenliğinin güçlendirilmesi, verimliliğin artırılması ve başta su kaynakları olmak üzere doğal kaynakların korunmasının olduğunu, madde metninde yer alan hususların bir cezalandırma değil çiftçiyi sisteme entegre etme çabası olduğunu, bu sistemin hayata geçirilmesiyle çiftçinin zarar etme olasılığının ortadan kalkacağını,

- Türkiye Ziraat Odaları Birliği Avukatı Ramazan İriboy; planlamanın cezalandırma değil desteklemelerle yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 3 üncü maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; Teklif ile bir taraftan tarımsal üretimin planlanması diğer taraftan sözleşmeli üretimin getirilmesinin bir çelişki olduğunu, çiftçinin yeterince örgütlenemediği ve kurumların devrede olmadığı bir sözleşmeli üretimin “modern kölelik” halini alacağını, sözleşmeli üretim modelinin çiftçi tarafında kooperatiflerin ve birliklerin olması gerektiğini,

- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu; üreticinin güvencesiz olduğu yerde yapılan sözleşmeli üretimin şirket tarımına dönüşeceğini, bu modelin tarım satış kooperatifleri vasıtasıyla uygulanması gerektiğini,

- Adana Milletvekili Ayhan Barut; sözleşmeli üretime dahil olan çiftçinin gübreyi, ilacı ve tohumu seçemediğini, fiyata etki edemediğini, uyuşmazlık halinde çiftçinin dava açmaya da gücü olmadığını, sözleşmelerin şirketlerin iradesini yansıtacak şekilde hazırlandığını,

- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel; tarımsal kalkınma kooperatiflerinin güçlendirilmesi ve Bakanlığın belirlediği ürün desenine göre bu kooperatiflerin çiftçiyle sözleşmeli üretim yapmasının uygun olacağını, bir sigorta sistemiyle de çiftçinin zarar etmesinin önüne geçilmesi gerektiğini,

- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan; gıda egemenliğinin sağlanması için çiftçinin ne ekeceğine, nasıl ekeceğine uluslararası tarım tekellerinin değil, kendisinin karar vermesi gerektiğini, endüstriyel tarıma göre geleneksel tarımın birçok faydası olduğunu ancak sözleşmeli üretim modeliyle endüstriyel tarımın teşvik edildiğini, piyasaların her zaman bir belirleyeni olduğunu ve bu sebeple sözleşmeli üretimde çiftçilerin bir “irade serbestisinden” bahsedilemeyeceğini, bu sistemin çiftçiyi bir “tarla bekçisi” haline getireceğini,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 4 üncü maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel; maddede yer alan “Bakanlıkça belirlenen kayıt sistemleri” ile ilgili bir belirsizlik olduğunu, maddenin bu haliyle geçmesi durumunda ödenecek destekler konusunda da bir belirsizlik oluşacağını,

- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; ziraat odalarının dâhil olacağı bir kayıt sistemine ihtiyaç duyulduğunu ve mevcut Çiftçi Kayıt Sisteminde toprağın sahibiyle işleyen farklı kişiler olması durumunda üretim yapan çiftçinin desteklerden yararlanmadığını,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 5 inci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; sözleşmeli üretim modelinin bir parçası olarak gördükleri arabuluculuk sistemine karşı olduklarını belirtmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 6 ncı maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Türkiye Jokey Kulübü Antrenörü İbrahim Halil Baydan; mevcut durumda cezaların çok ağır olduğunu, en ufak bir hatada veya sağlık sebebiyle ata ilaç verilmesi durumunda dahi çok ağır cezalarla karşılaştıklarını, bu sebeple ilaçların sınıflandırılması gerektiğini,

- Tarım ve Orman Bakanlığı Yüksek Komiserler Kurulu Genel Koordinatörü Murat Birol Kayım; Teklif maddesiyle, sağlıkta kullanılan maddelerle ilgili bir sınıflandırmaya gidildiğini, etkisi fazla olan ve direkt etkili maddelerde cezaların dokuz ay, etkisi kısmi olan ve tedavide kullanılan yasaklı maddelerde cezaların altı ay, etkisi çok az olan maddelerdeyse cezaların dört ay olarak belirlendiğini,

- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Halil Yıldız; atın genellikle antrenörü ve seyisiyle birlikte olduğunu, ilaçların ata bu kişiler tarafından verildiğini, at sahibinin atı çoğu zaman görmediğini, bu sebeple at sahibine ceza verilmesini doğru bulmadığını ancak ilaçlarla ilgili yapılan sınıflandırmanın yerinde olduğunu,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 9 uncu maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; ormanlara çöp ve moloz dökülmesinin önüne geçilmesi için Bakanlığın öncelikle “izin, irtifa sistemini” kaldırması gerektiğini, Çevre Kanununda bulunan bu yasağın Orman Kanununda da yer almasının doğru olacağını belirtmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 10 uncu maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; Maden Kanununa göre ülkenin birçok yerinde maden aranması için ruhsatlar verildiğini, maden çalışmaları sonrasında yapılan rehabilitasyon çalışmaları sırasında firmaların rehabilitasyonu yapacak

belediyelere para ödediğini, bu uygulamayı doğru bulmadıklarını, rehabilitasyon işleminin maden faaliyeti yürüten firma tarafından, dolguların belediyeler veya Orman Genel Müdürlüğü tarafından ve işinin ehli ziraat ve orman mühendisleri eliyle yapılması gerektiğini,

- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu; belediyelerce yerine getirilen rehabilitasyon işleminin özel sektöre yapılmasının sakıncaları olduğunu, o bölgenin inşaat atıklarıyla doldurulması gibi riskler taşıdığını,

- Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey; Teklif ile belirli süreçlerden geçen ruhsat taleplerinin Orman Genel Müdürlüğüne verilme zorunluluğunun kaldırılması ve böylece Genel Müdürlüğe bir takdir yetkisi verilmesinin amaçlandığını, rehabilitasyon işine belediyelerin yanı sıra özel sektörün de girebilmesiyle işin daha hızlı yapılmasını öngördüklerini, Türkiye’de şu anda madencilik faaliyeti için izin verilen 83 bin hektar orman alanı bulunduğunu, Türkiye’nin ormanlık alanının 23,2 milyon hektar olduğunu, dolayısıyla madencilik için izin verilen orman alanının toplam orman alanı içindeki payının binde 3,5’ine denk geldiğini,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi’nin 11 inci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; ormanlara yapılan kaçak yapıların tamamının yıkılması gerektiğini, bu yapıların Orman Genel Müdürlüğüne “ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık hizmetlerinde” kullanılmasına izin veren Teklifteki ibareye katılmadıklarını ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi’nin 12 nci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; ormanlarda işaretlemeleri yapacak kişilerin “yetkili” kişiler olarak özellikle belirtilmesinin uygun olacağını ve bu işlemi yapacak kişilerin Orman Genel Müdürlüğü’nün personeli orman mühendisi ve orman teknikeri olması gerektiğini,

- Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey; görüşülen maddeyle birlikte yedi maddenin daha aslında ormanlardaki işaretlemeleri kimin yapacağıyla değil bu işlemlerin teknolojik cihazlarla yapılmasının mevzuata uygun hale getirilmesiyle ilgili olduğunu, işaretlemenin yapılmasında ve kesilecek ağaçların belirlenmesinde Orman Genel Müdürlüğü’nün yetkili olduğunu,

- Orman Mühendisleri Odası Genel Başkanı Hasan Türkyılmaz; 5531 sayılı Kanun gereğince işaretlemelerin orman mühendisleri dışında kimse tarafından yapılamayacağını hükme bağlandığını,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi’nin 15 inci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Türkiye Ormancılık Kooperatifleri Merkez Birliği Genel Müdürü Erdem Kaplan; Teklif ile yüzde yirmi beş emval hakkının kaldırılarak bunun yerine ödemelerin nakit olarak yapılacak olmasını doğru bulduklarını ancak yüzde on istihkak tutarının yeterli olmadığını, bu oranın ve aynı maddede sosyal güvenliği özendirici yüzde beşlik ilave ödemenin arttırılması gerektiğini,

- Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey; son üç yılın ortalaması alındığında orman köylülerine yüzde yirmi beş emval uygulamasıyla 69 milyon 600 bin lira bir ek ödeme yapıldığını, bunun yüzde on nakit ödemeyle yapılması durumunda 74 milyon 600 bin liraya çıkacağını,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi’nin 28 inci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey; 1993 yılında 2/B uygulaması yapmak üzere Nusretiye’ye bir orman kadastro komisyonunun

gittiğini, komisyonda görevli olan mahalli bilirkişinin bölgenin bazı kısımlarında geçmişte orman yangını meydana geldiğini ifade eden bir tutanak tuttuğunu, fakat daha sonra yapılan incelemelerde orada orman yangını olduğuna dair bir kayda rastlanmadığını, bu Teklif maddesiyle o bölge için yeni bir komisyonun kurulup 2/B uygulamasının mümkün hale getirilmesinin amaçlandığını,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 29 uncu maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Adana Milletvekili Ayhan Barut; özel orman arazilerinin hissedarlar tarafından pay edildiğinde her hissedarın tapusuna düşen orman alanının üç hektardan küçük olması durumunda özel orman alanının yok edilmesi riskinin ortaya çıktığını;

- Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey; konu parsel bazında ele alınmadığında, bazı durumlarda küçük parçalı araziler sebebiyle vatandaşların topraklarının orman statüsüne alınması sonucunun doğduğunu, bu sebeple parseller içinde üç hektarın üzerinde ağaçlık alanların orman olarak kabul edilmesinin doğru olacağını, ayrıca orman statüsü tanınmasa dahi arazi sahibinin o alan üzerinde istediği gibi bir tasarrufta bulunamayacağını, ağaçlarla ilgili birtakım işler yapacağı zaman yine Orman Genel Müdürlüğünün iznine tabi olacağını, Türkiye'de toplamda 47 ilde 800 özel orman bulunduğunu, bu ormanların yaklaşık 15 bin parsel ve 25.400 hektar alanı kapsadığını, bu alanların Türkiye'nin tüm orman varlığı içinde yaklaşık binde birlik bir kısmı oluşturduğunu, Teklif maddesinden etkilenecek alanın yaklaşık bin yüz hektar olduğunu,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 36 ncı maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal; Türkiye'nin hem orman hem de normal kadastrusunun örtüştüğü yeni bir kadastroya ihtiyacı olduğunu,

- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker; Tapu Kadastro ve Orman Genel Müdürlükleri tarafından yapılan kadastro çalışmaları arasında bazı uyumsuzluklar olduğunu ve bu uyumsuzlukların da çeşitli sorunlara yol açtığını, bu sebeple yeni bir kadastro çalışmasına ihtiyaç duyulduğunu,

- Orman Genel Müdürlüğü Kadastro ve Mülkiyet Dairesi Başkanı Ahmet Akbulut; Türkiye'de hali hazırda 2/B çalışması yapılmayan 4-5 bin civarında köy bulunduğunu, bu alanlardaki 2/B tespiti Orman Genel Müdürlüğü tarafından, bunların kullanıcılarının Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından yapılacağını, orman kadastro çalışmalarının başladığı 1937 yılından sonra Orman Genel Müdürlüğünün "orman" olarak nitelendirdiği bazı yerlerde Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün vatandaşlara tapu vermesi ve daha sonra Orman Genel Müdürlüğünün buraları orman haline getirmesiyle tapuda çeşitli sorunların ortaya çıktığını, Türkiye'de bu şekilde yaklaşık 80 bin taşınmaz bulunduğunu, bu taşınmazlara ait arazi kadastrusunun geçerli kabul edilmesiyle sorunun çözüleceğini, aksi takdirde tapu iptaline gitmek durumunda kaldıklarını ve neticede mahkeme süreçleri sonucunda yüklü miktarda tazminat ödediklerini,

ifade etmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 37 nci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Adana Milletvekili Ayhan Barut; Teklif maddesi ile parçalı arazilerin kiralanarak üretime kazandırılmasının amaçlandığını ancak asıl sorunun arazinin parçalı olmasından ziyade girdi maliyetlerinin yüksek olması ve çiftçinin üretimden para kazanamaması sebebiyle üretimden vazgeçmesi olduğunu, ayrıca Teklif maddesiyle bu alanların şirketlere açılması ihtimalinin oluştuğunu,

- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan; kullanılmayan arazilerin kiralanması yerine, Hazinesinin elindeki tarımsal arazilerin kullanım haklarının en yoksul köylülere ve çiftçilere bedelsiz olarak verilmesi gerektiğini,

belirtmiştir.

- Kanun Teklifi'nin 38 inci maddesinin görüşmeleri sırasında söz alan Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Başkanı Muhammed Adak; şu anda Kurumda 52 kısmi zamanlı uzmanın görev yaptığını, bu kişilerin Kurumun 11 inci Çağrı Döneminde ortaya çıkan personel açığı sebebiyle Kuruma alındığını, bu kişilerin kadroya alınmasıyla maaşlarının da yarı yarıya düşeceğini ifade etmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Kanun Teklifi'nin geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip, maddeleri üzerinde görüşmelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Kanun Teklifi'nin;

1inci maddesinde yer alan “etken” ibareleri “etkin”, son cümlesinde yer alan “İçişleri Bakanlığının görüşü” ibaresi “İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının görüşleri” şeklinde değiştirilmesine dair önerenin kabul edilmesiyle, madde değiştirilerek kabul edilmiştir.

2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

3 üncü maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

4 ve 5 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

6, 7 ve 8 inci maddeleri redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

9, 10, 11, 12, 13 ve 14 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

15 inci maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ve 25 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

26 ncı maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 ve 34 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

35 ve 36 ncı maddeleri redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

37 nci maddesinde yer alan “Çiftçi Kayıt Sistemine” ibaresi “Bakanlıkça belirlenen kayıt sistemlerine” şeklinde değiştirilmesine dair önerenin kabul edilmesiyle, madde değiştirilerek kabul edilmiştir.

38 inci maddesinin ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasına dair önerenin kabul edilmesiyle, madde değiştirilerek kabul edilmiştir.

39 uncu maddesi redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Verilen bir önerge ile 39 uncu maddeden sonra gelmek üzere Teklife geçici bir madde eklenmiştir. Madde ihdasını öngören önerenin gerekçesi şu şekildedir:

“1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kooperatiflerin genel kurul toplantıları her hesap devresi sonundan itibaren 6 ay içinde ve en az yılda bir defa yapılması zorunludur. 5200 sayılı Kanun ve 5996 sayılı Kanun kapsamındaki birlikler kendi tüzük ve ana sözleşmeleri gereği genel kurul toplantılarını iki yılda bir Nisan ayı sonuna kadar yapmak zorundadırlar. Depremden etkilenen illerde, toplam 878 tarımsal amaçlı kooperatif ve bu kooperatiflerin toplam 156.429 ortağı ve ayrıca 122 tarımsal

üretici birliği ve bu birliklere ait toplam 98.219 birlik üyesi bulunmaktadır. Düzenleme kapsamındaki tarımsal amaçlı kooperatif ve üretici birliklerinin genel kurul toplantılarını 31/10/2023 tarihine kadar erteleyebilmeleri öngörülmektedir. Bunların merkez birliklerinin ise genel kurul toplantılarını 31/12/2023 tarihinden sonra yapmaları öngörülmüştür. Düzenlemenin hayata geçmesi ile birlikte kooperatif ve üretici birliklerinin yönetimleri ve ortaklarına zaman tanınmış olarak genel kurul toplantılarını daha uygun koşullarda yapmaları sağlanacaktır.”

Teklifin 40 ve 41 inci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklif, son oylamasında hazır bulunan üyelerin oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Ayrıca, Teklifin tamamı, değiştirilen maddeler dâhil olmak üzere, tereddütleri gidermek ve anlamı netleştirmek amacıyla terim ve ibareler, kanun dili ve tekniği bakımından gözden geçirilmiş ve metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmıştır.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzük'ün 45 inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Adana Milletvekili Abdullah Doğru, Çorum Milletvekili Ahmet Sami Ceylan, Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş ve Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Yunus Kılıç</i>	<i>Hasan Kalyoncu</i>	<i>Selahattin Minsolmaz</i>
Kars	İzmir	Kırklareli
		(Son toplantıya katılmadı)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Zafer Işık</i>	<i>Ayhan Barut</i>	<i>Abdullah Doğru</i>
Bursa	Adana	Adana
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Muharrem Varlı</i>	<i>Rıza Posacı</i>	<i>Orhan Sarıbal</i>
Adana	Aydın	Bursa
	(Son oylamaya katılmadı)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Salim Çivitcioğlu</i>	<i>Ahmet Sami Ceylan</i>	<i>Ebubekir Bal</i>
Çankırı	Çorum	Diyarbakır
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Son oylamaya katılmadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Okan Gaytancıoğlu</i>	<i>Cihan Pektaş</i>	<i>Hüseyin Şanverdi</i>
Edirne	Gümüşhane	Hatay
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Dursun Ataş</i> Kayseri (Son oylamaya katılmadı, muhalafet şerhimiz vardır)	Üye <i>Fahrettin Yokuş</i> Konya (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Bekir Başevirgen</i> Manisa (Son toplantıya katılmadı, muhalafet şerhimiz vardır)
Üye <i>Cengiz Gökçel</i> Mersin (Son toplantıya katılmadı, muhalafet şerhimiz vardır)	Üye <i>Rıdvan Turan</i> Mersin (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Zemzem Gülender Açıanal</i> Şanlıurfa
Üye <i>Mehmet Ali Cevheri</i> Şanlıurfa	Üye <i>İbrahim Halil Yıldız</i> Şanlıurfa	Üye <i>İlhami Özcan Aygün</i> Tekirdağ (Muhalefet şerhimiz vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

TBMM İçtüzüğü, madde 38:

“Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.”

Bu hüküm, ilki usul, diğeri içerik olmak üzere iki ön koşul öngörmektedir.

Usul, zamana ilişkin; içerik ise, incelemeye ilişkindir.

“İlk önce”, yasa önerisi üzerine görüşme başlamadan Anayasa’ya uygunluk değerlendirmesinin yapılması gerekir.

2/4972 esas sayılı Orman Kanunu Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, doğrudan doğruya Türkiye ekosisteminin geleceğini ilgilendiren bir “torba” teklif metnidir. Teklif metni Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu’na asıl komisyon olarak sunulmuş olsa da; teklifte gerçekte Çevre Komisyonu’nun görev alanına giren maddeler olduğu gibi, Anayasa Mahkemesi’nin ve Danıştay’ın Anayasa’ya aykırılık gerekçesiyle iptal ettiği maddeler de yer aldığı için, teklifin özellikle ilgili maddelerinin Anayasa Komisyonu’na da sunulması gerekir. Bu nedenle, teklifin görüşüleceği komisyon(lar) belirlenirken ve komisyon görüşmeleri esnasında; Anayasa’nın çevreyi koruyan hükümlerinin, AYM kararlarının bağlayıcılığını düzenleyen maddelerin ve ilgili yargı kararlarının dikkate alınması bir zorunluluktur. Bu itibarla, Anayasa’nın 56. ve 169. maddelerinde yer alan çevreyi korumaya ilişkin hükümler ve yine Anayasa madde 36., 138. ve 153/son maddelerinde düzenlenen adil yargılanma hakkı, yargı bağımsızlığı ve mahkeme kararlarının bağlayıcılığı ile AYM kararlarının bağlayıcılığına ilişkin amir hükümler nedeniyle Anayasa Komisyonu ve Çevre Komisyonu’nda görüşülmemiş olan kanun teklifi, komisyonların uzmanlık ilkelerini de ihlal ettiğinden; söz konusu teklif TBMM İçtüzük hükümlerine aykırıdır ve geri çekilmelidir.

ANAYASA, ORMAN EKOSİSTEMİNİ DE KORUYOR

Türkiye Cumhuriyeti 1982 Anayasası, kıyılardan ormanlara kadar çevreyi doğrudan veya dolaylı olarak koruyucu çok sayıda madde öngörmektedir. Anayasa’nın değişik kısım ve bölümlerine serpiştirilmiş maddeler, çevresel ve ülkesel anayasal düzenlemeler olarak da adlandırılabilir.

Anayasa’da çok sayıda değişiklik yapıldığı¹ halde, doğrudan çevreye ve ülkeye ilişkin maddelere dokunulmadı. Bununla birlikte, özellikle hak ve özgürlük güvencelerini pekiştirici değişikliklerin çevre hakkını ilerletme yönünde etkiler yaratması beklenirdi. Ne var ki, bu olmadığı gibi Türkiye’nin doğal, kültürel ve tarihsel değer ve varlıklarını koruyucu hükümler de uygulamaya yeterince yansımada.

Genel olarak anayasasızlaştırma sorunu² yanısıra, çevresel-ülkesel anayasal hükümlerin etkililiği sorunu, 2021 ve 2022 yaz aylarında orman yangınları ve büyük sel felaketleri bir kez daha yıkıcı sonuçları ile kendini gösterdi³. Söz konusu felaketlerde yasama organı olarak TBMM tarafından çıkarılan yasaların payı gözardı edilemez.

¹ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (Kanun no: 2709, Kabul tarihi. 7/11/1982), 1987-2017 yılları arasında 20 kez değiştirildi.

² Anayasasızlaştırma üzerine bkz. *Anayasa Hukuku Dergisi-9/2016, “Sunuş”, s. 9-10.*

³ Kuşkusuz doğal felaketler üzerine Anayasa yapılması gereken mevzuat çalışması, ayrıca ele alınması gereken bir konudur. Doğal felaketler öncesi/esnası/sonrası aşamalı olmak üzere konuyu insan hakları

Anayasa'nın konuyla ilgili hükümleri, "kamu yararını yansıtan **ülkesel düzenlemeler**" şeklinde nitelenebilir.

I- ÜLKESEL DÜZENLEMELER, KAMU YAYARINDANDIR

"Kamu yararı", anayasal bir kavram olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin ülke ögesine ilişkin bileşenleri düzenleyen ve koruyan maddelerin ana başlığı olarak kullanılmıştır⁴. Çevre hakkı, kamu yararı olarak nitelenen değer ve varlıkları koruma işleviyle gelecek kuşakların hakkıdır.

1) Nitelikli ülke için anayasal temeller

Çevre sözcüğü en başta Anayasa madde 56'yı akla getirirse de, çevre hakkı, dayanağını genel olarak ve en geniş anlamında bütün yeryüzü parçası (veya Türkiye Devleti'nin toprak ögesi) olarak ülkeye yollama yapan maddelerde bulur. Bunlar, kentsel ekolojik dengeden ormanların korunmasına ilişkin maddelere kadar uzanır. Bunlar, aslında "nitelikli bir ülke" için anayasal düzlemde öngörülen güvenceler olup kısaca şöyle somutlaştırılabilir:

- "**Türkiye ülkesi**", genel çerçeve olarak öne çıkmaktadır. "*Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür*" temel normu (md.3) ile vurgulanan, yalnızca ülkesel bütünlük olmayıp, "**bütün ülke**"dir. Benzer şekilde madde 5'teki "*ülkenin bölünmezliği*", nitelikli bütün ülke olarak yorumlanmak gerekir⁵.

- Kıyılardan yararlanma, toprak mülkiyeti, tarım ve hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması (md.43-45), "**kamu yararı**" başlığı altında toplanmıştır.

- **Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması**: Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar; bu amaçla düzenleyici ve teşvik edici tedbirleri alır (md.63).

- **Doğal kaynaklar**: Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır (md.168).

- **Ormanlar**: Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır (md.169). Bu hüküm, orman ekosistemi için yasama yetkisinin asliliği ve genelliği ilkeleri ile siyasal ifade özgürlüğüne oldukça ciddi sınırlamalar getirmiş bulunuyor.

- **Planlama**: Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayii ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir (md.166).

-**Kentsel kamu düzeni**: Yerleşme hürriyeti, "*sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak*" amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir. Devlet, konut ihtiyacını gidermede, "*şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama*" faaliyetinde bulunur (md.23 ve 57).

Görüldüğü üzere Anayasa, aktarılan farklı hükümleriyle ormanlar **başta gelmek** üzere, kırsal-kentsel ve kültürel çevre üçlüsünde bütünlük çevresel bakış lehine yorum için gerekli öğeleri içermektedir.

Bütünlük çevresel bakış, orman ekosistemi ve ülkesel ekosistemin korunması için yaşamsaldır.

açısından inceleyen –Türkiye dahil- uluslararası araştırma projesi rapor için bkz. *Les catastrophes et les droits de l'homme/CADHOM*, ANR, Décembre 2013.

⁴ Bkz. "Temel hak ve ödevler" (2. Kısım) / "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" (3. Bölüm), "Kamu yararı" (III. Başlık): Kıyılardan yararlanma, Toprak mülkiyeti, Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması, Kamulaştırma, Devletleştirme ve özelleştirme.

⁵ Yine, milletvekili ve Cumhurbaşkanı anında öngörülen, "vatanın bölünmez bütünlüğü" vurgusu (md.81 ve 103), Türkiye ülkesini ifade etmektedir.

2) “Sağlık hakkı” ve “çevre hakkı” eksenini

1982 Anayasasının “sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması” kenar başlıklı 56. maddesine göre;

“Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Devlet herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini geliştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimdeki sağlık ve sosyal yardım kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.”

Sağlık hakkı ile çevre hakkı arasında doğrudan ve sıkı bir ilişki vardır. Bu ilişki bağlamında Devlet için öngörülen üçlü yükümlülük, **orman ekosisteminin korunması** için de geçerlidir.

II.- ANAYASAL YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖLÇÜTLER

Anayasada çevre hakkı güvenceleri, kurumsal, normatif ve usule ilişkin haklar olmak üzere üç başlık altında ele alınabilir:

- Olumlu yükümlülükler kuramı,
- Hak ve özgürlük ölçütleri,
- Usule ilişkin haklar.

1) Üçlü yükümlülük: önlemek/korumak/geliştirmek

Devletin çevre kirliliğini önleme, çevreyi koruma ve geliştirme ödevi (md.56), aslında Türkiye Cumhuriyeti'nin insan hakları karşısındaki üçlü yükümlülüğüne denk düşmektedir: saygı göstermek, korumak ve geliştirmek (md.2 ve 5).

- “**ÖNLEMEN**”: Madde 56 gereğince, “*çevre kirlenmesini önlemek*”, Devletin doğrudan ve öncelikli yükümlülüğüdür. Çevreyi bozan veya çevre üzerinde olumsuz etkilere yol açma riski bulunan faaliyetler (planlama, ilgili kararlar ve uygulamaya koyma), çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) raporuna tabidir. Gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler bir “*Çevresel Etki Değerlendirme Raporu*” hazırlarlar: Bu raporda çevreye yapılabilecek tüm etkiler gözönünde bulundurularak çevre kirlenmesine neden olabilecek atık ve artıkların ne şekilde zararsız hale getirilebileceği ve bu hususta alınacak önlemler belirtilir. ÇED uygulaması ve etkililik derecesi, ister özel sektör ister kamu sektörü olsun, Devletin önleme yükümlülüğünü yerine getirme aracıdır⁶.

ÇED, önleme yükümlülüğünü yerine getirmenin tek aracı değildir. Bu süreçte planlama etkinlikleri öne çıkmaktadır. Anayasal düzlemde bunun çok sayıda araçları bulunmaktadır. Bu bakımdan, plan belgeleri hukuka bağlayıcı düzenlemeler olarak işlem görmelidir.

⁶ ÇED Raporu'nun; hangi tip projelerde isteneceği, ihtiva edeceği hususlar ve hangi makamca onaylanacağına dair hususlar yönetmelikle belirlenir (Çevre Kanunu, md. 10).

Öte yandan, Devletin temel amaç ve görevleri bağlamında daha genel bir yükümlülük ilkesi de kayda değer: “*Ülkenin bölünmezliğini sağlamak ve insan haklarını geliştirmek*”, ülkeye ve topluma ilişkin olmak üzere ikili yükümlülüğü ortaya koymaktadır (md.5).

- “**KORUMAK**”: Madde 56 gereğince, “çevre sağlığını korumak”, Devletin, yurttaşların ve yatırımcıların ödevidir. Devletin koruma yükümlülüğü, çevre sağlığı ile sınırlı olmayıp, uyumlu ve dengeli bir çevre koruması, “tarihsel, kültürel ve doğal mirası” da içermektedir. Kuşkusuz, kıyılar, tarım arazileri, yaylalar, meralar, otlak ve kışlaklar ile doğal kaynaklar ve ormanlar da, “koruma yükümlülüğü” kapsamında yer alır.

Çok yönlü koruma ödev ve yükümlülükleri, devletin doğrudan faaliyetlerine ilişkin olduğu gibi, özel sektör açısından da geçerlidir: ilgili devlet organları gerekli düzenlemeleri yapar; ilgili kuruluşların etkinliklerini düzenleme çerçevesinde yerine getirip getirmediklerini denetler ve kuralları ihlal edenlere yaptırım uygular. Ne var ki kamu makamları, bu üçlü yükümlülüklerini gereğince yerine getirmedikleri için, Türkiye çevresi, koruma bir yana sürekli yağmalanır bir hale gelmiş bulunuyor.

Yurttaşlara gelince; madde 56 gereği “koruma yükümlülüğü” muhatabı olmanın ötesinde, hak ve özgürlükler öznesi olmaktan kaynaklı genel bir yükümlülükle karşı karşıya bulunmaktadır: “*Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder*” şeklindeki düzenleme (md.12/2) gereği, ödev ve sorumluluklar, sadece toplumsal ilişkilerde değil, doğal ortamların korunması bakımından da geçerlidir.

- “**GELİŞTİRMEK**”: “Çevreyi geliştirmek”, devletin ve yurttaşların ödevidir. Madde 56’nın Devlet için öngördüğü geliştirme yükümlülüğü, genel dayanağını madde 5’te bulmaktadır: “... *kişinin hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.*” Çevre hakkının öznesi de “herkes” olarak belirlendiğine göre, Devletin bu genel yükümlülüğü çevre hakkını da kapsamına alır.

Önlemek, korumak ve geliştirmek biçimindeki üç aşamalı yükümlülük, Devlet adına işlem ve eylem tesis eden kamu makamları için olduğu kadar, onların denetimi altında faaliyette bulunan girişimciler ve yurttaşlar açısından da geçerlidir. Anayasa madde 12, yatay ilişkiler bakımından sözkonusu yükümlülüğü pekiştirmektedir. Kuşkusuz ödev-hak ikilemi, çevre kirliliğinin önlenmesi, ülkenin doğal dokusunun korunması ve çevrenin geliştirilmesi konusunda bireyin konumunu güçlendirdiği gibi, sivil toplum örgütlerinin girişimleri için de güçlü bir anayasal temel sağlamaktadır. Böyle bir anayasal dayanak, yurttaşlara ve sivil toplum örgütlerine, doğayı tahrip edici etkinliklere doğrudan müdahale hakkını verir; bu müdahale karşısında kolluk güçleri, “kamu düzeni” adına zor kullanamazlar. Zira yurttaşların sahiplendiği yaşam alanları,, “çevresel kamu düzeni” anlamında nitelikli bir ülkedir. Bu bakımdan kamu yararı, toplum yararının ötesine geçen ve -gelecek kuşaklar dahil- ülkesel yararı da kapsamına alan üst bir kavramdır. Sonuç olarak Devletin bu üçlü yükümlülüğü, ÇED ve ihtiyat ilkesini etkili bir biçimde uygulamaya geçirmeye elverişli bir anayasal zemin oluşturmaktadır.

Kısaca; ormanlar ile ilgili her türlü düzenleme, ÇED’e tabi olmalı ve ihtiyat ilkesi göz önüne alınmalıdır.

2) Anayasal güvence ölçütlerinin ve usule ilişkin hakların orman ekosistemine uygulanması

Anayasal hak ve özgürlüklere ilişkin genel güvence ölçütleri, **orman ekosistemi** için de geçerlidir.

- **Hak ve özgürlük güvence ölçütleri**: “*Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.*” (md.13).

Bu ölçütler, anayasal hak ve özgürlükler bütünü için geçerli olduğundan, çevre hakkı ve bu kapsamda yer alan ormanlar için de güvence niteliği taşır. Genel ölçütler, çevre ve doğa ile ilgili (ülkesel) haklar

için kullanılırken bu hakkın özellikleri de dikkate alınarak özgül bağlantılar kurulmalıdır. Bu nedenle, ormanlara ilişkin düzenlemeler sırasında, bunların çevre hakkının özüne dokunup dokunmadığı, ölçülü olup olmadığı, demokratik toplum ve çevre hakkı arasındaki ilişki kadar, ormanların ekolojik dengesini zedeleyip zedelemeyeceği de sorgulanmalıdır.

Bu bakımdan, Anayasa'da ekosistemi niteleyen kavramlar, madde 13 testinden geçirilmeli; özellikle, ormanlar üzerinde bozucu etki yaratan faaliyetlerin, çevresel denge ve uyum bakımından ölçülü olup olmadığı ve hakkın özüne dokunup dokunmadığı irdelenmelidir. Madde 56 bakımından, yaşam hakkının, "sağlıklı ve dengeli çevre" bağlamında ihlal edilip edilmediği de araştırılmalıdır.

"Denge ve sağlık" kavramları, beşeri varlığı aşan türler olarak hayvan (fauna) ve bitkileri (flora) de kapsamına alır. Bu dengenin sağlandığı başlıca ortam, orman ekosistemi olduğundan, ormanlar, "denge ve sağlık" dengesini yansıtan mekanlardır.

Öte yandan, anayasal hak ve özgürlükler kötüye kullanılamaz ve kamu düzeni kaydı, belli hak ve özgürlükler için sınırlama nedeni oluşturur. Kamu düzeni genel kaydı, amaçsal bir yorumla, "*orman kamu düzeni*"ni de kapsamına alır.

"Ekolojik bakımdan dengeli, uyumlu ve sağlıklı" anayasal çevre kayıtlarında yer alan kavramları, ormanlar dahil çevre hakkını pekiştirici yönde anlamlandırmak önem taşımaktadır. Bu bakımdan, 1982 Anayasası madde 56'da yer alan "sağlıklı ve dengeli çevre" kavramı, nitelikli ülke olarak başta ormanlar ekosistemi gelmek üzere, Türkiye ülkesi ekosistemi güvence ölçütü olarak nitelendirilmeli ve yorumlanmalıdır.

Devletin önleme, koruma ve geliştirme yükümlülüğünü etkili kılmaya yönelik anayasal düzenlemeleri öne çıkarmak gerekir. Anayasanın 2. maddesinde Cumhuriyetin nitelikleri olarak "hukuk devleti" ve "demokratik devlet" ilkeleri, çevresel düzenlemelerin genel ölçütleri olarak uygulanmalıdır. Bunların başında hukuki güvenlik ilkesi geldiğinden, ormanlar ile ilgili yasal düzenlemeler için de sıkça başvuru torba kanun uygulaması, hukuk devleti ilkesine aykırıdır.

Öte yandan, "Türkiye Devleti ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür" hükmü (md.3), ülke bütünlüğünün niteliksel olarak da korunması gereğini içerir şekilde yorumlanmalıdır.

Çevreyi korumada kullanılabilecek en önemli düzenleme, Devletin temel amaç ve görevlerine ilişkin 5. maddedir. Devlet, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlama ve insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlama yükümlülüğünü, ancak bütünlüğünü güvence altına aldığı nitelikli bir ülkede yerine getirebilir.

Yasama yetkisinin devredilmezliği kuralı (md.7) da, çevresel ihlallerin yoğun olarak kaynaklandığı yürütme organının çevre alanını düzenleme yetkisini daraltmaktadır. Bunun tipik örneği olarak madde 169, ormanları koruma amacıyla, yasama yetkisinin asililik ve genellik ilkeleri için de sınırlamalar öngörmektedir.

Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü kuralı (md.11), anayasal düzeyde tanınan ve güvencelenen orman ekosistemi açısından da koruyucu işlev görür.

Ormanlar, flora+fauna+homosapiens dengesi ve yaşam kaynağı olduğuna göre, Anayasa'nın, kişi hakları ve ödevleri bölümünde düzenlenen yaşama hakkı (md. 17), özel ve ailevi hayata saygı hakkı (md. 20), mülkiyet hakkı (md. 35), çevre hakkını korumak için dayanak alınabilecek hükümlerdir.

Hak arama özgürlüğü (md.36) ve özellikle çevreye ilişkin yargı kararlarına uyulması gereği için mahkemelerin bağımsızlığına ilişkin 138. madde hükmü, "**çevresel adalet**" (ekolojik adalet) hizmetindeki anayasal güvencelerdir.

Hak ve özgürlüklere ilişkin Anayasa maddeleri, fikir-hareket ve toplu eylem zincirinde çevre hakkı hizmetine konulmaya elverişlidir. Ülkenin doğal, kültürel ve tarihsel mirasını zedeleyen ve yağmalayan

düzenleme ve uygulamalara yöneltilen eleştiriler, düşünce ve ifade özgürlüğünden en geniş biçimde yararlanılır (md.25-26, 28 vd.). Bu amaçla yurttaşlar, seyahat özgürlüklerini bireysel ve toplu olarak “kamu yararı” ereğinde kamu makamlarının müdahalesi olmadan kullanırlar (md.23). Yine toplanma ve gösteri özgürlükleri ile dernekleşme hakları (md.33 ve 34), üstün kamu yararı ereğinde çevresel değerlerin korunmasına yönlendirilir. Özetle, Anayasa’nın güvence altına aldığı düşünce, toplu eylem ve örgütlenme özgürlükleri, çevre hakkı olarak **orman ekosistemi** hizmetinde güçlü bir korumadan yararlanırlar.

Sonuç olarak; ilgili maddeler açıklanırken görüleceği üzere, Orman torba kanun teklifi, sistematik bir biçimde değinilen ülkesel Anayasa kuralları ile uyumlu olmadığı gibi **orman kamu düzenini** de zedeleyen birçok madde içermektedir. Komisyon’da buna ilişkin gerekçeli görüşler ortaya konmuş olmakla birlikte, AKP ve MHP’li vekiller, müzakere gereği bile duymadan, CHP’nin uyarıcı ve yapıcı önerilerini reddetmişlerdir.

Daha genel olarak; konuya tarım ve ormancılık gerekleri ve bilimi açısından bakıldığı zaman; Dünyada yaşanan ekonomik kriz, savaş, pandemi, küresel ısınma ve iklim değişikliği bize dünyaya yeni bir gözle bakmamız gerektiğini göstermektedir. Ülkemizde her yıl bir milyon artarak 85 milyona ulaşan nüfus, 5 milyon sığınmacı ve yıllık 50 milyon turistin beslenme ihtiyacının karşılanması için tarımsal üretimimizi artırmamız gerekmektedir. Bunu sağlayabilmemiz için tarıma yeni bir anlayışla bakılmalı ve daralan tarım alanları, kazanamayan ve giderek azalan çiftçi sayısı gibi olumsuzlukların yanı sıra yaşadığımız kuraklık ve doğal afet tehditlerine karşı rasyonel çözümler getirmelidir.

AK Parti’nin yirmi yıllık politikaları sonucu tarım alanlarımızda oluşan 2 milyon 734 bin hektar azalmanın yanında 575 bin 287 çiftçimizde üretimden çıkmıştır. Üretim yetersizliği sonucu buğdaydan arpaya, mısırdan pirince, pamuktan tütüne, ayçiçeğinden mercimeğe birçok bitkisel ürünün yanı sıra canlı hayvan ve et ithalatı yapılmıştır.

Türkiye 2003-2022 yılları arasında 97 milyar 607 milyon dolar tarımsal ihracat yapmasına karşın aynı dönemde 140 milyar 105 milyon dolar ithalat yaptı. Son 20 yılda tarım, 42 milyar 498 milyon dolar cari açık vermiştir.

Ülkemizin stoklanabilir gıda ürünlerinde kendi kendine yetmediği TÜİK verilerine de yansımıştır. Örneğin 2002/2003 üretim sezonunda kırmızı mercimek üretiminde yeterlilik derecesi %185 iken 2020/2021 üretim sezonunda %71 oranına düşmüştür. Üretim yetersizliği yanında Türkiye kaliteli mercimeğini dünyaya satarken dünyadan protein değeri düşük mercimek ithal etmektedir.

Anavatanı olduğumuz buğdayda yıllardır artırılamayan üretim miktarı ile adeta 20 milyon ton civarına demir atmış durumdayız. Yine bir zamanlar beyaz altın pamuk yetiştirilen tarlalarımızda şimdi dünyadan pamuk ithal ediyoruz. Her ne kadar ayçiçeği tohum üretimi artsa da yeterlilik derecesi %63 oranında kalmıştır. Bugün, 85 milyon insanımızın sofrasındaki ekmeğinden tutunda yemeğine koyduğu yağ ve ete kadar birçok ürünü ithal eder durumdayız.

Türkiye’nin nüfusu son 22 yılda %32 artarken buna karşın bitkisel üretimi %29 artmıştır. Bitkisel üretim artış hızı nüfus artış hızının altında kalmıştır. Ayrıca 22 yıl önce 5 milyon sığınmacı ve 50 milyon turist ağırlamayan ülkemizde her bir vatandaşımızın boğazından geçen lokma miktarı daha fazla idi. Şimdi ise AK Parti’nin yanlış tarım politikalarının sonucu 85 milyon vatandaşımızın sofrasındaki gıda miktarı giderek azalmıştır.

Kanun teklifine gelince; AK Parti milletvekilleri tarafından komisyona sunulan kanun teklifi maddeleri kenevir üretimi, tarımda planlı ve sözleşmeli üretim, at yarışları ve orman kanununda değişiklik önermektedir.

Getirilen kanun teklifinin birinci maddesinde dışa bağımlı olduğumuz kenevir üretimin başta tıbbi da kullanılmak üzere üretim izinleri düzenlemektedir. Bu teklife CHP komisyon üyeleri olarak olumlu bakmaktayız. Ülkemizde 29 Eylül 2016 tarih ve 29842 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Kenevir

Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik” gereği 19 ilimizde kenevir yetiştiriciliğine izin verilmesine karşın 7 ilimizde kenevir üretimi yapılmaktadır. Üretim yapılan il ve çiftçi sayısının artırılması ve tıbbi da ham madde açığının kapatılması açısından olumlu görüş bildiririz. Ancak, bu düzenlemenin 1. Maddesinde yer alan “Gerektiğinde ülke arz ve talep durumuna göre Cumhurbaşkanınca belirlenen kota doğrultusunda...” ifadesine katılmamaktayız. Düzenleme, denetim ve kota belirleme yetkisinin ilgili kurum olan Tarım ve Orman Bakanlığına verilmesinin uygun olacağı kanaatindeyiz.

Getirilen kanun teklifinin 2,3 ve 4. maddeleri tarımsal üretimde yeni bir planlama ve sözleşmeli üretim yapılmasına yönelik olsa da aslında şirketlere kolaylık çiftçilerimize ise ceza niteliğindedir. Kanun teklifinin ikinci maddesinin gerekçesi her ne kadar planlı üretime geçişi amaçlandığı ifade edilse de şirket tarımının çiftçiler üzerinde etkisi ve Tarım ve Orman Bakanlığının izin verdiği bitkisel ürünler dışına çıkılması halinde cezayı uygulamaktadır.

Yine teklifin dördüncü maddesinde daha geniş bir çiftçi kesiminin desteklenmesi için 5488 sayılı Kanunun geçici 2 maddesinde yer alan “Entegre idare ve kontrol sistemi oluşturuluncaya kadar üreticilere yapılacak bitkisel üretimle ilgili destekleme ödemelerinde çiftçi kayıt sistemi esas alınır.” ifadesinde yer alan “çiftçi kayıt sistemi” yerine bakanlığın diğer kayıt sistemleri de baz alınır denmektedir. Bu durum bugüne kadar ülke çiftçimizin tamamının desteklenmediği ve tarımsal üretim yapılan alanların %70’ine kadar desteklendiğini ortaya koymaktadır.

Hâlbuki 18 Şubat 2014 tarih ve 28917 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi yönetmeliği” bu ihtiyacı karşıladığı bilindiği halde bugüne kadar uygulanmamıştır. Komisyon görüşmelerinin başında; Bu teklif ile Partimiz Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun tarafından hazırlanan ve halen Komisyon gündeminde yer alan 2 / 2956 numaralı Tarım Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin birleştirilmesi önerimiz kabul edilmemiştir. Aynı durum 2006 yılında çıkarılan 5488 sayılı Tarım Kanununun 21 maddesinin “Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi milli hasılanın yüzde birinden az olamaz” hükmüne rağmen bugüne kadar hiçbir zaman yüzde bir uygulanmamıştır. Çiftçilerimizin kanun verdiği destekleme miktarına göre 471 milyar 124 milyon lira destekleme alacağı bulunmaktadır. Tarımsal desteklemelerin merkezi bütçe içindeki payı 2002 yılında %1,6 iken 2023 yılında %1,2 oranına düştü. Tüm veriler tarıma verilen desteklerin her yıl azaldığını göstermektedir. Bugüne kadar yapılmayan desteklerin bundan sonra yapılmayacağını en net şekilde ortaya koymaktadır. Desteklerin azalması yanında çiftçilerimizin Ocak 2023 BDDK verilerine göre bankalara olan borcu 348 milyar liraya ulaşmıştır.

Güçlü bir çiftçi örgütlenmesi oluşturulmadan üretici ve yetiştiricilerimizin yerli ve yabancı sermayeye mahkum edilmesi doğru bir yaklaşım değildir. Yine gerekli çiftçi kayıt sistemi ve teknik altyapı oluşturulmadan yeni bir üretim deseni ve destekleme modelinin oluşturulması mümkün görülmemektedir. Özellikle Ziraat Odaları ve diğer çiftçi örgütlerinin sürecin dışına itilmesini büyük bir hata olarak mütalaa etmekteyiz. Bu sebeple tüm sektör paydaşlarının katılımı ve katkısı alınarak bu teklifin 2,3 ve 4. Maddelerinin yeniden düzenlenmesi uygun olacaktır.

AKP iktidarı döneminde, 2/B kapsamında arsa vasfına dönüştürülen, Cumhurbaşkanlığı Karamameleriyle arsa vasfına dönüştürülen, kullanım amacı değişikliği yapılarak kurum, vakıf ve kişilere kiralanen ve yangınlar nedeniyle tahrip olan orman alanlarımızın toplamı, mevcut orman alanlarımızın %5’ini bulmaktadır. 1956 yılında çıkarılan orman kanunundan sonra, o tarihten 2002 yılına kadar 250 bin ha orman alanı maden ve taşocağı gibi izinlerle tahribata uğratılmışken son 20 yılda 550 bin hektar orman alanı tahribata uğratılmıştır.

Bu düzenleme, kesilecek ağaçların tespiti ve benzeri işlemlerde bazı suiistimal veya keyfi durumlara neden olacaktır. Resmi gazetede 28 Temmuz 2021 tarihinde 7334 sayılı “TURİZMİ TEŞVİK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN” ile ormanlar turistik tesis

açılması için izin veriyordu. Bu kanun teklifini 152 sayfalık dilekçe ile Anayasa Mahkemesine başvurduk.

Bugün ormanlarımız çeşitli adlar altında her geçen gün işgal edilmektedir. Bu işgalin yanında 2021 yılında 139 bin 503 hektar yanan orman alanı ile Cumhuriyet döneminin en büyük orman yangını oldu. Ak Parti'nin 2003-2021 dönemleri arasında 289 bin 976 hektar orman alanı yandı.

Tüm bu durumlar yetmezmiş gibi mevcut mevzuatlar yeterli olduğu halde 24 Şubat 2023 günü Cumhurbaşkanlığı tarafından yayımlanan 126'nolu "OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA YERLEŞME VE YAPILAŞMAYA İLİŞKİN CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ" ile orman ve mera alanlarımız imara açıldı.

Bu karar alınmadan da 7269 sayılı "UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLAYISIYLA ALINACAK TEDBİRLERLE YAPILACAK YARDIMLARA DAİR KANUN" yeterli gelmektedir. Çıkarılan 126 nolu Cumhurbaşkanlığı kararnamesi Anayasamızın 45, 56 ve 169 maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Bahse konu bu düzenleme teklifinde, AK Parti döneminde maden, enerji, turistik tesisler, konut ve yollar için pervasızca açılan orman alanları yine rant kapısı olarak görülmeye devam etmektedir.

Özellikle ormanlarımızı tahrip eden maden alanlarının yeniden rehabilitasyonu ile ilgili düzenlemenin 10. Maddesinde, ileride oluşabilecek doğa katliamlarının gizlenmesi amaçlanmaktadır. Yine bu düzenleme ile belediyelerin uhdesinde bulunan bazı görev ve gelirlerin özel sektöre aktarılması söz konusu olmaktadır ki bu hususlar dikkate alındığında öneri sahipleriyle hemfikir olmamız mümkün değildir. İlgili maddenin eski haliyle kalmasının uygun olacağını düşünmekteyiz.

Teklifin 11. Maddesinde yer alan orman alanlarına yapılan yapıların "ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık hizmetlerinde kullanılabilir." İfadesini doğru bulmamaktayız. Bu hüküm, orman alanlarına yapılan kaçak yapıların devlet eliyle resmiyet kazanmasına sebep olacaktır. Düzenlemeden bu hükmün kaldırılmasını talep etmekteyiz.

Teklifte yer alan 12. Madde ile 6831 sayılı Orman Kanununun 27. maddesi değiştirilmiş. Damgalama iş ve işlemleri Orman Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan teknik kadro tarafından yapılmaktayken "Orman Genel Müdürlüğüne belirlenen kişiler" ifadesi eklenerek kurum dışı kişi ve kuruluşlarında yetkilendirilmesinin önü açılacaktır. Düzenlemede bu ibarenin yer alması doğru olacaktır.

Teklifte yer alan 27. Madde ile 6831 sayılı Orman Kanuna "EK MADDE 18" eklenmiştir. Bahse konu bu değişiklik maalesef çok fazla orman alanını 2/B kapsamına alınarak yağmalanmasına neden olabilir. Yine yapılacak bu değişiklik orman sayılan bu yerlerin kontrolsüz olarak, köy yerleşim alanına, tarım alanına ve hayvancılık amaçlı otlak alanlarına dönüşmesine neden olabilir. Bu nedenle bahse konu taşınmazlarla ilgili olarak, kesinleşmiş mahkeme kararları ve önceden yapılmış olan orman kadastrо çalışmaları esas alınmalı. Orman vasfının muhafazası önceliğimiz olmalıdır. Bu sebeple düzenlemeden bu hükmün kaldırılmasını talep etmekteyiz.

Teklifte yer alan 28. Madde ile 6831 sayılı Kanuna "EK MADDE 19" eklenmiştir. Düzenleme ile kadastrо tutanaklarında ifade edilen ve sınırları kesin olarak tespit edilemeyen yangın iddiaları dolayısıyla 2/B uygulamasının yapılmadığı Kocaeli'nin Kartepe ilçesindeki Nusretiye Mahallesi'ndeki vatandaşların mağduriyetinin giderilmesi amaçlanmıştır. Bu vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi gerekliliğine katılmakla birlikte düzenlemede yer alan bu hükmü emsal göstererek hak iddiasında bulunacak başka kişilere yol açılmamalıdır. Dolayısıyla bu uygulamanın Nusretiye Mahallesi ile sınırlı kalacağını hükme bağlanması sağlanmalıdır.

Teklifte yer alan 29. Madde ile 6831 sayılı Kanuna "EK MADDE 20" eklenmiştir.

Düzenleme ile üzerinde evvelce hususi orman olarak sınırlandırılan alanlar, farklı malikler adına kayıtlı ve üç hektardan küçük ise orman sayılmayan yer, üç hektar veya daha büyük ise hususi orman olarak yeniden sınırlandırılarak ilan edilecek, denilmektedir. Hükümde belirtilmesine rağmen, 3 hektardan büyük fakat çok hisseli olan hususi orman alanlarının yapılan bu düzenlemeyle orman alanı sayılmaması söz konusudur. Dolayısıyla bu düzenlemeyi yanlış buluyoruz. Yasaya en azından ifrazla ilgili engelleyici hükümler konulmalıdır.

Teklifte yer alan 37. Madde ile 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8/K maddesine eklenen fıkra ile "Bakanlık...üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerini tespit ederek , ekonomiyeye kazandırılması ve kamu yararına kullanılması için ... kiraya verir." Düzenlemesi getirilmektedir. Bu düzenleme mülkiyet hakkının ihlalidir. Bu düzenleme ile mücbir veya haklı sebeplerle arazisini işleyemeyen kişiler mağdur edilecektir. Ayrıca şufa hakkı düşünülmeden yapılacak kiralama iş ve işlemlerinin doğuracağı yasal sorunlar bu düzenlemede dikkate alınmamıştır.

Anayasamızın 169. Maddesi "Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir. Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz..." hükmü ile "Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz." Hükümleri bulunmaktadır. Yani Anayasamız, ormanları koruma güvencesini devlete görev olarak tevdi etmiştir. Teklifi sahipleri tarafından sunulan gerekçede tarımsal üretim üzerindeki tehlikelerden bahsedilirken diğer taraftan orman ve tarım alanlarının imara açılması gerçekçi bir yaklaşım değildir. Dolayısıyla teklif edilen bu düzenlemenin birçok maddesi Anayasamızın 169. Maddesine aykırı düşmektedir. Yukarıda belirttiğimiz hususlarda göz önünde bulundurulduğunda;

Türkiye Büyük Millet Meclisine 2/4972 esas numarasıyla Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonuna sunulan "Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" üzerine Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri olarak, çok yönlü Anayasa'ya aykırılıklar içermesi nedeniyle Komisyon müzakereleri sırasında öne sürdüğümüz görüşleri şerh ederiz.

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

Cengiz Gökçel

Mersin

İlhami Özcan Aygun

Tekirdağ

Ayhan Barut

Adana

Bekir Başevirgen

Manisa

Orhan Sarıbal

Bursa

MUHALEFET ŞERHİ

GENEL DEĞERLENDİRME

Türkiye, 6 Şubat 2023'ten itibaren meydana gelen depremler dolayısıyla tarihinin en büyük felaketiyle karşı karşıya kalmıştır. 11 ili, 110 bin kilometre karelik alanı ve 15 milyondan fazla insanın hayatını etkileyen depremler neticesinde son resmi bilgilere göre 50 bine yakın kişi yaşamını yitirmiştir. Yıkılan toplam bina sayısı 17 bin 640, yıkılan toplam daire sayısı ise 63 bin 311 olmuştur. Birleşmiş Milletlere (BM) göre depremlerin Türkiye'ye maliyeti 100 milyar doları aşacaktır.

Depremler aynı zamanda, bölgedeki üretimi olumsuz etkileyerek ekonomik kayıplara neden olmuştur. Bunlardan en çok etkilenenlerin başında da tarımsal üretim gelmektedir. Fakat depremin tarımsal üretimi ne düzeyde olumsuz etkilediği ve ne kadar üretim kaybı olduğu tespit edilememiştir. Depremin yıkıma uğrattığı kentlere genel olarak bakıldığında 15 milyon civarında insanın yaşadığı bir coğrafyadan bahsetmek mümkündür. Türkiye tarımsal üretiminin %15,5'i yaklaşık 300 bin civarında çiftçi tarafından bu kentlerde yapılmaktadır. Hayvan varlığının ise en az %15'ten fazlası bu bölgededir. Aynı zamanda depremin olumsuz etkilediği 11 il, Türkiye tarımsal ihracatının da yaklaşık %10'una yakın bir orana sahiptir.

Tarım sektörü bir bütün olarak deyim yerindeyse darmadağın olmuştur. Başta kuraklık olmak üzere, başka doğal afetler de üst üste eklendiğinde Türkiye bir gıda kriziyle karşı karşıyadır. Dolayısıyla içinden geçtiğimiz bu zor günlerde Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu,

Türkiye’de deprem yaşanmamış gibi böyle bir kanun ile toplanmamalıydı. Komisyon, deprem sebebiyle tarımsal üretimi olumsuz etkilenen kentler için toplanmalıydı.

Örneğin, komisyonumuzun deprem bölgesindeki çiftçilerin üretim sürecine devam edebilmelerini kolaylaştıracak politikaları var mıdır? AKP iktidarının bu kanun teklifini komisyona getirmesinden anlıyoruz ki bölgedeki çiftçilerin kayıplarını iyileştirecek bir politikası maalesef yoktur. AKP iktidarı, TL’nin değer kaybettiği bir süreçte hayvancılıkla geçimini sağlayan çiftçilere yönelik büyükbaş hayvan başına 500 lira, küçükbaş hayvan başına ise 50 lira gibi hiçbir derde derman olmayacak bir destek vermektedir. Bu durum AKP’nin henüz depremin yıkımını kavrayamadığını gözler önüne sermektedir.

AKP, deprem felaketini dikkate almadan, iktidarı boyunca uyguladığı tarım politikalarını tekrarlamıştır. Mazot ve gübre desteğinin nakdî olarak ödenmesine ilişkin yapılan çalışma, Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) ölçüt alınarak planlanmıştır. Bu durumun depremden zarar gören çiftçilere bir fayda sağlamayacağı ortadadır. Kanun teklifinde ÇKS kayıtları yerine, yeni kayıt sisteminin oluşturulması önerisi, ÇKS verilerinin ne kadar güvensiz olduğunu açık şekilde kanıtlamaktadır. Çünkü deprem bölgesinde ağırlıklı olarak küçük ölçekli çiftçilik yaygındır ve çoğu çiftçinin büyük bir oranda ÇKS’de kaydı yoktur. Bu durumda çiftçiler, iktidarın yapacağı yardımlardan maalesef mahrum kalacaklardır.

Deprem bölgesindeki küçük ölçekli çiftçiler depremden en fazla etkilenen kesimin başında gelmektedir. Küçük ölçekli çiftçilerin traktör gibi üretim araçları enkaz altında kalarak kullanılamaz hâle gelmiş ve yüzlerce çiftçinin hayvanı can vermiştir. Ayrıca depremin değiştirdiği su yataklarından dolayı bölgedeki çiftçiler su kıtlığı ile karşı karşıya kalmıştır. Deprem bölgesindeki tarımsal üretim büyük bir tehdit altındadır. Dolayısıyla Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu, depremden olumsuz etkilenen şehirlerdeki tarımsal üretimi desteklemek ve yeniden canlandırmak için çaba sarfetmeliydi.

Komisyon olarak, bölgedeki tarımsal yıkımın tespit edilmesi ve tarım acil eylem planıyla bölgedeki çiftçilerimizin yanında olduğumuzu somut politik adımlarla göstermeliydik. Özellikle bölgedeki çiftçilerin üretimden kopmamasını sağlamak amacıyla mazot, gübre, yem, ilaç, su, elektrik gibi girdilerde sübvansiyon yapmamız gerekirdi.

Fakat AKP iktidarı çiftçileri her zaman olduğu gibi sermayeye karşı yalnız bırakmıştır. Çiftçiler, ellerindeki hayvanları ve bitkisel üretim fidelerini değerinin çok altında satmak zorunda kalmıştır.

Kanun Teklifinin bütününe bakıldığında küresel iklim değişikliğinden, nüfus artışından ve kaynakların kıtlığından bahsedilerek bu duruma ilişkin bazı çözüm önerileri yapılmıştır. Ancak getirilen çözüm önerileri kapitalist bir bakış açısına sahiptir. Dolayısıyla, esasen, üreten kesimi temel almayan, aksine sözleşmeli tarım yapan firmaların, çok uluslu firmaların daha fazla kazanmasını temel alan öneriler mevcut sorunların çözümünden hayli uzaktadır.

Çünkü sözleşmeli tarımda, çiftçilerin kullanacağı tohum, gübre ve tarım zehirleri belirlenmektedir. Tarım ürünleri, şirketlerin belirlediği fiyattan satılmakta ve bu şirketler daha fazla kar elde etmektedir. Sözleşmeli tarımla gerçekleştiren üretim biçimi çiftçilerin örgütlenmesini engellemekte ve çiftçileri, şirketlerin politikalarına entegre eden bir üretim biçimidir.

Türkiye'deki tarımsal üretimdeki mevcut sorunların nedenlerinden biri; iklim krizi ve nüfus artışı gibi sorunlar karşısında tarımsal üretimin bizatihi AKP'nin neoliberal politikaları sonucunda yetersiz bırakılmasıdır. Mevcut tarımsal üretimde, serbest piyasa ekonomisi ve kapitalist düzen hakimdir. Dolayısıyla bu haliyle halkın tamamının sağlıklı, besleyici ve yeterli miktarda gıdaya ulaşabilmesi zorlaşmaktadır. Dünya üzerindeki sayılı şirket, tarım sektöründeki üretim, dağıtım, tüketim ilişkilerini belirlemektedir. Bu şirketler lojistik, ilaç ve gübre üretimi gibi alanlarda mevcut gıda sistemi üzerinde hakimiyet kurarak bu sistem içindeki ilişkileri ve süreçleri kontrol altına almaktadır. Dolayısıyla bu şirketler odak noktası insan, çevre ve doğa olmayan, tamamen kar odaklı bir tarımsal üretim rejimini inşa etmektedirler.

Bu haliyle AKP iktidarı, uyguladığı neoliberal tarım politikalarıyla çok uluslu şirketlerin Türkiye'deki tarımsal üretimde birincil derecede belirleyici olması sağlamıştır.

Kanun teklifinde, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hangi ürününün nasıl ekileceği belirtilerek bu durumun denetlenmesi ifade edilmektedir. Oysa 20 yıllık AKP iktidarı süresince ayakları yere basan tarım politikaları uygulanmadığı için ve her Bakan değişikliğinde, Bakana göre değişen politikalar uygulanmaktadır. Dolayısıyla Tarım ve Orman Bakanlığı, planlarının karşılık bulmadığı bir bakanlığa dönüşmüştür.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarımsal üretimdeki işlevini her geçen gün kaybederek bir nevi "İthalat Bakanlığına" dönüşmüştür ve ithalatçılığı bir tarım politikası olarak uygulamaktan vazgeçmediği ölçüde küçük ölçekli çiftçiliği destekleyen, piyasayı regüle eden, uluslararası tarım tekelleri karşısında yerli üreticiyi yalnız bırakmayan bir bakanlık olamayacaktır. Böyle bir yaklaşım olmadıktan sonra yapılan planlamalar, zengin toprak sahipleri ve çok uluslu

şirketlerin lehine gelişecektir. Tarım ve Orman Bakanlığı, ithalat politikalarına son vererek, üretimde çiftçilerin lehine karar almak durumundadır

Kanun teklifinde sözleşmeli tarımın taraflarının sözleşmeye uymadığı durumlarda Tarım ve Orman Bakanlığının çiftçileri tarımsal desteklerden men etme ve şirketlere de idari para cezası vereceğinden bahsedilmektedir. Fakat tarımsal üretimde; piyasa regülatörü mekanizmaların, çiftçi örgütlenmesinin, çiftçilerin sendikada ya da kooperatiflerde örgütlülüğünün olmadığı yerlerde uygulanacak politikalar çiftçileri tarla beklisine dönüştürmektedir.

2002'den itibaren belli alanlarda sözleşmeli tarım uygulamaları olmasına rağmen 21 yıllık AKP iktidarında sözleşmeli tarımın mevcut tarımsal üretime katkısının ne olduğuna dair etki değerlendirme raporları ne yazık ki yoktur. Dolayısıyla sahadaki gerçekliğin ne olduğunu bilmeden sözleşmeli tarımı çözüm yolu olarak sunmanın bir anlamı yoktur. Sözleşmeli tarım, dışarıdan bakıldığında meseleleri çözüyor, arz ve talebi buluşturuyor gibi görünmektedir. Ancak sözleşmeli tarımın sonuçları çiftçilerin aleyhindedir.

Kanun teklifinin öne çıkan konularından bir diğeri ise Tarım ve Orman Bakanlığının çiftçileri ürünlerini ekmeden önce izne tabi tutmasıdır. Tarım ve Orman Bakanlığının tarımsal üretimi doğrudan belirlemesiyle ve nöbetleşe ekim yöntemiyle toprak kalitesini korumayı amaçladığı belirtilmektedir. Fakat toprağın fakirleşmesinin nedeni çiftçilerin istediği ürünü ekmesi değil bizatihi çiftçilerin ekeceği ürünün azalmasıyla birlikte tarımda pestisit kullanımının artmasıdır. Türkiye tarımsal üretiminde pestisit kullanımının gün geçtikçe artması, toprak altındaki ekosistemi ciddi biçimde tahrip ederek toprağın fakirleşmesine neden olmaktadır.

Diğer taraftan Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çiftçilerin hangi ürünü ekeceğinin belirlenmesiyle tarımsal ürün ve gıdalarda fiyat dalgalanmalarının önüne geçilmesinin amaçlandığı belirtilmektedir. Türkiye'de tarımsal ürün ve gıda fiyatlarının değişken olmasının esas nedeni, çiftçilerin ektiği ürünün ne olduğundan ziyade tarımsal üretimin maliyetlerinin uluslararası şirketlere bağımlı hale gelmesidir. Türkiye tarımsal üretiminin ithalata bağımlı olması sonucunda TL'nin döviz karşısındaki değer kaybı, üretim maliyetlerini ciddi biçimde artırmaktadır. Özellikle son bir yılda tarımsal üretimde kullanılan gübre, mazot ve tarım zehri pestisitlerin en az %300 gibi bir artış göstermesi tarım ürünlerinin fiyatlarını önemli ölçüde artırmıştır. Çiftçilerin hangi ürünü ekeceğinin Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından önceden belirlenmesi, girdi maliyetlerini düşürmediği sürece tarım ürünlerinin fiyatını da düşürmeyecektir. Bu uygulama hayata geçtiği zaman çiftçilerin üretim faaliyetlerindeki tasarrufunu ortadan kaldıracaktır.

Kanun Teklifinde üretimin artması için âtil kalan tarım arazilerinin kullanılacağından bahsedilse de AKP'nin iktidar olduğu 21 yıllık sürede, yaklaşık 3,5 milyon hektar tarım arazisi üretimden düşmüştür. Eğer AKP gerçek anlamda üretimin artırılması yönünde ciddi bir adım atmak niyetinde olsaydı komisyonda hazine arazilerinin Bila bedel yalnızca kullanım hakkı kaydıyla topraksız köylülere verilmesi konusundaki değişiklik önergemizi reddetmezdi.

AKP'nin neoliberal tarım politikaları sonucunda binlerce çiftçi, topraksız kalmış ve kentlere göç ederek ucuz işgücü haline dönüştürülmüştür. Tarımsal üretimin artırılması hususunda binlerce topraksız köylü ve on binlerce mevsimlik tarım işçisi çok önemli bir üretim gücü potansiyelini oluşturmaktadır. Kamunun elindeki âtil arazilerin bu üretim gücü ile buluşmasını sağlayacak politikaların uygulanması tarımsal üretimi artıracığı gibi çiftçiliği eski zamanlardaki gibi cazip bir meslek haline getirecektir.

Kanun teklifinde ormanlık alanlar için getirilen düzenlemeler çözüm olmaktan uzaktır. İktidar mahfilleri her ne kadar çevreci olduklarını söylüyor olsa da ne yazık ki Türkiye'deki ormanlık alanlarımızın giderek azaldığı gerçeğiyle karşı karşıyayız. Dolayısıyla, ormanlık alanlarda çeşitli istisnalara bağlı olarak maden ocakları açmak, birtakım tesisler kurmak yasaklanmalıdır.

Orman alanlarının özel sektörle rehabilite edilmesi konusundaki düzenleme, orman varlığını korumaya yönelik değildir. Aksine bu düzenlemeyle ormanlarda iktidar eliyle yeni rant alanları oluşacaktır. AKP tarafından Türkiye çevre bilgi sistemine kazandırılan ama sermayenin ormanlık alanları daha fazla sömürmesine neden olan "Ormanlık vasfını kaybetmiş" diye bir kavramı kabul etmek mümkün değildir. Vastayı kaybetmişse bu vasfı tekrar yerine koymak özel sektörün değil kamunun vazifesi olmalıdır.

Sonuç olarak bu kanun teklifi AKP iktidarının bir teamül haline getirdiği torba kanun biçiminde, çözümden uzak son derece karışık bir tekliftir. Karışık olmasının birinci nedeni mevcut politik konjonktürü, toplumsal durumu görmüyor olmasından kaynaklıdır. İkinci neden olarak, üretimi artırmanın yolunun ve yönteminin nasıl olacağına net olmamasından kaynaklıdır.

Neoliberal tarım politikalarına destek vererek, çiftçiyi sermaye karşısında yalnız bırakan politik tutumları sergileyerek Türkiye'de üretimi artırmak mümkün değildir. O sebeple bu kanun teklifi bütüncül olarak kamucu, planlamacı ve demokratik bir perspektifle yeniden ele alınmalıdır.

Maddeler Üzerine Değerlendirme

Madde 2: Bu maddeyle tarımsal üretimdeki aksamaların nedeni olarak çiftçilerin üretim faaliyetlerindeki yanlışlıklar gösterilmeye çalışılmaktadır. Çiftçilerin doğru bir üretim yapabilmesi için Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından önceden ne ekileceğini belirlemesiyle sağlanacağı ifade edilmektedir.

Halbuki tarımsal üretimdeki sorunların nedeni, AKP'nin neo-liberal politikalarıyla çiftçiye üretim yapmaya mecbur bırakmasıdır. Üretim alanlarının daralmasının nedeni ise çiftçiler değil, çiftçiliği cazip bir meslek olmaktan çıkartarak ucuz iş gücüne dönüştüren AKP'nin tarım politikalarıdır. Su kullanımının yanlış kullanılmasının nedeni yine çiftçiler değil Türkiye'nin bir su politikasının olmamasıdır. Yine gıda egemenliği, gıda güvenliği ve gıda güvencesinin ortadan kalkmasının nedeni tarımsal üretimde uluslararası tarım tekellerinin egemen olması ve çiftçiliğin bu tekellere doğrudan ve dolaylı olarak bağımlı hale getirilmesidir.

AKP'nin 21 yıllık iktidarı süresince uyguladığı neoliberal politikalarla, tarımsal üretimin kontrolü doğrudan sermayeye verilmektedir. Dolayısıyla bu maddeyle tarımsal üretimde çiftçinin iradesi ortadan kaldırılmaktadır.

AKP'nin iktidar olduğu 2002 yılında çiftçilere verilecek olan nakdi tarımsal desteklerin, neoliberal tarım politikalarının uygulanmasında ödül gibi bir işlevi vardı. Bu madde ile Tarım ve Orman Bakanlığı, istediği ürünü ekmeyen çiftçileri, tarımsal desteklerden mahrum bırakarak bir nevi çiftçileri cezalandırma yoluna gitmektedir.

Bu madde ile Tarım ve Orman Bakanlığı, tarımsal üretimde ceza yöntemi ile çiftçileri denetim altında tutmaya çalışmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından çiftçinin ne ekmesi gerektiğini belirlemesine karşılık uyum sağlamayan çiftçilerin beş yıl süresince tarımsal desteklerden men edilmesi hedeflenmektedir.

Bu maddenin gerekçesi olarak toprak ve su kullanımının her ne kadar doğru biçimde kullanımının sağlanması öne sürülse de toprak ve suyun doğru biçimde kullanılmasından uzak bir maddedir. Çünkü su fakiri ülkeler arasında yer alan Türkiye'nin maalesef bir su politikası yoktur. Ayrıca AKP'nin uyguladığı neoliberal politikaların özelliği, tarımsal üretimde toprağın kirlenmesine ve suyun aşırı kullanmasına neden olmaktadır. Özellikle tarımsal üretimde kullanılan pestisitler toprağın ve yer altı sularının kirlenmesine neden olmuştur. Diğer taraftan bu maddenin gerekçesi olarak hububat ekim alanlarının meyve alanlarına dönüştürüldüğünde su tüketiminin arttığı ifade edilerek su tüketimini tek bir nedene indirgemektedir. Halbuki

AKP'nin yayla yasaklarına bağılı olarak kapalı mekanlarda yapılan hayvancılık faaliyetlerini tercih etmesi bile tek başına su tüketimini hayli artırmıştır.

Madde 3:

Bu madde ile 5488 sayılı Tarım Kanununun 13. Maddesi değıştirilerek sözleşmeli üretimin geliştirilmesi gerekçe olarak ifade edilmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın belirleyeceği yönetmelik çerçevesinde sözleşmeden vazgeçen taraflara ceza ön görülmektedir.

AKP'nin 20 yıllık iktidarı süresince uyguladığı neoliberal tarım politikaları üretimden tüketime kadar bütün aşamalarda sermayenin egemenliği ile sonuçlanmıştır. 2006 yılında çıkarılan 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu ile tarımsal üretimde atalık tohum yerine hibrid tohum kullanılmasının önu açılarak çiftçilerin üretim faaliyetlerindeki temel yapı taşı olan tohum bir nevi ellerinden alınmıştır. Çiftçilerin, şirketlerin belirlediğı tohumlardan alarak üretim yapması esas alınmış dolayısıyla günümüze kadar çiftçilerin aleyhine gelişen sözleşmeli tarım egemen kılınmıştır. Bu madde de toplumun ihtiyaçlarını karşılamadığı sebebiyle sözleşmeli tarımdan vazgeçen taraflara ceza getirilerek çözüm olacağı yanlıgısı vardır.

Bu maddenin gerekçe kısmında sözleşmeli tarımın çiftçileri mağdur ettiği ve bu maddenin çiftçileri koruma amaçlı olduğu ifade edilmiştir. Bu açık biçimde AKP'nin tarımsal üretimde egemen kıldığı sözleşmeli tarımın çiftçilerin aleyhine olduğunun itirafıdır. Sözleşmeli üretimin çiftçilerin aleyhine olduğu yeni mi fark edilmiştir? Elbette hayır. Dolayısıyla bu madde AKP'nin tarımsal üretimde egemen kıldığı sözleşmeli tarımın devamı niteliğindedir. Çiftçilerin sözleşmeli tarımdan vazgeçmesinin önüne geçmek için cezai yaptırımı esas alan bir maddedir ve çiftçileri korumak bir yana, çiftçileri sermayenin egemenliğine tamamen alma gayreti ile hazırlandığı için bu madde tekliften çıkarılmalıdır.

Madde 4:

Bu madde ile tarımsal üretimdeki desteklemelerde esas alınan Çiftçi Kayıt Sistemi yerine Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından nasıl olacağı belirtilmeyen kayıt sistemlerinin esas alınması öngörülmektedir.

1994 yılında Dünya Ticaret Örgütü (IMF) ile yapılan "stand by" anlaşması sonrasında çiftçilerin kayıt altına alınması amacıyla 2001 yılında Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) uygulanmaya başlamıştır. AKP iktidarı tarafından her seferinde büyük bir övgü ile dile getirilen ÇKS üretimdeki çiftçi sayısı hakkında bir ölçü olamamıştır. Bu maddenin gerekçesinde ifade edildiğı

gibi tarımsal üretimdeki çiftçilerin %60'larda olmasından hareketle ÇKS tarımsal üretimdeki önemini kaybetmiştir.

Tarım ve Orman Bakanı, geçtiğimiz yaz aylarında ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısının 2001 yılında 2 milyon 182 bin 767, 2021 yılında 2 milyon 173 bin 9 olduğunu ifade etmiştir. Tarım ve Orman Bakanlığı verilerine göre ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısında son yirmi yılda yaklaşık 10 bin kadar bir azalma görülmektedir. Fakat bu veriler Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) kayıtlı çiftçi sayısı olup aktif olarak çiftçi sayısı verilerini tam olarak vermemektedir. ÇKS'ye kayıtlı olan çiftçilerin hepsi çiftçilik mesleğini uygulamamaktadır. Diğer taraftan SGK verilerine göre sigortalı çiftçi sayısı 2008 yılında 1 milyon 127 bin 744 iken bu sayı 2021 yılında 511 bin 923'e Ocak 2022'de 493 bine, Haziran 2022'de 443 bine düşmüştür. SGK verilerine göre sigortalı çiftçi sayısı son 5 yılda %28,7 son 10 yılda ise yaklaşık %55 oranında azalmıştır. Diğer taraftan TÜİK'e göre tarımda istihdam edilenlerin sayısı 2002'de 7 milyon 458 bin kişiye bu sayı Eylül 2011'de 6 milyon 745 bine, Eylül 2021'de ise 4 milyon 974 bine düşmüştür. Buna göre tarımda istihdam edilenlerin sayısı son 19 yılda %33 son 10 yılda ise %26 gerilemiştir. Bu verilerden hareketle üretimde olan çiftçi sayısında önemli oranda düşüş olduğu dikkate alındığında çiftçileri üretime kazandıracak politikalar uygulamanın elzem olduğu bir süreçte ÇKS yerine Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenecek başka kayıt sistemleri biçimsel bir değişiklikten öteye geçmeyecektir.

Madde 5- Bu madde ile madde 3'te belirtilen sözleşmeli üretimde ortaya çıkacak anlaşmazlıklarda tarımsal üretimde uzmanlık eğitimi almış olan arabuluculuğa ilişkin esasların 01/09/2023 tarihinden sonraki açılan davalar için geçerli olacağı belirtilmektedir.

Madde 3 ve madde 5'te arabulucu olacak uzmanların kimler olacağına dair ayrıntılar belirtilmemiştir. Tarımsal üretimde önemli işlevi olan ve sayıları 1100 kişiyi bulan tarım danışmanlarına kadro verilerek arabulucu olarak çalışmalarının önu açılabilir.

Madde 6- Bu madde ile 6132 sayılı At Yarışları Kanununun 1. Maddesinde değişiklik ile at yarışlarında koşacak atların koşullarını belirleme konusunda Tarım ve Orman Bakanlığının yetkilendirilmesi öngörülmektedir.

Madde 7- Bu madde ile 6132 sayılı At Yarışları Kanununun 4. Maddesinde değişiklik ile at yarışlarında at sahipleri ile bunların vekilleri, antrenör, antrenör yardımcısı, at sahibi antrenör ve atın jokey, jokey yamağı, centilmen binici, seyis başı, seyis ile sair hizmetliler gibi ilgilileri ve koşularda ve yarışlarda görevlendirilenlerden yarış usul ve nizamlarına ve yarış dürüstlüğüne aykırı hareket eden, yarışların ve yarış yerlerinin ve yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve

disiplinini bozanlar hakkında uygulanacak cezalar belirtilmektedir. Bu cezalarda eski para yerine yeni para ile uygulanacak cezalar belirtilmektedir.

Madde 8- Bu madde ile 6132 sayılı At Yarışları Kanununun 4. Maddesinde belirtilen bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki cezaların bir defalığına affedilmesini 6132 sayılı At Yarışları Kanununa geçici madde olarak eklenmesi hükme bağlanmaktadır.

Madde 9- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 14'üncü maddesinin birinci fıkrasına ormanlık alanlara herhangi bir atık atmanın yasaklanması belirtilmektedir.

Bu maddenin gerekçesinde ormanlık alanlara atık atılması konusunda her yıl ortalama 250 adet atık atılarak yaklaşık bin 500 hektarlık alanın zarar gördüğü belirtilmektedir. Ormanlık alanlara verilen zararların niceliği ve niteliği bilgisine sahip olan Tarım ve Orman Bakanlığı ormanlık alanların zarar görmesini engelleyemediğini açıkça itiraf etmektedir.

6 Şubat 2023 tarihinden itibaren meydana gelen depremler dolayısıyla yıkıma uğrayan Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay, Gaziantep, Diyarbakır, Malatya, Kilis, Şanlıurfa, Adana, Elazığ ve Osmaniye kentlerinde yıkılan binalar sonrasında devasa büyüklükte bir inşaat atığı ortaya çıkmıştır. Bu inşaat atıklarının; tarım arazileri, ormanlık ve sulak alanlara döküleceğine dair kamuoyunda ciddi şüpheler bulunmaktadır. Depremlerde 20 bin binanın molozlarının büyüklüğü dikkate alındığında tarım, ormanlık ve sulak alanların korunması için kapsamlı politikalar uygulanmalıdır. Deprem bölgesindeki molozların belirli bir yönetmelik kapsamı dışında tarım, ormanlık ve sulak alanlara döküldüğü haberleri kamuoyunda ciddi endişelere neden olmaktadır. Dökülen molozlarla ilgili herhangi bir cezai yaptırımın olmadığı açıkça ortadadır. Molozların doğal alanlara dökülmesinden sonra cezai yaptırımın uygulanması maalesef doğal alanların zarar görmesini engelleyememektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı molozların doğal alanlara dökülmesinden önce tedbirler almak zorundadır.

Madde 10- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 16'ıncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü maddelerinde değişikliğe gidilmektedir. Ormanlık alanlarda maden aranması ve işletilmesi yetkisi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından alınarak, tek sorumlu bakanlık olarak Tarım ve Orman Bakanlığının olmasının önü açılmaktadır.

Ayrıca ormanlık alanlarda maden faaliyetleri sonrasında maden sahasının ağaçlandırılması konusunda yerel yönetimler dışında ihale ile özel sektöre verilmesi öngörülmektedir.

Bu madde ile AKP iktidarı bir teamül haline getirdiği ormanlık alanlardaki maden faaliyetleri sonrasında yıkıma uğrayan ormanlık alanlarını “iyileştirme” adı altında kamuoyunun gözünü boyamaya çalışmaktadır.

Halbuki Orman Kanunu’nun 16. Maddesi doğrudan ormanlık alanların zarar görmesinin önünü açan bir maddedir. Maden arama sonrasında yıkıma uğrayan ormanlık alanlarının tekrar orman olabilmesi için en az 30 yıl süre gerekmektedir. Dolayısıyla maden faaliyetleri sonrası ormanlık alanları, iyileştirme adı altında eski haline getirmek hayli zorlu bir süreç olduğu için ormanlık alanların korunması için Orman Kanunu’nun 16. Maddesi yürürlükten kaldırılmalıdır. Ayrıca ormanlık alanların tekrar eski haline getirilmesi için özel sektöre ihale yoluyla verilmeye çalışılması, yeni bir rant alanı ortaya çıkarmaya yönelik bir adımdır.

Madde 11- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 17’inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek ormanlık alanlardaki yapıların Orman Genel Müdürlüğü tarafından yıkılması veya ihtiyaç halinde kullanılmasını öngörmektedir.

Bu maddenin gerekçe bölümünde ormanlık alanların “kanun dışı” kullanımını önleme ifadesi AKP’nin ormanlık alanları talan etmesinin hangi yöntemle yapıldığını gözler önüne sermektedir.

Öyle ki AKP’nin iktidar olduğu 2003-2020 yılları arasında ormanlık alanlarla ilgili kanun hükümleri 27 defa değiştirilerek ormanlık alanların talan edilmesi kanunla uygun hale getirilmiştir. AKP’nin iktidar olduğu 2003-2019 yılları arasında ormanlık sayılan 650 bin hektar alan, orman niteliğinden çıkarılmıştır. AKP ormanlık alanların azalması ve bu alanların sermayeye peşkeş çekilmesi konusunda sadece orman kanununda değişikliğe gitmemiş aynı zamanda ormanlık alanlarla ilgili birçok kanunda değişiklik yapmıştır. AKP iktidarı bu madde ile ormanlık alanlardaki yapıları önlemeye yönelik bir girişimde bulunuyor gibi görünse de aslında ormanlık alanların kendi iktidarının belirlediği koşullar dışında talan edilmesini engelleyerek sadece kendi iktidarının ormanlık alanlarda tasarrufu olduğunu açıkça göstermektedir.

Madde 12- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu’nun 27 maddesinde değişikliğe gidilerek ormanlık alanlardaki kesilecek ağaçların belirlenmesi ve damgalanması yetkisi Orman Genel Müdürlüğü tarafından dijital şekilde yapılması öngörülmektedir.

Türkiye’deki orman alanlarındaki ağaçların kesimi ve hangi koşullarda kimlere hangi yöntemlerle satıldığına yönelik soruların cevapsız kalmasından hareketle bu madde ile ağaç

kesiminin dijitalleşmesi her ne kadar gelişen teknolojiye uyum sağlamak olarak ifade edilse de ağaçların kimlere satıldığına yönelik usul ve esaslar cevapsız bırakıldığı sürece ağaç kesiminin dijitalleşmesi ağaçların satıldığı gerçek veya tüzel kişilere yarayacağı ortadadır. Özellikle geçtiğimiz yıllarda yanan ormanlık alanlardaki ağaçların kesim işinin yasaya aykırı olarak özel şirketlere gerçek fiyatlarının çok altında verildiği yazılı ve görsel medyaya yansımıştır. Ağaçların damgalanma işlemlerinin dijital ortama aktarılması bir nevi odun ihtiyacı olan mobilya sektörüne hangi tür ağaçların yarayacağı durumu dijital ortamda rahatlıkla tespit edilebilecektir. Buradaki asıl mesele ağaçların işaretlenmesinin dijital ortama aktarılması meselesinden ziyade dijital ortamda aktarılan ağaçların envanterine sermayenin erişip erişemeyeceği meselesidir. AKP'nin 20 yıllık iktidarı süresince, ormanlık alanların rant aracı olarak talan edilmesi konusundaki sermaye lehine olan yasal düzenlemeleri dikkate alındığında, dijitalleşmenin sermaye için mi yapıldığı sorusunu akıllara getirmektedir.

Madde 13- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 31'inci maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü fıkrasında değişikliğe gidilerek orman köylülerinin ihtiyaçları için ormanlık alanda yapacakları herhangi bir yapı veya yakacak odun için maliyet bedelinin üçte birinin devlet tarafından alınmak suretiyle bir defaya mahsus olmak üzere izin verilmesini düzenlemektedir.

Madde 14- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 33'üncü maddesinde muhtaçlık ibaresinin kaldırılması düzenlenmektedir. Buna göre köylerde herhangi bir afet nedeniyle mağdur olan köylülerden zati ihtiyaç alınabilmesi için daha önce emekli maaşı ve asgari ücret gibi herhangi bir ücrete tabi olanların muhtaçlık sayılmaması bu madde ile değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 15- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 34'üncü maddesinde değişikliğe gidilerek orman işlerinde çalışanlara yapılacak ödemeler ve SGK'ye sigortalılıklarından kaynaklanan sigorta prim borcunun bulunmaması şartıyla emeklerinin karşılığının ödenmesini düzenlemektedir.

Bu maddenin gerekçesinde Türkiye'de yaklaşık 200 bin köylünün orman faaliyetlerinde çalıştığı belirtilmektedir. Fakat Tarım ve Orman Bakanlığı ormanlık alanlarda çalışan emekçilerin ne kadarının hangi bir güvenceye sahip olduğu bilgisini paylaşmamaktadır. Ancak Türkiye ormanlarında çalışan emekçilerin kahr ekseriyeti ya güvencesiz çalışmakta ya da geçici statü veya taşeron ile çalıştırılmaktadır. Bu maddenin gerekçesinde her ne kadar orman köylülerinin veya çalışanlarının sigorta yaptırılmalarının özendirilmesi amacı taşıdığı ifade

edilmiş olsa da bu amacın gerçeklikle herhangi bir karşılığı yoktur. Çünkü sigorta primlerinin devlet tarafından değil de bizatihi orman emekçileri tarafından ödenmesi, maddenin amacından uzak olduğunu açıkça göstermektedir.

Ayrıca bu madde ile orman köylülerinin emekleri karşılığında orman ürünleri ile ödeme yerine emeklerinin karşılığında belirli bir ücrete tabi olacağı belirtilmektedir. Bu açıkça orman köylülerinin çalıştıkları ormanlık alanlardan uzaklaşarak ucuz iş gücüne dönüşmesinin önünü açan bir uygulamadır. Dolayısıyla ormanlarda çalışan emekçilerin sayısının her geçen gün azaldığı dikkate alındığında orman emekçilerinin sigortalarının devlet tarafından sağlanması elzemdir.

Madde 16 17- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 41'inci ve 42'inci maddelerinde değişikliğe gidilerek orman ürünlerinin işaretlenmesi ve taşınmasına ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Madde 18- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 54'üncü maddesinde değişikliğe gidilerek ormanlık alanlardaki kesilecek ağaçların damgalanmasına ilave olarak işaretlenmesi de eklenerek bu alanda çalışanların ücretinin orman sahipleri tarafından ödenmesi düzenlenmektedir.

Madde 19- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 75'inci maddesinde değişikliğe gidilerek orman yangınlarına müdahale konusunda yangın mevsimi ibaresi kaldırılarak bütün mevsimlerde hazırlık yapılması düzenlenmektedir.

Madde 20- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 89'uncu maddesinde değişikliğe gidilerek ormanlardaki ürünlerin üretilmesi ve taşınması kontrolünün Orman Genel Müdürlüğünü tarafından yapılmasını düzenlemektedir.

Madde 21- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 94'üncü maddesinde değişikliğe gidilerek bu kanunun 14'üncü maddesinde belirtilen suçların işlenmesinde uygulanacak cezaların yeterli görülmemesi dolayısıyla 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili maddeleri kapsamında cezaların artırılması düzenlenmektedir.

Madde 22- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 97'inci maddesinde değişikliğe gidilerek yanlış ağaç kesimi için kesilen ceza güncellenerek her bir yanlış ağaç kesimi için beş yüz TL ceza öngörülmektedir. Ayrıca bu kanunla düzenlenen damga ve işaretleme konusunda taklitler olması durumunda Türk Ceza Kanununun 202'inci maddesine göre bir yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilmesi düzenlenmektedir.

Madde 23- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 100'üncü maddesinde değişikliğe gidilerek kişilerin orman ürünlerini taşıma belgesi olmadan taşımaları, orman ürünlerini damgasız ve işaretli şekilde taşımaları durumunda bu kanunun 108'inci maddesine göre bir seneye kadar hapis cezası ve adli para cezası ile cezalandırılması düzenlenmektedir.

Madde 24- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 105'inci maddesinde değişikliğe gidilerek kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin orman yangınlarına yardım göndermeyen ve alaka göstermeyenler hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 170'inci maddesine göre cezalandırılması öngörülmektedir. Fakat 170'inci maddenin iki fıkrasında ayrı cezalar bulunduğu için hangisine göre cezalandırılacağı belirsizdir. 170'inci maddesinin birinci fıkrasında işlenen suçlarda altı aydan üç yıla kadar hapis cezası yer alırken ikinci fıkrasında üç aydan bir yıla kadar veya adli para cezası uygulanacağı belirtilmektedir.

Madde 25- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 109'uncu maddesinde değişikliğe gidilerek ağaçlardaki damga veya işaretler ile ormanlık alanlardaki levha gibi işaretleri bozanlar, zarar verenler veya değiştirenler, iki bin beş yüz yirmi beş ile yirmibin TL arasında idari para ile cezalandırılması düzenlenmektedir.

Madde 26- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 110'uncu maddesinde değişikliğe gidilerek orman yangınlarına neden olacak eylemlerde bulunanların işlediği suçlara göre para ve hapis cezaları yeniden düzenlenmektedir.

Bu maddenin gerekçesinde her ne kadar para cezalarının artırılarak orman yangınlarının azaltacağı ifade edilse de aslında ekonomik krize bağlı olarak TL'nin değer kaybetmesiyle verilen idari para cezaları yeni para değer birimine göre düzenlenmektedir. Ayrıca bu kanunun gerekçesinde orman yangınlarının nedeninin % 88 insan kaynaklı olduğu ifade edilerek birey olarak yurttaşların buna neden olduğu algısıyla orman yangınlarında sermayenin rolü yadsınmaya çalışılmıştır.

Madde 27- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'na ek madde olarak eklenmiştir. Ek maddeye göre aynı veya komşu köy, mahalle ve belde sınırları içinde olan ormanlık alanların orman kadastrolarına göre farklı şekillerde sınırlandırılmış olmasından dolayı mahkeme süreciyle çözülemeyen yurttaşların mağduriyetlerinin giderilmesi düzenlenmektedir.

Bu maddeyle AKP'nin 20 yıllık iktidarı süresince, orman kadastro hatalarının düzeltilmediği ve mağduriyetlerin günümüze kadar devam ettiği açıkça ifade edilmektedir. Kendi ormanlık

alanlarında kadastro hatalarının çözümü konusunda mahkemeler, bir çözüm olmamıştır. Dolayısıyla yaşanan bu durum, binlerce insanın tasarrufunda olan kırsal alanların kullanılmamasına yol açmıştır. Orman köylerinde yaşayan yurttaşların, mahkemelerin çözüm getirmedeği süre içerisinde kendi yaşam alanlarının ne kadarını kullanıp kullanmadığı belirsizdir. Ayrıca bu madde ile mahkemelerin çözüm olmadığı kadastro hatalarının kadastro komisyonlarının aracılığıyla çözüme ulaştırılacağı belirtilmektedir. Bu komisyonların kimlerden oluşacağı belirtilmemiş ve ormanlık alanlardaki sınıflandırma hatalarının hukuki biçimde değil de orman kadastro komisyonları tarafından çözüme ulaştırılacağı iddiası muğlak olmakla birlikte yeni mağduriyetler oluşturacaktır.

Madde 28- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'na ek madde olarak eklenerek bu kanunda belirtildiği üzere yanan orman sahalarında 2/B uygulaması yapılamaz ibaresi Kocaeli ili Kartepe ilçesi Nusretiye mahallesi için istisnai bir uygulamayı düzenlemektedir.

Madde 29- Bu madde ile 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'na ek madde olarak eklenerek Türkiye'de 47 ilde 800 adet ve toplamda 25.400 hektar olan hususi ormanlık alanın 15 bin parselde bölündüğü ve bu parsellerin yaklaşık 5 bin hektarında yapılaşma olduğu geriye kalan yaklaşık 20 bin hektarında çok farklı ortağı olduğu için bu ormanlık alanlardan yeterli düzeyde faydalanılmadığı ve 12 bin kişinin mağduriyetlerinin giderilmesinin düzenleneceği belirtilmektedir.

Bu maddede yer alan ormanlık alanların durumunun ne olduğu ve belirtilen illerin neresinde olduğu bu alanların yapılaşmaya açılması gibi bir amacının olup olmadığı netleştirilmelidir. 12 bin yurttaşın mağduriyetlerinin neler olduğu açıkça belirtilmelidir. Yurttaş mağduriyetini öne sürerek yeni bir rant alanı oluşturma çabası olma ihtimali dikkate alınmalıdır.

Madde 30- 31- Madde 30 geçici madde olarak 6831 sayılı Orman Kanunu'na eklenerek 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna atıfta bulunarak 2022 ve 2023 yıllarını kapsayan 6. Sözleşme itfaiye personelin yangın gibi doğal afetlerden dolayı yaşamını yitiren ve malul hale gelenlerin tazminat almasını düzenlenmektedir.

Madde 31 ile orman Genele Müdürlüğü çalışanların 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanundan yararlanmamasına neden olan 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 71'inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 32- 6831 sayılı Kanunun Ek 6'ncı maddesinin yürürlükten kaldırılması düzenlenmektedir.

Madde 33-34-35 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1'inci maddesinde değişikliğe gidilerek orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanlar ile yetkililerce kendilerine bu kapsamda görev verilen kamu görevlileri ve gönüllülerin yangın söndürme sırasında yaralanmaları, ölmeleri ve malul olmaları durumunda tazminat kapsamına alınması düzenlenmektedir.

Madde 36- 21/6/1987 tarihli 3402 sayılı Kadastro Kanunu'na aşağıdaki ek madde eklenerek bu kanunun ikinci maddesine göre orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin ve 2/B uygulamalarının Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü kadastro ekipleri ve bu ekiplere Orman Genel Müdürlüğü tarafından en az iki yıl çalışmış bir yüksek orman mühendisi veya orman mühendisi ile bir yüksek ziraat mühendisi veya ziraat mühendisinin görevlendirilmesini düzenlenmektedir.

Madde 37- Bu madde ile 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8/K maddesi değiştirilerek mülkiyeti gerçek ve tüzel kişilere ait olup, hisselilik, mülkiyet ihtilafı, parçalılık, tarımsal faaliyete son verilmesi, göç veya başka bir sebeple üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerini ekilmesini düzenlemektedir.

Bu maddenin gerekçe kısmında yaklaşık 656 bin hektar tarım arazisinin tarımsal üretime kazandırılmasıyla yıllık yaklaşık 14 milyar TL'nin ekonomiye kazandırılacağı ifade edilmektedir. Bu hesaplama göre AKP'nin iktidar olduğu 20 yıl süresince üretimden düşen tarım arazilerinin 3,5 milyon hektar olduğu dikkate alındığında yıllık yaklaşık 84 milyar TL gibi devasa bir para kaybı olduğu ortaya çıkmaktadır. Diğer taraftan bu madde ile kamu yönetimin aldığı kararın, alanda karşılık bulabilmesi oldukça zordur. Çünkü AKP'nin neoliberal tarım politikaları sonucunda aktif çiftçi sayısının beş yüz binin altına düştüğü göz önünde bulundurulduğunda 656 bin hektarın emekçi çiftçiler tarafından işlenmesi tarımdaki girdilerdeki muazzam artış nedeniyle imkânsız hale gelmektedir. Mevcut tarımsal üretim modelinde emekçi çiftçilerin bu kanundan yararlanması oldukça sınırlı olduğu için bu tarım arazilerinden şirketlerin yararlanma olasılığı oldukça yüksektir.

Madde 38- Bu madde ile 4/5/2007 tarihli ve 5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Hizmetleri Hakkında Kanuna geçici madde eklenerek Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme kurumundaki geçici statüde çalışan uzman personelin kalıcı olmasını düzenlenmektedir.

Bu maddenin kapsamı genişletilerek Tarım ve Orman Bakanlığı ve bağılı kurumlarındaki geçici, mevsimlik ve sözleşmeli olarak çalışan bütün personeller kadroya alınmalıdır.

Madde 39- 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 10'uncu maddesine ek fıkra getirilerek birim başına çalışan orman köylülerine oduna dayalı orman ürünlerinin satışından % 10 kar vermeyi düzenlemektedir.

Madde 40- Yürürlük maddesi olarak bu kanunun 13, 14 ve 15'inci maddeleri bu kanunun yayım tarihinden altı ay sonra yürürlüğe girer. Yürürlük maddesidir.

Madde 41: Yürütme maddesidir.

Rıdvan Turan
Mersin

MUHALEFET ŞERHİ

Siyasi İktidar her zaman yaptığı gibi yine bir torba yasa teklifini komisyonumuza getirmiştir. 41 maddeden oluşan yasa teklifi kanun yapma tekniğinden oldukça uzak bir dille kaleme alınmıştır. İçinde özellikle Orman Köylülerimiz ile ilgili olumlu maddeler olsa da pek çok maddeyle teklifin olumsuz sonuçlar doğuracağı aşikardır.

Tarımda üretim planlamasını önceleyeceği ifade edilen kanun gerekçesine rağmen çiftçilere üretim dayatması ve sonucunda ceza verilmesi söz konusudur. Tarımda çok zor şartlarda üretim yapan çiftçilerimize pozitif ayrımcılık yapılması gerekirken ceza verilmesi şeklindeki bir düzenleme kabul edilemez. Siyasi iktidarın 21 yıl boyunca göz ardı ettiği çiftçilerimizi, besicilerimizi ve orman köylülerimizi desteklemek yerine onlara yeni yükler getirdiği aşikardır. Bu bağlamda bağımsız araştırma kurumlarının yaptığı çalışmaya göre Tarım ve besicilikte memnuniyet oranı 2022 yılında %22 oranına kadar düşmüştür. Getirilen kanun teklifi tarım ve besicilikte yaşanan sorunları çözmeyecektir.

ORMAN KANUNU İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİK TEKLİFİ VE ÖNERİLER:

MADDE 2 - Tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanımını ve tahribatını önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak amacıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırmaya yönelik olarak Anayasamızın 45 inci maddesinde devletin görevleri arasında belirtilen hususları eksiksizce yerine getirmek üzere yeni kanuni düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır. Şeklinde lafzedilmiştir. **Fakat görüşlerimiz mevzuata yeni düzenleme getirmekteki kasıt yeni maddeler eklemek olmamalıdır. Yürürlükte olan TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNU ve MERA KANUNU'ndan paylaşacağımız maddelerde görülmektedir ki tarım arazileri ve mera arazilerini koruma altına almış gibi görünen kanun aslında korumaya istisnalar getirerek mevcut veya değişe hükümetlerin insafına bırakmıştır. Öncelikle bu maddelerde yazılan koruma istisnalarının değişmesi gerekmektedir.**

MADDE 10 - "Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir veya Bakanlıkça uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilir." **Maddesi, orman alanlarının korunması, geliştirilmesi ya da rehabilite edilmesi niyeti yerine maden alanlarından çıkmış ve tekrar ormana çevrilmesi gereken eski orman alanlarının yeniden orman alanına çevrilmesi yerine ranta çevrilmesinin kapılarını açacaktır. Bu sorunlu durum göz önünde bulundurulmalıdır.**

MADDE 19- 6831 sayılı Kanunun 75 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Orman idaresi yangınları önlemek maksadıyla en çok beş yılda tahakkuk ettirilecek bir plan ve program dahilinde yangın emniyet yolları ve yangın kule ve kulübeleri yapmak ve bunları idare merkezlerine telli ve telsiz telefonla bağlamakla mükellef olduğu gibi yangın tehlikesinin fazla olduğu mıntikalarda lüzum gördüğü yerlerde ve yeter miktarda yangın söndürme alet ve malzemesini havi motorlu vasıtalarla teçhiz ve takviye edilmiş yangın ekipleri bulundurur." **Bugüne kadar yaşanan milli servetimizi Ormanlarımızın yanmasında ilgili maddelere göre alınması gereken önlemlerle ilgili aksaklıkların ortada olduğu bir gerçektir. Mesele burada ortaya konulan iradenin/tavsiyenin/kanun maddesinin ne kadar yapıldığının ölçme ve değerlendirmeye tabi tutularak her an büyük yangınlara hazır olunmalıdır.**

MADDE 26- 6831 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "elli" ibaresi "binbeşyüz" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıldan yedi yıla" ibaresi "üç yıldan on yıla" şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde ve beşinci fıkrasında yer alan "yirmibin güne kadar" ibaresi "yirmibin gündün yirmibeşbin güne kadar" şeklinde değiştirilmiştir. "Kasten orman yakan kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ve bin gündün on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Suçun, yangına müdahalenin geciktirilmesi veya yangının söndürülmesinin zorlaştırılması amacıyla ve bu amacı gerçekleştirmeye elverişli olacak yer, zaman veya şartlarda işlenmesi halinde faile verilecek ceza yarı oranında artırılır." **Maddesine bakacak olursak özellikle 2020 yılında yaşanan felaket boyutundaki Orman yangınlarının incelenmesi, soruşturulması, süre aşımı ve cezai müeyyidesiyle ilgili bu tip organize ve Milli Servete zarar vermek değil yok etmek amaçlı saldırıların değerlendirilmesi normal orman yangınları gibi değerlendirilmemeli bu saldırılar daha ağır cezalarla cezalandırılmalıdır.**

MADDE 27 - EK madde 18 "Genel Kadastro ilkelerinden olan 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 22 maddesine göre "**Kadastro bir sefer yapılır. İkinci kadastro yapılırsa dahi bütün hükümleri ile geçersizdir.**" amir hükmüne aykırıdır. Bu teklifte bırakın 2'nci kadastroyu 3'ncü kadastro yapılmasını sağlayan bir yazılım yer almaktadır. Orman kadastro da Genel Kadastro'nun bir parçasıdır. Tek farkı konusu ORMANDIR."

MADDE 28 -EK madde 19 "Kocaeli ili Kartepe İlçesi Nusretiye mahallesinde orman yangını geçirdiğinden ötürü orman sınırları dışına çıkarılamayan yerlerde kanun maddesi düzenlenerek yeniden 2/b uygulaması yapılmasına olanak sağlamaktadır. Bu konuda 2'nci kadastro olabileceği gibi, Anayasanın 169'ncü maddesine de alenen aykırıdır."

MADDE 29 -EK madde 20 "Hususi ormanlar ile ilgili yazılımların yer aldığı bu madde de daha önceden yapılmış olan orman sınırlandırmaları yok sayılarak yeniden sınırlandırma ve verilen kararların yok sayılması gibi birçok husus yer almaktadır. 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun 22 maddesine göre "**Kadastro bir sefer yapılır. İkinci kadastro yapılırsa dahi bütün hükümleri ile geçersizdir.**" amir hükmüne aykırıdır.

Yukarıdaki her üç maddede de “ikinci kadastro sayılmaz” ifadesi kullanılarak ormandan tekrar tekrar yer çıkarmak hedeflenmiştir. Her üç maddenin de yasalaşmasını doğru bulmuyoruz.

MADDE 36- EK Madde 7 - Evvelce tahdidi veya kadastrosu yapılmış orman alanları ile bu Kanun kapsamında orman kadastrosu yapılacak orman alanlarında 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine göre orman sınırı dışına çıkarılacak yerler, 4 üncü ve 39 uncu maddelerde yer alan esaslar çerçevesinde tayin ve tespitedilerek eş zamanlı olarak Ek Madde 4 de yer alan esaslar dahilinde Hazine adına tescil edilir. Ancak, bu çalışmaları yapacak olan kadastro ekibi ile yapılacak itirazları inceleyecek kadastro komisyonuna Orman Genel Müdürlüğünce orman kadastro komisyonlarında en az iki yıl çalışmış bir yüksek orman mühendisi veya orman mühendisi ile bir yüksek ziraat mühendisi veya ziraat mühendisi ilaveten görevlendirilir. Hak sahibi gerçek ve tüzel kişiler tarafından orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine karşı açılacak itiraz davalarında hasım Hazine ve Orman Genel Müdürlüğüdür. Orman Genel Müdürlüğünce açılacak davalarda hasım, hak sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir. Kesinleşme tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra, kadastradan önceki hukuki sebeplere dayanılarak Hazine hariç itiraz olunamaz ve dava açılmaz." **Burada bir yetki gaspı söz konusu olup, Orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ekipleri tarafından 3402 sayılı Kadastro Kanunu uyarınca ilgili kurumlardan sağlanacak teknik personel ile müstakilen yapabilmesi, Orman Kanuna ve Orman kanununda belirtilen orman alanından çıkartılma yetkilerine ters düşmektedir. Orman alanlarının Orman sınırları dışına çıkarma işlemi Orman Genel Müdürlüğü kadastro ekiplerince yapılabilmesi imkânı sağlanmalıdır.**

14.03.2023

Dursun Ataş
Kayseri

Fahrettin Yokuş
Konya

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ İLYAS ŞEKER VE
KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ SELAHATTİN
MİNSOLMAZ İLE 203 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ

**ORMAN KANUNU VE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı
Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında
Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası
aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Lif, tohum ve sap üretimi ile ilaç etken
maddesi elde etmeye yönelik çiçek ve yaprak
üretimi amaçlı kenevir yetiştiriciliği, Tarım
ve Orman Bakanlığının iznine tabidir. Lif,
tohum ve sap üretimi amacıyla izinli kenevir
yetiştiriciliği Tarım ve Orman Bakanlığınca
çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir. İlaç etken
maddesi üretimi amaçlı kenevir yetiştiriciliği ve/
veya işlenmesi Toprak Mahsulleri Ofisi Genel
Müdürlüğü tarafından yapılır veya yaptırılır.
Gerektiğinde ülke arz ve talep durumuna
göre Cumhurbaşkanınca belirlenen kota
doğrultusunda, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel
Müdürlüğü kontrolünde gerçek veya tüzel kişilere
yaptırılabilir. İlaç etken maddesi üretimi amaçlı
kenevir yetiştiriciliğinde, münhasıran esrar
elde edilmesini engelleyecek her türlü tedbirin
alınması, kenevirin hasadı, işlenmesi, ihrarı,
ihracı veya satışına ilişkin usul ve esaslar, İçişleri
Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Tarım ve
Orman Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle
belirlenir.”

MADDE 2- 18/4/2006 tarihli ve 5488
sayılı Tarım Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki
şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Tarım sektörü ile ilgili
politikaların tespit edilmesi, planlanması ve
koordinasyonu ile ilgili kurum ve kuruluşlarla
işbirliği yapılarak uygulanmasında Bakanlık
yetkilidir.

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**ORMAN KANUNU VE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı
Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında
Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrası
aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Lif, tohum ve sap üretimi ile ilaç etkin
maddesi elde etmeye yönelik çiçek ve yaprak
üretimi amaçlı kenevir yetiştiriciliği, Tarım
ve Orman Bakanlığının iznine tabidir. Lif,
tohum ve sap üretimi amacıyla izinli kenevir
yetiştiriciliği Tarım ve Orman Bakanlığınca
çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir. İlaç etkin
maddesi üretimi amaçlı kenevir yetiştiriciliği ve/
veya işlenmesi Toprak Mahsulleri Ofisi Genel
Müdürlüğü tarafından yapılır veya yaptırılır.
Gerektiğinde ülke arz ve talep durumuna
göre Cumhurbaşkanınca belirlenen kota
doğrultusunda, Toprak Mahsulleri Ofisi Genel
Müdürlüğü kontrolünde gerçek veya tüzel kişilere
yaptırılabilir. İlaç etkin maddesi üretimi amaçlı
kenevir yetiştiriciliğinde, münhasıran esrar
elde edilmesini engelleyecek her türlü tedbirin
alınması, kenevirin hasadı, işlenmesi, ihrarı,
ihracı veya satışına ilişkin usul ve esaslar, İçişleri
Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının görüşleri
alınmak suretiyle Tarım ve Orman Bakanlığınca
çıkartılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2- 18/4/2006 tarihli ve 5488
sayılı Tarım Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki
şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Tarım sektörü ile ilgili
politikaların tespit edilmesi, planlanması ve
koordinasyonu ile ilgili kurum ve kuruluşlarla
işbirliği yapılarak uygulanmasında Bakanlık
yetkilidir.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

Tarımsal üretimin planlanması, gıda güvencesi ve güvenliğinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması, çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğin tesis edilmesi için Bakanlıkça belirlenen ürün veya ürün gruplarının üretimine başlanmadan önce Bakanlıktan izin alınır. Bakanlık, arz ve talep miktarı ile yeterlilik derecesini dikkate alarak hangi ürün veya ürün gruplarının üretileceği ile tarım havzası veya işletme bazında asgari ve azami üretim miktarlarını belirler.

Bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı faaliyette bulunanlardan;

a) Bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı faaliyette bulunduğu ilk kez tespit edilenler, bu madde hükümlerine uygun şekilde faaliyet göstermeleri için Bakanlık tarafından yazılı olarak uyarılır.

b) Bakanlık tarafından yazılı olarak uyarılan ancak uyarı tarihinden itibaren 12 ay içerisinde bu maddeye uygun faaliyette bulunmayanlar, uyarı tarihinden itibaren beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerine göre işlem tesis edilen ancak bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı olarak bir sonraki takvim yılında da faaliyette bulunduğu tespit edilenlere, ürün grubuna göre bu faaliyetten elde edilecek yıllık brüt hasılasının yüzde birinden beşine kadar idari para cezası verilir.

ç) Çok yıllık üretim faaliyetlerinde yazılı uyarı ve destekten yararlandırmama işlemlerinin tesis edilmesine rağmen bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı olarak üretime devam edenlere, aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen her yıl için bu faaliyetten elde edilecek yıllık brüt hasılasının yüzde birinden beşine kadar idari para cezası verilir.

İdari para cezasının hesaplanmasına esas brüt hasıla, bir önceki takvim yılında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan üretimin

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Tarımsal üretimin planlanması, gıda güvencesi ve güvenliğinin temin edilmesi, verimliliğin artırılması, çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğin tesis edilmesi için Bakanlıkça belirlenen ürün veya ürün gruplarının üretimine başlanmadan önce Bakanlıktan izin alınır. Bakanlık, arz ve talep miktarı ile yeterlilik derecesini dikkate alarak hangi ürün veya ürün gruplarının üretileceği ile tarım havzası veya işletme bazında asgari ve azami üretim miktarlarını belirler.

Bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı faaliyette bulunanlardan;

a) Bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı faaliyette bulunduğu ilk kez tespit edilenler, bu madde hükümlerine uygun şekilde faaliyet göstermeleri için Bakanlık tarafından yazılı olarak uyarılır.

b) Bakanlık tarafından yazılı olarak uyarılan ancak uyarı tarihinden itibaren 12 ay içerisinde bu maddeye uygun faaliyette bulunmayanlar, uyarı tarihinden itibaren beş yıl süreyle hiçbir destekleme programından yararlandırılmazlar.

c) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerine göre işlem tesis edilen ancak bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı olarak bir sonraki takvim yılında da faaliyette bulunduğu tespit edilenlere, ürün grubuna göre bu faaliyetten elde edilecek yıllık brüt hasılasının yüzde birinden beşine kadar idari para cezası verilir.

ç) Çok yıllık üretim faaliyetlerinde yazılı uyarı ve destekten yararlandırmama işlemlerinin tesis edilmesine rağmen bu maddenin ikinci fıkrasına aykırı olarak üretime devam edenlere, aykırı faaliyette bulunduğu tespit edilen her yıl için bu faaliyetten elde edilecek yıllık brüt hasılasının yüzde birinden beşine kadar idari para cezası verilir.

İdari para cezasının hesaplanmasına esas brüt hasıla, bir önceki takvim yılında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan üretimin

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

yapıldığı il genelinin ortalama verim değeri ile rayiç fiyat dikkate alınarak hesaplanır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından verim değeri yayımlanmayan ürünlerin ortalama verim değeri Bakanlık İl Müdürlüğünce belirlenir.

Bu maddede yer alan idari yaptırımlar mahalli mülki amir tarafından uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 3- 5488 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 13- Bakanlık, tarım sektöründe sözleşmeli üretimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için gerekli düzenlemeleri yapar. Sözleşmeli üretimi özendirmek üzere üreticilere, bu Kanunla belirtilen desteklerin verilmesinde öncelik tanınır.

Sözleşmeli üretim aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Sözleşmede yer alan tarafların haklarının korunması ve sorumluluklarının belirlenmesi için sözleşmenin taraflarında aranacak vasıflar, sözleşmeye konu ürünün teslim ve teslimat koşulları, fiyat ve miktardaki değişim oranları, aynı ve nakdi avansın sınırları ile kapsamı ve benzer hususların da içerisinde olduğu sözleşme genel şartları tarımsal faaliyet alanlarına göre Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

b) Sözleşmeli üretimde irade serbestisi esastır. Ancak salgın hastalıklar, tarım ürünleri ticaretinde yaşanan gelişmeler karşısında arz güvenliğinin sağlanması, tarımsal üretimin iç veya dış talebe uygun olarak ayarlanması veya bitki ve hayvan sağlığının korunması amacıyla, ihtiyaç halinde Bakanlık tarafından belirlenen ürün veya ürün grupları bu madde kapsamında sözleşmeli olarak üretilir.

c) Bakanlık, sözleşmeli üretimin geliştirilmesi, izlenmesi ve kontrol edilmesi amacıyla

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

yapıldığı il genelinin ortalama verim değeri ile rayiç fiyat dikkate alınarak hesaplanır. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından verim değeri yayımlanmayan ürünlerin ortalama verim değeri Bakanlık İl Müdürlüğünce belirlenir.

Bu maddede yer alan idari yaptırımlar mahalli mülki amir tarafından uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 3- 5488 sayılı Kanununun 13 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 13- Bakanlık, tarım sektöründe sözleşmeli üretimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için gerekli düzenlemeleri yapar. Sözleşmeli üretimi özendirmek üzere üreticilere, bu Kanunla belirtilen desteklerin verilmesinde öncelik tanınır.

Sözleşmeli üretim aşağıdaki usul ve esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Sözleşmede yer alan tarafların haklarının korunması ve sorumluluklarının belirlenmesi için sözleşmenin taraflarında aranacak vasıflar, sözleşmeye konu ürünün teslim ve teslimat koşulları, fiyat ve miktardaki değişim oranları, aynı ve nakdi avansın sınırları ile kapsamı ve benzer hususların da içerisinde olduğu sözleşme genel şartları tarımsal faaliyet alanlarına göre Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

b) Sözleşmeli üretimde irade serbestisi esastır. Ancak salgın hastalıklar, tarım ürünleri ticaretinde yaşanan gelişmeler karşısında arz güvenliğinin sağlanması, tarımsal üretimin iç veya dış talebe uygun olarak ayarlanması veya bitki ve hayvan sağlığının korunması amacıyla, ihtiyaç halinde Bakanlık tarafından belirlenen ürün veya ürün grupları bu madde kapsamında sözleşmeli olarak üretilir.

c) Bakanlık, sözleşmeli üretimin geliştirilmesi, izlenmesi ve kontrol edilmesi amacıyla

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

sözleşmenin taraflarını ve kapsamını içeren kayıt sistemleri oluşturur ve sözleşmeler bu kayıt sistemleri kullanılmak suretiyle de düzenlenebilir.

ç) Tarımsal üretim sözleşmesine tabi ürünlere veya üretim varlıklarına sigorta yaptırılması zorunludur. Bakanlık sözleşmenin tarafı olan kişiler için de ilave sigortaların yaptırılması şartını getirebilir.

d) Tarımsal üretim sözleşmelerinde belirtilen mücbir sebepler haricinde sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından veya satımından vazgeçen üretici ya da alıcılar için ceza koşulu belirlenir. Ceza koşulu, alımından ya da satımından kaçınılan ürün miktarının sözleşmedeki bedelinin yüzde yirmisinden az ve yüzde ellisinden fazla olamaz. Et ve Süt Kurumunun taraf olduğu sözleşmelerde üretici için ceza koşulu bu bentte yer alan alt sınırdan daha az olarak belirlenebilir veya ceza koşuluna yer verilmeyebilir.

e) Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalarda arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. Bu uyuşmazlıklarda sözleşmeli üretim konusunda uzmanlık eğitimi almış olan arabulucular; bu eğitimi alanların bulunmaması durumunda diğer arabulucular görevlendirilir. Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren iki hafta içinde sonuçlandırır. Bu süre zorunlu hâllerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilir. Bu bendin uygulanmasına ilişkin hususlar Tarım ve Orman Bakanlığı'nın görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikte belirlenir.

f) Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalarda basit yargılama usulü uygulanır ve bu davalar ivedi olarak görülür. Bu sözleşmeden doğan davalar ile icra takiplerinde üretici, yapılacak tüm yargılama ve icra takip giderlerinden geçici olarak muaf tutulur. Dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm giderler Devlet tarafından avans olarak ödenir. Ertelenen tüm giderler ile Devletçe ödenen avanslar dava ve takip sonunda haksız çıkan taraftan tahsil olunur.”

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sözleşmenin taraflarını ve kapsamını içeren kayıt sistemleri oluşturur ve sözleşmeler bu kayıt sistemleri kullanılmak suretiyle de düzenlenebilir.

ç) Tarımsal üretim sözleşmesine tabi ürünlere veya üretim varlıklarına sigorta yaptırılması zorunludur. Bakanlık sözleşmenin tarafı olan kişiler için de ilave sigortaların yaptırılması şartını getirebilir.

d) Tarımsal üretim sözleşmelerinde belirtilen mücbir sebepler haricinde sözleşme kapsamında üretilen ürünün alımından veya satımından vazgeçen üretici ya da alıcılar için ceza koşulu belirlenir. Ceza koşulu, alımından ya da satımından kaçınılan ürün miktarının sözleşmedeki bedelinin yüzde yirmisinden az ve yüzde ellisinden fazla olamaz. Et ve Süt Kurumunun taraf olduğu sözleşmelerde üretici için ceza koşulu bu bentte yer alan alt sınırdan daha az olarak belirlenebilir veya ceza koşuluna yer verilmeyebilir.

e) Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalarda arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır. Bu uyuşmazlıklarda sözleşmeli üretim konusunda uzmanlık eğitimi almış olan arabulucular; bu eğitimi alanların bulunmaması durumunda diğer arabulucular görevlendirilir. Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren iki hafta içinde sonuçlandırır. Bu süre zorunlu hâllerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilir. Bu bendin uygulanmasına ilişkin hususlar Tarım ve Orman Bakanlığının görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikte belirlenir.

f) Tarımsal üretim sözleşmesinden doğan davalarda basit yargılama usulü uygulanır ve bu davalar ivedi olarak görülür. Bu sözleşmeden doğan davalar ile icra takiplerinde üretici, yapılacak tüm yargılama ve icra takip giderlerinden geçici olarak muaf tutulur. Dava ve icra takibi sırasında yapılması gereken tüm giderler Devlet tarafından avans olarak ödenir. Ertelenen tüm giderler ile Devletçe ödenen avanslar dava ve takip sonunda haksız çıkan taraftan tahsil olunur.”

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 4- 5488 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinde yer alan “bitkisel üretimle ilgili destekleme ödemelerinde çiftçi kayıt sistemi” ibaresi “destekleme ödemelerinde Bakanlıkça belirlenen kayıt sistemleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5488 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasına eklenen dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, 1/9/2023 tarihinden sonra açılacak davalarda uygulanır.”

MADDE 6- 10/7/1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Kanununun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Takvim yılında yapılacak mahalli olmayan yarışlarda koşacak atların nitelik ve şartlarını belirlemeye Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 7- 6132 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4 - Mülkiyetindeki veya ortaklığındaki atları yarışlarda koşuran at sahipleri ile bunların vekilleri, antrenör, antrenör yardımcısı, at sahibi antrenör ve atın jokey, jokey yamağı, centilmen binici, seyisbaşı, seyis ile sair hizmetliler gibi ilgilileri ve koşularda ve yarışlarda görevlendirilenlerden yarış usul ve nizamlarına ve yarış dürüstlüğüne aykırı hareket eden, yarışların ve yarış yerlerinin ve yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve disiplinini bozanlar hakkında aşağıdaki disiplin cezaları uygulanır:

- a) İhtar cezası.
- b) Para cezası.

1. Yarış usul ve nizamlarına aykırı hareket eden, yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve disiplinini bozanlara binsekizyüzaltmışbir lira.

2. Kayıt ve tartı ile ilgili yükümlülükleri yerine getirmeyenlere üçbinyediyüzirmiiki lira.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- 5488 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinde yer alan “bitkisel üretimle ilgili destekleme ödemelerinde çiftçi kayıt sistemi” ibaresi “destekleme ödemelerinde Bakanlıkça belirlenen kayıt sistemleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5488 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasına eklenen dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, 1/9/2023 tarihinden sonra açılacak davalarda uygulanır.”

MADDE 6- 10/7/1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanununun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Takvim yılında yapılacak mahalli olmayan yarışlarda koşacak atların nitelik ve şartlarını belirlemeye Tarım ve Orman Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 7- 6132 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4 - Mülkiyetindeki veya ortaklığındaki atları yarışlarda koşuran at sahipleri ile bunların vekilleri, antrenör, antrenör yardımcısı, at sahibi antrenör ve atın jokey, jokey yamağı, centilmen binici, seyisbaşı, seyis ile sair hizmetliler gibi ilgilileri ve koşularda ve yarışlarda görevlendirilenlerden yarış usul ve nizamlarına ve yarış dürüstlüğüne aykırı hareket eden, yarışların ve yarış yerlerinin ve yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve disiplinini bozanlar hakkında aşağıdaki disiplin cezaları uygulanır:

- a) İhtar cezası.
- b) Para cezası.

1. Yarış usul ve nizamlarına aykırı hareket eden, yarışlarla ilgili yer ve tesislerin düzen ve disiplinini bozanlara binsekizyüzaltmışbir lira.

2. Kayıt ve tartı ile ilgili yükümlülükleri yerine getirmeyenlere üçbinyediyüzirmiiki lira.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

3. Yarış dürüstlüğüne aykırı olarak hileli davranışlarda bulunanlara yedibindörtüyüztaltmışbir lira.

c) Geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama.

1. Yarışlarla ilgili her türlü yerlerden geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama,

2. İdman yeri dışında yarışlarla ilgili her türlü yerlerden geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama,

d) Tribün ve eklentileri dışında, yarışlarla ilgili yer ve tesislere girmekten geçici veya süresiz yasaklama.

e) Atın koşulara katılmasının geçici olarak yasaklanması.

Yukarıda yazılı para cezaları, eylemin tekrarı halinde iki kat artırılarak uygulanır.

Birinci fıkrada sayılan unvanlar ile at sahibi belgesine sahip olanların, sahip oldukları sıfatlardan herhangi birisi nedeniyle almış oldukları cezalar diğer sıfatlar için de geçerli sayılır.

Yarış usul ve nizamlarına aykırı hareket ederek, yarış sonuçları üzerinde etki yaratmak amacıyla, yarışların olağan cereyanı dışında, tehdit, baskı, korkutma gibi davranışlarda bulunan at sahiplerinin sahibi oldukları bütün atları, ceza müddetince sahip değişikliği olsa dahi birinci fıkranın (e) bendi hükümlerince bir yıl süre ile koşulara katılmaktan yasaklanır.

Yasaklı madde ve uygulamalar ile bunlara ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir ve ilan edilir.

Beşinci fıkra uyarınca belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar nedeni ile yarış usul ve nizamları ile yarış dürüstlüğü'nün bozulduğu hallerde aşağıdaki disiplin cezaları verilir:

A) At ilgililerine verilecek cezalar

Yarış veya start denemesi günlerinde alınan numunelerde atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığı'nın tespiti halinde atın antrenörü ile birlikte atın seyisbaşı

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

3. Yarış dürüstlüğüne aykırı olarak hileli davranışlarda bulunanlara yedibindörtüyüztaltmışbir lira.

c) Geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama.

1. Yarışlarla ilgili her türlü yerlerden geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama,

2. İdman yeri dışında yarışlarla ilgili her türlü yerlerden geçici veya süresiz sanat icrasından yasaklama,

d) Tribün ve eklentileri dışında, yarışlarla ilgili yer ve tesislere girmekten geçici veya süresiz yasaklama.

e) Atın koşulara katılmasının geçici olarak yasaklanması.

Yukarıda yazılı para cezaları, eylemin tekrarı halinde iki kat artırılarak uygulanır.

Birinci fıkrada sayılan unvanlar ile at sahibi belgesine sahip olanların, sahip oldukları sıfatlardan herhangi birisi nedeniyle almış oldukları cezalar diğer sıfatlar için de geçerli sayılır.

Yarış usul ve nizamlarına aykırı hareket ederek, yarış sonuçları üzerinde etki yaratmak amacıyla, yarışların olağan cereyanı dışında, tehdit, baskı, korkutma gibi davranışlarda bulunan at sahiplerinin sahibi oldukları bütün atları, ceza müddetince sahip değişikliği olsa dahi birinci fıkranın (e) bendi hükümlerince bir yıl süre ile koşulara katılmaktan yasaklanır.

Yasaklı madde ve uygulamalar ile bunlara ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir ve ilan edilir.

Beşinci fıkra uyarınca belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar nedeni ile yarış usul ve nizamları ile yarış dürüstlüğü'nün bozulduğu hallerde aşağıdaki disiplin cezaları verilir:

A) At ilgililerine verilecek cezalar

Yarış veya start denemesi günlerinde alınan numunelerde, atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığı'nın tespiti halinde, atın antrenörü ile birlikte atın seyisbaşı

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

veya seyisi de sorumludur. Ata, antrenör tayin edilmediği zamanlarda ise atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakmayı önleme görevi ve sorumluluğu atın sahibine aittir.

At sahibinin sorumluluğu altındaki atında, yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde, atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma eylemine katıldığı tespit edilen kişiler ile bu eyleme katıldığı tespit edilemese bile atın sahibine; yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için onbeşbin Türk Lirası, para cezası verilir.

Atında yasaklı madde veya uygulama tespit edilen at sahibi aynı zamanda antrenörlük, seyisbaşı veya seyislik belgesine haiz ise ayrıca ilk defasında; yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay süreyle birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ve aynı süreyle birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası verilir.

Antrenörün sorumluluğu altındaki atında, yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde, antrenörün atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma fiiline katıldığı tespit edilememiş olsa bile atın antrenörüne ilk defasında;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 9 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 6 ay,

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

veya seyisi de sorumludur. Ata, antrenör tayin edilmediği zamanlarda ise atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakmayı önleme görevi ve sorumluluğu atın sahibine aittir.

At sahibinin sorumluluğu altındaki atında, yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde, atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma eylemine katıldığı tespit edilen kişiler ile bu eyleme katıldığı tespit edilemese bile atın sahibine; yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için onbeşbin Türk Lirası, para cezası verilir.

Atında yasaklı madde veya uygulama tespit edilen at sahibi aynı zamanda antrenörlük, seyisbaşı veya seyislik belgesine haiz ise ayrıca ilk defasında; yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay süreyle birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ve aynı süreyle birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası verilir.

Antrenörün sorumluluğu altındaki atında, yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde, antrenörün atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma fiiline katıldığı tespit edilememiş olsa bile atın antrenörüne ilk defasında;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 9 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 6 ay,

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 4 ay süreyle birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ile aynı süreyle birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası ve ayrıca;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için onbeşbin Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için dört bin beş yüz Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için iki bin beş yüz elli Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için ikibinikiyüzelli Türk Lirası,

para cezası verilir.

Yarış veya start denemesi günü attan alınan numunede yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde atın antrenörüyle birlikte seyisbaşı veya seyisine de, atın antrenörüne verilen cezanın süresi kadar tekerrür hükümlerini de göz önünde bulundurarak birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ile birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası ve atın antrenörüne verilen para cezasının miktarının yarısı oranında para cezası verilir.

Fiilin tekrarı halinde, failin taşıdığı nam ve hizmet sıfatı ile bir önceki cezanın kategorisine bakılmaksızın; para ve yasaklama cezaları ilk tekrarında; fiilin karşılığı cezanın 2 katı, ikinci tekrarında 3 katı, üçüncü ve üzeri tekrarlarında ise 4 katına çıkarılarak uygulanır.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 4 ay süreyle birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ile aynı süreyle birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası ve ayrıca;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için onbeşbin Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için dörtbinbeşyüz Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için ikibinbeşyüzelli Türk Lirası,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkraya uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için ikibinikiyüzelli Türk Lirası,

para cezası verilir.

Yarış veya start denemesi günü attan alınan numunede yasaklı madde veya uygulamanın tespiti halinde atın antrenörüyle birlikte seyisbaşı veya seyisine de atın antrenörüne verilen cezanın süresi kadar tekerrür hükümlerini de göz önünde bulundurarak birinci fıkranın (d) bendi uyarınca geçici olarak yasaklama cezası ile birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen geçici yasaklama cezası ve atın antrenörüne verilen para cezasının miktarının yarısı oranında para cezası verilir.

Fiilin tekrarı halinde, failin taşıdığı nam ve hizmet sıfatı ile bir önceki cezanın kategorisine bakılmaksızın; para ve yasaklama cezaları ilk tekrarında; fiilin karşılığı cezanın iki katı, ikinci tekrarında üç katı, üçüncü ve üzeri tekrarlarında ise dört katına çıkarılarak uygulanır.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

Attan alınan numune ve/veya muayene sonucunda birden fazla sayıda yasaklı madde ve/veya uygulama tespit edilmesi halinde; faillere, hangi madde veya uygulamanın cezası yüksek ise onun karşılığı ceza uygulanır.

B) Yarışlarda görevli kişilere verilecek cezalar

Yarışlarda görevlendirilen kişilerden, yasaklı madde veya uygulama fiiline katıldıkları tespit edilenler hakkında birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen süresiz yasaklama cezası ve birinci fıkranın (a) bendinde belirlenen para cezaları uygulanır, bu kişilerin görevlerine derhal son verilir. Bu kişiler, yarış işlerinde bir daha görevlendirilemezler.

C) Ata uygulanacak yaptırımlar

Atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma eylemine, at ilgilerinin katıldıkları tespit edilememiş olsa bile, yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığı tespit edilen at ilk defasında;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 9 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 6 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 4 ay,

süreyle koşulara katılmaktan yasaklanır.

Aynı atın tekrar yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakılması halinde ata verilen yasaklama yaptırımları ilk tekrarında, fiilin karşılığı yaptırımın 2 katı, ikinci tekrarında 3 katı,

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Attan alınan numune ve/veya muayene sonucunda birden fazla sayıda yasaklı madde ve/veya uygulama tespit edilmesi halinde; faillere, hangi madde veya uygulamanın cezası yüksek ise onun karşılığı ceza uygulanır.

B) Yarışlarda görevli kişilere verilecek cezalar

Yarışlarda görevlendirilen kişilerden, yasaklı madde veya uygulama fiiline katıldıkları tespit edilenler hakkında birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen süresiz yasaklama cezası ve birinci fıkranın (a) bendinde belirlenen para cezaları uygulanır, bu kişilerin görevlerine derhal son verilir. Bu kişiler, yarış işlerinde bir daha görevlendirilemezler.

C) Ata uygulanacak yaptırımlar

Atı yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakma eylemine, at ilgilerinin katıldıkları tespit edilememiş olsa bile, yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığı tespit edilen at ilk defasında;

Yarış atlarında tıbbi kullanımı olmayan ve atın yarış performansını etkileyen ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde veya uygulamalar için 14 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olabilen ve yarış sonucunu etkileyebilecek nitelikte olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 9 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve sınırlı olarak performansına etki eden ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 6 ay,

Atlarda tıbbi kullanımı olan ve performansına etkisi çok az olan ve beşinci fıkra uyarınca Bakanlıkça belirlenen yasaklı madde ve uygulamalar için 4 ay,

süreyle koşulara katılmaktan yasaklanır.

Aynı atın tekrar yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakılması halinde ata verilen yasaklama yaptırımları ilk tekrarında, fiilin karşılığı yaptırımın iki katı, ikinci tekrarında

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

üçüncü ve üzeri tekrarlarda 4 katına çıkartılarak uygulanır. Atın yarışlardan yasaklanması mutlaka atın koşma dönemlerini kapsamak zorundadır.

Atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz kaldığı tarihteki sahibi ile atta yasaklı madde veya uygulamanın tespit edildiği tarihteki sahibinin farklı olması ata uygulanacak yasaklama ile önceki sahibine verilecek olan yasaklama cezasını etkilemez.

Attan alınan numunede birden fazla sayıda yasaklı madde veya uygulama tespit edilmesi halinde; yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığı tespit edilen ata; hangi madde veya uygulamanın yaptırımı yüksek ise onun karşılığı yaptırım uygulanır.

Yarış ve start denemesi günleri dışında attan alınan numunede tespit edilen yasaklı madde veya uygulamanın, veteriner hekim kontrolünde, atın tedavisi amacıyla uygulandığının ispatı halinde, kullanılan yasaklı madde veya uygulama yasak kapsamında değerlendirilmez. Ancak idmanda olan attan yarış ve start denemesi günü dışında alınan numunede tespit edilen yasaklı madde veya uygulamanın veteriner hekim reçetesine istinaden atın tedavisi amacıyla yapıldığı ispat edilemezse atın antrenörüne ikibinbeşyüz Türk Lirası para cezası verilir. Eğer tespit edilen yasaklı madde veya uygulama atın tedavisinde yeri olmayan ve Bakanlıkça belirlenen madde veya uygulamalardan ise para cezası yedibinbeşyüz Türk Lirası olarak uygulanır.

Alınan numunesinde atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığının tespiti halinde, şahit numunesinin, ülke sınırları içerisinde belirlenmiş yetkili bir başka resmî veya özel laboratuvarında karma mütehassis heyeti gözetiminde veya at ilgililerinin talep etmesi ve masraflarını karşılaması suretiyle, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenip ilan edilen yurt dışındaki referans laboratuvarlardan birinde test edilmesini at ilgilileri itirazen isteyebilirler. İkinci analiz sonucu düzenlenen rapor kesindir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

üç katı, üçüncü ve üzeri tekrarlarda dört katına çıkartılarak uygulanır. Atın yarışlardan yasaklanması mutlaka atın koşma dönemlerini kapsamak zorundadır.

Atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz kaldığı tarihteki sahibi ile atta yasaklı madde veya uygulamanın tespit edildiği tarihteki sahibinin farklı olması ata uygulanacak yasaklama ile önceki sahibine verilecek olan yasaklama cezasını etkilemez.

Attan alınan numunede birden fazla sayıda yasaklı madde veya uygulama tespit edilmesi halinde; yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığı tespit edilen ata; hangi madde veya uygulamanın yaptırımı yüksek ise onun karşılığı yaptırım uygulanır.

Yarış ve start denemesi günleri dışında attan alınan numunede tespit edilen yasaklı madde veya uygulamanın, veteriner hekim kontrolünde, atın tedavisi amacıyla uygulandığının ispatı halinde, kullanılan yasaklı madde veya uygulama yasak kapsamında değerlendirilmez. Ancak idmanda olan attan yarış ve start denemesi günü dışında alınan numunede tespit edilen yasaklı madde veya uygulamanın veteriner hekim reçetesine istinaden atın tedavisi amacıyla yapıldığı ispat edilemezse atın antrenörüne ikibinbeşyüz Türk Lirası para cezası verilir. Eğer tespit edilen yasaklı madde veya uygulama atın tedavisinde yeri olmayan ve Bakanlıkça belirlenen madde veya uygulamalardan ise para cezası yedibinbeşyüz Türk Lirası olarak uygulanır.

Alınan numunesinde atın yasaklı madde veya uygulamaya maruz bırakıldığının tespiti halinde, şahit numunesinin, ülke sınırları içerisinde belirlenmiş yetkili bir başka resmî veya özel laboratuvarında karma mütehassis heyeti gözetiminde veya at ilgililerinin talep etmesi ve masraflarını karşılaması suretiyle, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenip ilan edilen yurt dışındaki referans laboratuvarlardan birinde test edilmesini at ilgilileri itirazen isteyebilirler. İkinci analiz sonucu düzenlenen rapor kesindir.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

Bu maddede öngörülen ihtar cezası ile üç aylık süreye kadar koşullara katılmaktan ve yarışlarla ilgili yerlerde sanat icrasından geçici yasaklama cezaları, Yarış Komiserler Kurulu tarafından ilgililerin savunmaları alınmak kaydıyla verilir. Yarış Komiserler Kurulu tarafından alınan savunmalar ile diğer bilgi ve belgeler dikkate alınarak, üç aylık süreyi aşan geçici yasaklama cezaları ile süresiz yasaklama cezaları Yüksek Komiserler Kurulunca verilir. Bu maddede belirtilen para cezaları ise her iki Kurul tarafından da verilebilir.

Eylemin ağırlık derecesine göre, yukarıda yazılı disiplin cezalarından biri veya birkaçı birlikte verilebilir.

Yarış Komiserler Kurulunca verilecek cezalara karşı öğrenme tarihinden itibaren onbeş gün zarfında Yüksek Komiserler Kuruluna itiraz edilebilir. Yüksek Komiserler Kurulunca ilk derece olarak veya itirazın verilen cezalar kesindir.”

MADDE 8- 6132 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4 - Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş fiiller sebebiyle verilmiş disiplin cezası ve hak mahrumiyeti cezaları bir defaya mahsus olmak üzere bütün sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmıştır. Ancak bu durum, ilgililere daha önce verilmiş ve uygulanmış olan cezalardan dolayı atın ikramiye, kupa ve sair mükâfatları ile herhangi bir parasal talep için hak doğurmaz.

Birinci fıkra kapsamına giren cezaların verilmesini gerektiren eylemlerden dolayı ilgililer ve yarış atları hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmaz, devam etmekte olan soruşturma ve kovuşturmalar işleminden kaldırılır, kesinleşmiş olan cezalar infaz edilmez. Bu Kanunun kapsamına giren ve bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlük tarihinden önce işlenmiş suçlar nedeniyle verilmiş olan cezalara karşı bu

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bu maddede öngörülen ihtar cezası ile üç aylık süreye kadar koşullara katılmaktan ve yarışlarla ilgili yerlerde sanat icrasından geçici yasaklama cezaları, Yarış Komiserler Kurulu tarafından ilgililerin savunmaları alınmak kaydıyla verilir. Yarış Komiserler Kurulu tarafından alınan savunmalar ile diğer bilgi ve belgeler dikkate alınarak, üç aylık süreyi aşan geçici yasaklama cezaları ile süresiz yasaklama cezaları Yüksek Komiserler Kurulunca verilir. Bu maddede belirtilen para cezaları ise her iki Kurul tarafından da verilebilir.

Eylemin ağırlık derecesine göre, yukarıda yazılı disiplin cezalarından biri veya birkaçı birlikte verilebilir.

Yarış Komiserler Kurulunca verilecek cezalara karşı öğrenme tarihinden itibaren onbeş gün zarfında Yüksek Komiserler Kuruluna itiraz edilebilir. Yüksek Komiserler Kurulunca ilk derece olarak veya itirazın verilen cezalar kesindir.”

MADDE 8- 6132 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4 - Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce işlenmiş fiiller sebebiyle verilmiş disiplin cezaları ve hak mahrumiyeti cezaları bir defaya mahsus olmak üzere bütün sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılmıştır. Ancak bu durum, ilgililere daha önce verilmiş ve uygulanmış olan cezalardan dolayı atın ikramiye, kupa ve sair mükâfatları ile herhangi bir parasal talep için hak doğurmaz.

Birinci fıkra kapsamına giren cezaların verilmesini gerektiren eylemlerden dolayı ilgililer ve yarış atları hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılmaz, devam etmekte olan soruşturma ve kovuşturmalar işleminden kaldırılır, kesinleşmiş olan cezalar infaz edilmez. Bu Kanunun kapsamına giren ve bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlük tarihinden önce işlenmiş suçlar nedeniyle verilmiş olan cezalara karşı bu

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

maddenin yürürlük tarihinden önce idarî yargı mercilerine başvurmuş olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde dosyanın bulunduğu yargı merciine müracaat etmek suretiyle davaya devam etmek istediklerini bildirmeyenlerin davaları hakkında; görülmekte olan davalarda davayı gören mahkemece, karar temyiz edilmiş ise Danıştayca karar verilmesine yer olmadığına ve tarafların yaptıkları masrafların üzerlerinde bırakılmasına karar verilir, vekâlet ücretine hükmedilmez. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde davaya devam etmek istediklerini bildirenlerin davalarının görülmesine devam olunur. Ancak davanın davacının aleyhine sonuçlanması halinde bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen hükümler uygulanır.”

MADDE 9- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“F) Nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmek;”

MADDE 10- 6831 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Ancak, temditler dahil ruhsat süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile Devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, verimli orman alanları, orman parkları, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi, Tarım ve Orman Bakanlığının muvafakatine bağlıdır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin; baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

maddenin yürürlük tarihinden önce idarî yargı mercilerine başvurmuş olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde dosyanın bulunduğu yargı merciine müracaat etmek suretiyle davaya devam etmek istediklerini bildirmeyenlerin davaları hakkında; görülmekte olan davalarda davayı gören mahkemece, karar temyiz edilmiş ise Danıştayca karar verilmesine yer olmadığına ve tarafların yaptıkları masrafların üzerlerinde bırakılmasına karar verilir, vekâlet ücretine hükmedilmez. Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde davaya devam etmek istediklerini bildirenlerin davalarının görülmesine devam olunur. Ancak davanın davacının aleyhine sonuçlanması halinde bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen hükümler uygulanır.”

MADDE 9- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“F) Nakil vasıtaları ile ormanlara yıkıntı veya inşaat atığı atmak ya da hafriyat veya çöp dökmek;”

MADDE 10- 6831 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet ormanları içinde maden aranması ve işletilmesi ile madencilik faaliyeti için zorunlu; tesis, yol, enerji, su, haberleşme ve altyapı tesislerine, fon bedelleri hariç, bedeli alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Ancak, temditler dahil ruhsat süresince müktesep haklar korunmak kaydı ile Devlet ormanları sınırları içindeki tohum meşcereleri, gen koruma alanları, muhafaza ormanları, verimli orman alanları, orman parkları, endemik ve korunması gereken nadir ekosistemlerin bulunduğu alanlarda maden aranması ve işletilmesi, Tarım ve Orman Bakanlığının muvafakatine bağlıdır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin; baraj, gölet, liman ve yol gibi yapılarda dolgu

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

amaçlı kullanacağı her türlü yapı hammaddesi üretimi için yapacağı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz.”

“Madencilik faaliyetlerinin ve faaliyetlerle ilgili her türlü yer, yol, bina ile tesislerin hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlarda veya özel ormanlarda yapılmak istenmesi halinde Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Bu takdirde kullanım bedeli, kullanım süresi, yapılan bina ve tesislerin devri gibi hususlar genel hükümlere uygun olarak taraflarca tespit edilir.”

“Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir veya Bakanlıkça uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilir.”

MADDE 11- 6831 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet ormanlarının herhangi bir suretle yanmasından veya açıklıklarından faydalanılarak işgal, açma veya hangi şekilde olursa olsun kesme, sökme, budama veya boğma yollarıyla elde edilecek yerlerle buralarda yapılacak her türlü yapı ve tesisler, şahıslar adına tapuya tescil olunamaz. Buralara doğrudan doğruya orman idaresince el konulur. Devlet ormanlarında el konulan bütün yapı ve tesisler, inşa aşamasında olanlar da dâhil olmak üzere, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın, Orman Genel Müdürlüğü tarafından derhal yıkılır veya ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık hizmetlerinde kullanılabilir. Yanan orman alanlarındaki her türlü emval Orman Genel Müdürlüğüne değerlendirilir.”

(Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

amaçlı kullanacağı her türlü yapı hammaddesi üretimi için yapacağı madencilik faaliyetleri ile zorunlu tesislerinden bedel alınmaz.”

“Madencilik faaliyetlerinin ve faaliyetlerle ilgili her türlü yer, yol, bina ile tesislerin hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ormanlarda veya özel ormanlarda yapılmak istenmesi halinde Tarım ve Orman Bakanlığınca izin verilebilir. Bu takdirde kullanım bedeli, kullanım süresi, yapılan bina ve tesislerin devri gibi hususlar genel hükümlere uygun olarak taraflarca tespit edilir.”

“Madencilik faaliyetlerinin sona ermesi neticesinde idareye teslim edilen veya terk edilen doğal yapısı bozulmuş orman alanları rehabilite edilir. Rehabilite maksadı ile bu alanların orman yetiştirilmek üzere inşaat, yıkıntı ve hafriyat atıkları ile doldurularak ağaçlandırmaya hazır hale getirilmesi için büyükşehir mücavir alanlarında büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise il ve ilçe belediyelerine bedeli karşılığında izin verilebilir veya Bakanlıkça uygun görülmesi halinde ihale mevzuatına göre gerçek ve tüzel kişilere yaptırılabilir.”

MADDE 11- 6831 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Devlet ormanlarının herhangi bir suretle yanmasından veya açıklıklarından faydalanılarak işgal, açma veya hangi şekilde olursa olsun kesme, sökme, budama veya boğma yollarıyla elde edilecek yerlerle buralarda yapılacak her türlü yapı ve tesisler, şahıslar adına tapuya tescil olunamaz. Buralara doğrudan doğruya orman idaresince el konulur. Devlet ormanlarında el konulan bütün yapı ve tesisler, inşa aşamasında olanlar da dâhil olmak üzere, hiçbir karar alınmasına lüzum kalmaksızın, Orman Genel Müdürlüğü tarafından derhal yıkılır veya ihtiyaç görüldüğü takdirde ormancılık hizmetlerinde kullanılabilir. Yanan orman alanlarındaki her türlü emval Orman Genel Müdürlüğüne değerlendirilir.”

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 12- 6831 sayılı Kanununun 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 27- Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş veya kesilmiş ağaçlardan, hangilerinin diplerinin ve hangi ürün çeşidinin kimler tarafından damgalanacağına veya işaretleneceğine, hangi damga veya damga yerine geçecek işaretlerin kullanılacağına, orman mahsullerinin kesim, imal, toplama, koruma ve satış icaplarına göre nakil, istif ve ölçme işlerine, taşıma belgesinin tanzim ve kullanılmasına ait şekil ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne tayin ve tespit olunur.

Tayin ve tespit olunan damga veya damga yerine geçecek işaretlerin Orman Genel Müdürlüğüne belirlenen kişilerden başkası tarafından kullanılması yasaktır.

Orman Genel Müdürlüğüne belirlenecek esaslara göre damgaya tâbi iken damgasız, işaretlemeye tabi iken işaretsiz olan ve taşıma belgesi olmayan orman emvali kaçak sayılır.”

MADDE 13- 6831 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin birinci, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mülki hudutları içinde verimli Devlet ormanı bulunan köylerde köy nüfusuna kayıtlı ve köyde devamlı oturan veya burada oturmakta iken yerleşim adresini bu madde kapsamındaki başka bir köye taşıyan ya da nüfusa kayıtlı olmasa bile yerleşim adresi olarak kesintisiz en az beş yıl oturan muhtaç ihtiyaç sahibi hane reislerine, köyde barınmaları için yapacakları ev, ahır, samanlık, ambar ve kümes ile köy halkının müşterek ihtiyacı olan okul, cami, sağlık evi, köy yolu köprüsü ve köy konağı ihtiyaçları ve bunların tamiratları için yapacak emval bu ormanlar civarındaki satış istif yerlerinden maliyet bedelinin üçte biri alınmak suretiyle yeni inşaatlarda bir defaya mahsus olmak üzere, tamir için ise ihtiyaç tespitine göre verilir. Bu maddeye giren inşaatlar için hak sahiplerinin talebi halinde bu yapacak emval yerine, karşılığı idarece nakit olarak ödenir.”

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12- 6831 sayılı Kanununun 27 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 27- Devlet ormanlarından kesilecek veya herhangi bir sebeple devrilmiş veya kesilmiş ağaçlardan, hangilerinin diplerinin ve hangi ürün çeşidinin kimler tarafından damgalanacağına veya işaretleneceğine, hangi damga veya damga yerine geçecek işaretlerin kullanılacağına, orman mahsullerinin kesim, imal, toplama, koruma ve satış icaplarına göre nakil, istif ve ölçme işlerine, taşıma belgesinin tanzim ve kullanılmasına ait şekil ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne tayin ve tespit olunur.

Tayin ve tespit olunan damga veya damga yerine geçecek işaretlerin Orman Genel Müdürlüğüne belirlenen kişilerden başkası tarafından kullanılması yasaktır.

Orman Genel Müdürlüğüne belirlenecek esaslara göre damgaya tâbi iken damgasız, işaretlemeye tabi iken işaretsiz olan ve taşıma belgesi olmayan orman emvali kaçak sayılır.”

MADDE 13- 6831 sayılı Kanununun 31 inci maddesinin birinci, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mülki hudutları içinde verimli Devlet ormanı bulunan köylerde köy nüfusuna kayıtlı ve köyde devamlı oturan veya burada oturmakta iken yerleşim adresini bu madde kapsamındaki başka bir köye taşıyan ya da nüfusa kayıtlı olmasa bile yerleşim adresi olarak kesintisiz en az beş yıl oturan muhtaç ihtiyaç sahibi hane reislerine, köyde barınmaları için yapacakları ev, ahır, samanlık, ambar ve kümes ile köy halkının müşterek ihtiyacı olan okul, cami, sağlık evi, köy yolu köprüsü ve köy konağı ihtiyaçları ve bunların tamiratları için yapacak emval bu ormanlar civarındaki satış istif yerlerinden maliyet bedelinin üçte biri alınmak suretiyle yeni inşaatlarda bir defaya mahsus olmak üzere, tamir için ise ihtiyaç tespitine göre verilir. Bu maddeye giren inşaatlar için hak sahiplerinin talebi halinde bu yapacak emval yerine, karşılığı idarece nakit olarak ödenir.”

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

“Nakit ödeme hallerinde işletmesindeki kerestelik emvalin son üç aylık açık artırmalı satış fiyatı ortalamasından, maliyet bedelinin üçte biri düşülür. Bu şekilde hesaplanan meblağın yüzde doksanı (% 90) ödenir.”

“Emval yerine, nakit ödeme esas ve usulleri Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir.”

“Bu yerler halkının yakacak ihtiyaçları tarife bedeli ile karşılanır. Satış istif yerlerinden karşılanması halinde ise; maliyet bedelinin üçte biri alınır.”

MADDE 14- 6831 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “muhtaç” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15- 6831 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 34 - Üretimin Orman İdaresi tarafından yapılması halinde, sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köylerde o yer nüfusuna kayıtlı olarak ikamet eden gerçek kişilerin veya sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köy ve kasabalarda kurulan ve her birinde ikamet eden hane adedinin çoğunluğunun ortak olduğu orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin; amenajman planlarına göre baltalık ormanlar, koruya tahvil sahaları ve ağaçlandırılacak yapraklı bozuk orman vasfındaki yerlerden, vahidi fiyat usulü ile kesip satış istif yerine taşıdıkları yakacak odunların yüzde yüzüne kadarı idarece tayin edilecek süre içerisinde, istedikleri takdirde kendilerine maliyet bedeli üzerinden verilir.

Devlet ormanlarında üretim işlerinin vahidi fiyat usulü ile orman idaresince yaptırılması durumunda; üretim işinde çalışan gerçek kişilerin kesip, satış istif yerine taşıdıkları endüstriyel ve yakacak emvale ait istihkak tutarı yüzde on, orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine ise yüzde yirmi fazlasıyla ödenir.

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“Nakit ödeme hallerinde işletmesindeki kerestelik emvalin son üç aylık açık artırmalı satış fiyatı ortalamasından, maliyet bedelinin üçte biri düşülür. Bu şekilde hesaplanan meblağın yüzde doksanı (% 90) ödenir.”

“Emval yerine, nakit ödeme esas ve usulleri Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilir.”

“Bu yerler halkının yakacak ihtiyaçları tarife bedeli ile karşılanır. Satış istif yerlerinden karşılanması halinde ise; maliyet bedelinin üçte biri alınır.”

MADDE 14- 6831 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “muhtaç” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 15- 6831 sayılı Kanunun 34 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 34 - Üretimin orman idaresi tarafından yapılması halinde, sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köylerde o yer nüfusuna kayıtlı olarak ikamet eden gerçek kişilerin veya sınırları içinde Devlet ormanı bulunan köy ve kasabalarda kurulan ve her birinde ikamet eden hane adedinin çoğunluğunun ortak olduğu orman köylerini kalkındırma kooperatiflerinin; amenajman planlarına göre baltalık ormanlar, koruya tahvil sahaları ve ağaçlandırılacak yapraklı bozuk orman vasfındaki yerlerden, vahidi fiyat usulü ile kesip satış istif yerine taşıdıkları yakacak odunların yüzde yüzüne kadarı idarece tayin edilecek süre içerisinde, istedikleri takdirde kendilerine maliyet bedeli üzerinden verilir.

Devlet ormanlarında üretim işlerinin vahidi fiyat usulü ile orman idaresince yaptırılması durumunda; üretim işinde çalışan gerçek kişilerin kesip, satış istif yerine taşıdıkları endüstriyel ve yakacak emvale ait istihkak tutarı yüzde on, orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine ise yüzde yirmi fazlasıyla ödenir.

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

(4) numaralı alt bendi veya ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olan kişilere orman idaresi tarafından vahidi fiyat usulü ile yaptırılan, odun üretimi, silvikültür, ağaçlandırma, toprak muhafaza, fidan ve tohum üretimi gibi işlere ait istihkak tutarları; ödemenin yapılacağı tarihlerde Sosyal Güvenlik Kurumuna kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim borcu ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şartıyla yüzde beş fazlasıyla ödenir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen haklardan yararlanabilmek için işlerin vahidi fiyat kararı ve şartnamelerdeki süreler ve esaslara uygun olarak yapılması şarttır.

Bu madde kapsamındaki kooperatiflerden veya üst kuruluşlardan yaptıkları işin mahiyeti ve hacmine göre orman mühendisi veya orman teknikeri çalışmalarını istenebilir.

Orman Kanununda değişiklik yapan 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümlerinden evvelce yararlanmakta olan orman köylülerine ve bunların hane adedinin çoğunluğunun ortak olduğu orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine istedikleri takdirde ürettikleri endüstriyel ve yakacak odunlar, bu maddedeki esaslar ve işletme müdürlüğünün satış ortalama fiyatlarından yüzde yirmi düşülerek tespit edilecek bedel üzerinden verilir.

Bu madde hükümlerinin uygulanması ile ilgili esas ve usuller Orman Genel Müdürlüğünce belirlenir.”

MADDE 16- 6831 sayılı Kanunun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41- Herhangi bir suretle satışı yapılmış orman emvali, bedeli ödenmeden veya karşılığı banka teminat mektubu veya Devlet tahvili temin edilmeden, damgaya tâbi olanlar damgalanmadan veya işaretlemeye tabi iken işaretsiz olanlar taşıma belgesi olmaksızın

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

(4) numaralı alt bendi veya ek 5 inci maddesi kapsamında sigortalı olan kişilere orman idaresi tarafından vahidi fiyat usulü ile yaptırılan, odun üretimi, silvikültür, ağaçlandırma, toprak muhafaza, fidan ve tohum üretimi gibi işlere ait istihkak tutarları; ödemenin yapılacağı tarihlerde Sosyal Güvenlik Kurumuna kendi sigortalılıklarından kaynaklanan prim borcu ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şartıyla yüzde beş fazlasıyla ödenir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen haklardan yararlanabilmek için işlerin vahidi fiyat kararı ve şartnamelerdeki süreler ve esaslara uygun olarak yapılması şarttır.

Bu madde kapsamındaki kooperatiflerden veya üst kuruluşlardan yaptıkları işin mahiyeti ve hacmine göre orman mühendisi veya orman teknikeri çalışmalarını istenebilir.

Orman Kanununda değişiklik yapan 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümlerinden evvelce yararlanmakta olan orman köylülerine ve bunların hane adedinin çoğunluğunun ortak olduğu orman köylerini kalkındırma kooperatiflerine istedikleri takdirde ürettikleri endüstriyel ve yakacak odunlar, bu maddedeki esaslar ve işletme müdürlüğünün satış ortalama fiyatlarından yüzde yirmi düşülerek tespit edilecek bedel üzerinden verilir.

Bu madde hükümlerinin uygulanması ile ilgili esas ve usuller Orman Genel Müdürlüğünce belirlenir.”

MADDE 16- 6831 sayılı Kanunun 41 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 41- Herhangi bir suretle satışı yapılmış orman emvali, bedeli ödenmeden veya karşılığı banka teminat mektubu veya Devlet tahvili temin edilmeden, damgaya tâbi olanlar damgalanmadan veya işaretlemeye tabi iken işaretsiz olanlar taşıma belgesi olmaksızın

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

nakledilemez. Bunlar için düzenlenecek belgelerde emvalin adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, miktarı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile mesafe dikkate alınarak tanınan geçerlilik süresi gösterilir.

Taşıma belgeleri mal sahibinin istediği yere ve taşıyıcının taşıma imkânlarına göre müddetli olarak verilir.

Malın ilk götürüldüğü yerlerden başka yerlere taşınmasında, taşıyanın taşıma belgesini yenilemesi lazımdır.

Orman emvali; adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile geçerlilik süresi itibarıyla ibraz olunan taşıma belgesine uyduğu ve damgaya veya damga yerine geçecek işaretlemeye tâbi olanlar damgalı veya işaretli bulunduğu takdirde, hepsi üzerinden hacmen yüzde on ve ağırlığının yüzde onbeşine kadar çıkacak fazlalık için taşıma belgesinde yazılı satış bedeli üzerinden tutarı ve bu tutarın yüzde on fazlası alınarak serbest bırakılır.

Yukardaki hadleri aşan miktar, bütün fazlalığa şamil olmak üzere kaçak sayılarak idarece müsadere olunur.”

MADDE 17- 6831 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Orman içinde yapılacak nakliyat, orman idaresinin göstereceği yollardan yapılır. Taşıma belgesi emval taşıyanların daima üzerinde bulunur ve ilgili memurlar tarafından istenildiğinde gösterilmesi zorunludur.”

MADDE 18- 6831 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hususi ormanlarda yapılacak plan, kesilecek ağaçların belirlenerek damga veya işaretleme, istihsal ve murakabe işlerinde çalışan orman memurlarının kanuni harcırah ve masrafları hususi orman sahipleri tarafından ödenir.”

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

nakledilemez. Bunlar için düzenlenecek belgelerde emvalin adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, miktarı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile mesafe dikkate alınarak tanınan geçerlilik süresi gösterilir.

Taşıma belgeleri mal sahibinin istediği yere ve taşıyıcının taşıma imkânlarına göre müddetli olarak verilir.

Malın ilk götürüldüğü yerlerden başka yerlere taşınmasında, taşıyanın taşıma belgesini yenilemesi lazımdır.

Orman emvali; adedi, cinsi, nevi, vasfı, ebadı, bedeli, hareket tarihi ve saati ile geçerlilik süresi itibarıyla ibraz olunan taşıma belgesine uyduğu ve damgaya veya damga yerine geçecek işaretlemeye tâbi olanlar damgalı veya işaretli bulunduğu takdirde, hepsi üzerinden hacmen yüzde on ve ağırlığının yüzde onbeşine kadar çıkacak fazlalık için taşıma belgesinde yazılı satış bedeli üzerinden tutarı ve bu tutarın yüzde on fazlası alınarak serbest bırakılır.

Yukardaki hadleri aşan miktar, bütün fazlalığa şamil olmak üzere kaçak sayılarak idarece müsadere olunur.”

MADDE 17- 6831 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Orman içinde yapılacak nakliyat, orman idaresinin göstereceği yollardan yapılır. Taşıma belgesi emval taşıyanların daima üzerinde bulunur ve ilgili memurlar tarafından istenildiğinde gösterilmesi zorunludur.”

MADDE 18- 6831 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hususi ormanlarda yapılacak plan, kesilecek ağaçların belirlenerek damga veya işaretleme, istihsal ve murakabe işlerinde çalışan orman memurlarının kanuni harcırah ve masrafları hususi orman sahipleri tarafından ödenir.”

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 19- 6831 sayılı Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Orman idaresi yangınları önlemek amacıyla en çok beş yılda tahakkuk ettirilecek bir plan ve program dahilinde yangın emniyet yolları ve yangın kule ve kulübeleri yapmak ve bunları idare merkezlerine telli ve telsiz telefonla bağlamakla mükellef olduğu gibi yangın tehlikesinin fazla olduğu mıntikalarda lüzum gördüğü yerlerde ve yeter miktarda yangın söndürme alet ve malzemesini havi motorlu vasıtalarla teçhiz ve takviye edilmiş yangın ekipleri bulundurur.”

MADDE 20- 6831 sayılı Kanununun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 89- Bu kanunun tatbiki bakımından imalat ve fabrikasyonun kontrolüne Orman Genel Müdürlüğü salahiyetlidir. Bu kontrolün ve umumiyetle taşıma belgelerinin kontrolünün nasıl yapılacağı Orman Genel Müdürlüğünce tespit olunur.”

MADDE 21- 6831 sayılı Kanununun 94 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanununun 14 üncü maddesinin (F) bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.”

MADDE 22- 6831 sayılı Kanununun 97 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 97- Orman idaresi tarafından kesilecek ağaçların tespitinde kullanılan damga ya da damga yerine geçecek işaretleri, ağaçları keserken dip kütükte bırakmayanlarla damgalı ya da işaretli ağaçları tespit edilen hadde nazaran daha yüksekte kesenlere, kesilen her ağaç için beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Orman idaresinin kesilecek ağaçların tespitinde kullandığı damga ya da damga yerine geçecek işaretleri taklit edenler veya taklit fiiline iştirak etmeksizin kullananlar Türk Ceza Kanununun 202 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılırlar.”

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 19- 6831 sayılı Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Orman idaresi yangınları önlemek amacıyla en çok beş yılda tahakkuk ettirilecek bir plan ve program dahilinde yangın emniyet yolları ve yangın kule ve kulübeleri yapmak ve bunları idare merkezlerine telli ve telsiz telefonla bağlamakla mükellef olduğu gibi yangın tehlikesinin fazla olduğu mıntikalarda lüzum gördüğü yerlerde ve yeter miktarda yangın söndürme alet ve malzemesini havi motorlu vasıtalarla teçhiz ve takviye edilmiş yangın ekipleri bulundurur.”

MADDE 20- 6831 sayılı Kanununun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 89- Bu kanunun tatbiki bakımından imalat ve fabrikasyonun kontrolüne Orman Genel Müdürlüğü salahiyetlidir. Bu kontrolün ve umumiyetle taşıma belgelerinin kontrolünün nasıl yapılacağı Orman Genel Müdürlüğünce tespit olunur.”

MADDE 21- 6831 sayılı Kanununun 94 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanununun 14 üncü maddesinin (F) bendinde belirtilen fiilleri işleyenler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.”

MADDE 22- 6831 sayılı Kanununun 97 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 97- Orman idaresi tarafından kesilecek ağaçların tespitinde kullanılan damga ya da damga yerine geçecek işaretleri, ağaçları keserken dip kütükte bırakmayanlarla damgalı ya da işaretli ağaçları tespit edilen hadde nazaran daha yüksekte kesenlere, kesilen her ağaç için beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Orman idaresinin kesilecek ağaçların tespitinde kullandığı damga ya da damga yerine geçecek işaretleri taklit edenler veya taklit fiiline iştirak etmeksizin kullananlar Türk Ceza Kanununun 202 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre cezalandırılırlar.”

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 23- 6831 sayılı Kanunun 100 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 100- 41 inci maddeye aykırı olarak her çeşit orman emvalini taşıma belgesiz, damgaya tâbi olanları damgasız, işaretlemeye tabi olanları işaretsiz halde nakledenler 108 inci madde gereğince cezalandırılır.

Taşıma belgesini değiştirmeksizin ağaç, odun, kömür ve diğer orman mahsullerini taşıyanların malları, kaçak olup olmadığının incelenmesi için 84 üncü maddede gösterilen şekilde alıkonulur. Kaçak olmadığı ve taşıma belgesinin yenilenmediği tahakkuk ederse, alıkonulan mallar derhal taşıyana teslim edilerek taşıma belgesi verilir.

Malların kaçak olduğu anlaşılırsa 108 inci madde hükmü tatbik olunur.

Taşıma belgesini değiştirmeden nakliyat yapanlara beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ormandan kesilen ağaçlardan damgaya tabi orman emvalini damgasız, işaretlemeye tabi olanları işaretsiz olarak orman idaresinin istif yerlerine götürülenlere ikibinbeşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.”

MADDE 24- 6831 sayılı Kanunun 105 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 105- 69 uncu maddede yazılı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlarla, orman teşkilatında vazifeli olanlardan yangın yerine yardım göndermeyenlerle alaka göstermeyenler, Türk Ceza Kanununun 170 inci maddesinde tanımlanan suçu ihmali davranışla işlemiş olmak dolayısıyla cezalandırılır.”

MADDE 25- 6831 sayılı Kanunun 109 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 109- Ağaçlarda bulunan resmi damga veya damga yerine geçecek işaret ve numaraları bozanlar ve orman hudutlarındaki taksimata mahsus işaretleri ve levhaları ve orman kadastrounda sınır noktalarını gösteren sabit taş veya beton kazıkları, ormanlardaki

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 23- 6831 sayılı Kanunun 100 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 100- 41 inci maddeye aykırı olarak her çeşit orman emvalini taşıma belgesiz, damgaya tâbi olanları damgasız, işaretlemeye tabi olanları işaretsiz halde nakledenler 108 inci madde gereğince cezalandırılır.

Taşıma belgesini değiştirmeksizin ağaç, odun, kömür ve diğer orman mahsullerini taşıyanların malları, kaçak olup olmadığının incelenmesi için 84 üncü maddede gösterilen şekilde alıkonulur. Kaçak olmadığı ve taşıma belgesinin yenilenmediği tahakkuk ederse, alıkonulan mallar derhal taşıyana teslim edilerek taşıma belgesi verilir.

Malların kaçak olduğu anlaşılırsa 108 inci madde hükmü tatbik olunur.

Taşıma belgesini değiştirmeden nakliyat yapanlara beşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ormandan kesilen ağaçlardan damgaya tabi orman emvalini damgasız, işaretlemeye tabi olanları işaretsiz olarak orman idaresinin istif yerlerine götürülenlere ikibinbeşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.”

MADDE 24- 6831 sayılı Kanunun 105 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 105- 69 uncu maddede yazılı kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlarla, orman teşkilatında vazifeli olanlardan yangın yerine yardım göndermeyenlerle alaka göstermeyenler, Türk Ceza Kanununun 170 inci maddesinde tanımlanan suçu ihmali davranışla işlemiş olmak dolayısıyla cezalandırılır.”

MADDE 25- 6831 sayılı Kanunun 109 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 109- Ağaçlarda bulunan resmi damga veya damga yerine geçecek işaret ve numaraları bozanlar ve orman hudutlarındaki taksimata mahsus işaretleri ve levhaları ve orman kadastrounda sınır noktalarını gösteren sabit taş veya beton kazıkları, ormanlardaki

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

otlak, yaylak ve kışlakların sınır işaretlerini kıranlar, kaldıranlar, belirsiz hâle getirenler, yerlerini değiştirenler, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, ikibinbeşyüzyirmibeş Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 26- 6831 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “elli” ibaresi “binbeşyüz” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “iki yıldan yedi yıla” ibaresi “üç yıldan on yıla” şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde ve beşinci fıkrasında yer alan “yirmibin güne kadar” ibaresi “yirmibin günden yirmibeşbin güne kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

“Kasten orman yakan kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ve bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Suçun, yangına müdahalenin geciktirilmesi veya yangının söndürülmesinin zorlaştırılması amacıyla ve bu amacı gerçekleştirmeye elverişli olacak yer, zaman veya şartlarda işlenmesi halinde faile verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 27- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 18- Tescilli olsun veya olmasın aynı veya komşu köy, mahalle ve beldelerin orman tahdidî veya orman kadastro çalışmaları alanlarında bulunan aynı taşınmazların, ilan edilerek kesinleşmiş birden çok orman kadastrolarına göre orman sayılıp sayılmaması bakımından farklı vasıflarda sınırlandırılmış olduğunun tespiti halinde, bu taşınmazlarda, kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla oluşturulan sınırlar saklı kalmak kaydıyla, önceden yapılmış olan orman kadastro çalışmaları bütün sonuçları ile hükümsüz sayılır. Orman Genel Müdürlüğünce yeni bir orman kadastro komisyonu görevlendirilir. Görevlendirilen orman kadastro komisyonu bu taşınmazlarda, bu Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde orman kadastro ve 2/B uygulamasını yapar ve

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

otlak, yaylak ve kışlakların sınır işaretlerini kıranlar, kaldıranlar, belirsiz hâle getirenler, yerlerini değiştirenler, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, ikibinbeşyüzyirmibeş Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idarî para cezası ile cezalandırılır.”

MADDE 26- 6831 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “elli” ibaresi “binbeşyüz” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “iki yıldan yedi yıla” ibaresi “üç yıldan on yıla” şeklinde, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde ve beşinci fıkrasında yer alan “yirmibin güne kadar” ibaresi “yirmibin günden yirmibeşbin güne kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

“Kasten orman yakan kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ve bin günden onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Suçun, yangına müdahalenin geciktirilmesi veya yangının söndürülmesinin zorlaştırılması amacıyla ve bu amacı gerçekleştirmeye elverişli olacak yer, zaman veya şartlarda işlenmesi halinde faile verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 27- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 18- Tescilli olsun veya olmasın aynı veya komşu köy, mahalle ve beldelerin orman tahdidî veya orman kadastro çalışmaları alanlarında bulunan aynı taşınmazların, ilan edilerek kesinleşmiş birden çok orman kadastrolarına göre orman sayılıp sayılmaması bakımından farklı vasıflarda sınırlandırılmış olduğunun tespiti halinde, bu taşınmazlarda, kesinleşmiş mahkeme kararlarıyla oluşturulan sınırlar saklı kalmak kaydıyla, önceden yapılmış olan orman kadastro çalışmaları bütün sonuçları ile hükümsüz sayılır. Orman Genel Müdürlüğünce yeni bir orman kadastro komisyonu görevlendirilir. Görevlendirilen orman kadastro komisyonu bu taşınmazlarda, bu Kanunda öngörülen hükümler çerçevesinde orman kadastro ve 2/B uygulamasını yapar ve

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

10 uncu maddeye göre ilan eder. Bu kapsamda ilan edilen orman kadaströ çalışmasındaki sınırlandırma esas alınır. İlan tarihinden itibaren otuz gün içinde kadaströ mahkemelerinde, kadaströ mahkemesi olmayan yerlerde kadaströ davalarına bakmakla görevli mahkemelerde dava açılmadığı takdirde ilan edilen çalışma kesinleşir. Bu çalışmalarda 11 inci maddedeki hak düşürücü süre aranmaz.

Bu maddeye göre yapılacak kadaströ çalışmaları ikinci kadaströ sayılmaz.

Bu maddeye göre orman kadaströ çalışması yapılan alanlarda yer alan taşınmazlar hakkında açılmış davalar bulunması halinde yapılan çalışmalar Orman Genel Müdürlüğünce mahkemeye bildirilir.”

MADDE 28- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Kocaeli İli, Kartepe İlçesi, Nusretiye Mahallesinde 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybettiği belirlenen alanlarda bu Kanunun 2 nci maddesi (B) bendi uygulaması yeniden yapılır. Yapılacak uygulamada sınırları Orman Genel Müdürlüğünce tespit edilemeyen yanan orman alanlarına ilişkin değerlendirme yapılmaz.

Bu maddeye göre yapılacak kadaströ çalışmaları ikinci kadaströ sayılmaz.”

MADDE 29- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 20- 6831 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (C) bendi gereğince tesis edilen ve tapuda halen farklı malikler adına kayıtlı olan hususi ormanlar; orman bölge müdürlüğünün talebi ile Orman Genel Müdürlüğünce görevlendirilen orman kadaströ komisyonlarınca; 31/12/2022 tarihinden önce tapulama/kadaströ, imar mevzuatı veya hükmen oluşturulan tapu kayıtları esas alınarak parsel bazında yeniden değerlendirilir. Bu parseller üzerinde evvelce hususi orman olarak

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

10 uncu maddeye göre ilan eder. Bu kapsamda ilan edilen orman kadaströ çalışmasındaki sınırlandırma esas alınır. İlan tarihinden itibaren otuz gün içinde kadaströ mahkemelerinde, kadaströ mahkemesi olmayan yerlerde kadaströ davalarına bakmakla görevli mahkemelerde dava açılmadığı takdirde ilan edilen çalışma kesinleşir. Bu çalışmalarda 11 inci maddedeki hak düşürücü süre aranmaz.

Bu maddeye göre yapılacak kadaströ çalışmaları ikinci kadaströ sayılmaz.

Bu maddeye göre orman kadaströ çalışması yapılan alanlarda yer alan taşınmazlar hakkında açılmış davalar bulunması halinde yapılan çalışmalar Orman Genel Müdürlüğünce mahkemeye bildirilir.”

MADDE 28- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 19- Kocaeli İli, Kartepe İlçesi, Nusretiye Mahallesinde 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybettiği belirlenen alanlarda bu Kanunun 2 nci maddesi (B) bendi uygulaması yeniden yapılır. Yapılacak uygulamada sınırları Orman Genel Müdürlüğünce tespit edilemeyen yanan orman alanlarına ilişkin değerlendirme yapılmaz.

Bu maddeye göre yapılacak kadaströ çalışmaları ikinci kadaströ sayılmaz.”

MADDE 29- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 20- 6831 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi birinci fıkrasının (C) bendi gereğince tesis edilen ve tapuda halen farklı malikler adına kayıtlı olan hususi ormanlar; orman bölge müdürlüğünün talebi ile Orman Genel Müdürlüğünce görevlendirilen orman kadaströ komisyonlarınca; 31/12/2022 tarihinden önce tapulama/kadaströ, imar mevzuatı veya hükmen oluşturulan tapu kayıtları esas alınarak parsel bazında yeniden değerlendirilir. Bu parseller üzerinde evvelce hususi orman olarak

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

sınırlandırılan alanlar, farklı malikler adına kayıtlı ve üç hektardan küçük ise orman sayılmayan yer, üç hektar veya daha büyük ise hususi orman olarak yeniden sınırlandırılarak 10 uncu maddeye göre ilan edilir. İlan tarihinden itibaren otuz gün içinde kadastro mahkemelerinde, kadastro mahkemesi olmayan yerlerde kadastro davalarına bakmakla görevli mahkemelerde dava açılmadığı takdirde ilan edilen çalışma kesinleşir.

Bu maddeye göre yapılacak kadastro çalışmaları ikinci kadastro sayılmaz.”

MADDE 30- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13 - 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla 31/12/2023 tarihine kadar Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 34 üncü maddesi ile Üçüncü Kısım Dördüncü Bölümünün 17 nci maddesinde sayılan sebeplerle anılan maddeler uyarınca tazminat ödemesine hak kazanacaklar için bu Kanunun bu maddeyi ihdas eden Kanun ile yürürlükten kaldırılan 71 inci maddesinin uygulanmasına devam edilir.”

MADDE 31- 6831 sayılı Kanunun 71 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 32- 6831 sayılı Kanunun Ek 6 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 33- 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Bu Kanunun amacı; barışta güven ve asayiş korumak, kaçakçılığı men, takip ve tahkikle, trafik ve yol güvenliğini veya tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakillerini sağlamakla görevli olanların; Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil

(Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

sınırlandırılan alanlar, farklı malikler adına kayıtlı ve üç hektardan küçük ise orman sayılmayan yer, üç hektar veya daha büyük ise hususi orman olarak yeniden sınırlandırılarak 10 uncu maddeye göre ilan edilir. İlan tarihinden itibaren otuz gün içinde kadastro mahkemelerinde, kadastro mahkemesi olmayan yerlerde kadastro davalarına bakmakla görevli mahkemelerde dava açılmadığı takdirde ilan edilen çalışma kesinleşir.

Bu maddeye göre yapılacak kadastro çalışmaları ikinci kadastro sayılmaz.”

MADDE 30- 6831 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13 - 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince tazminat ödenmemesi kaydıyla 31/12/2023 tarihine kadar Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2022 ve 2023 Yıllarını Kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşmenin İkinci Kısım Birinci Bölümünün 34 üncü maddesi ile Üçüncü Kısım Dördüncü Bölümünün 17 nci maddesinde sayılan sebeplerle anılan maddeler uyarınca tazminat ödemesine hak kazanacaklar için bu Kanunun bu maddeyi ihdas eden Kanun ile yürürlükten kaldırılan 71 inci maddesinin uygulanmasına devam edilir.”

MADDE 31- 6831 sayılı Kanunun 71 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 32- 6831 sayılı Kanunun Ek 6 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 33- 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Bu Kanunun amacı; barışta güven ve asayiş korumak, kaçakçılığı men, takip ve tahkikle, trafik ve yol güvenliğini veya tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakillerini sağlamakla görevli olanların; Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Teşkilatında bulunan patlayıcı maddelerin incelenmesi, muhafazası, nakli, imha edilmesi ve zararsız hâle getirilmesi işlemlerinde görevlendirilenler, orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanlar ile yetkililerce kendilerine bu kapsamda görev verilen kamu görevlileri ve gönüllüler bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermiş olsa bile yaptıkları hizmet nedeniyle derhal veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma veya hastalık sonucu ölmeleri veya engelli hâle gelmeleri halinde ödenecek nakdi tazminat ile birlikte bağlanacak aylığın ve bu yüzden yaralanmaları halinde ödenecek nakdi tazminatın esas ve yöntemlerinin düzenlenmesidir.”

MADDE 34- 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve sonraki bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“1) Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında Orman Genel Müdürlüğü tarafından fiilen görevlendirilen personel ve gönüllüler ile bu kapsamda görev verilen diğer kamu görevlilerini;”

MADDE 35- 2330 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 69 uncu maddesi kapsamında görevlendirilen gönüllüler yönünden 19/4/2018 tarihinden itibaren, diğer hak sahipleri yönünden ise 2330 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren meydana gelen ölüm, malullük veya yaralanma sebepleri, bu maddeyi ihdas eden Kanunla bu Kanunun 1 inci ve 2 nci maddesinde yapılan değişikliğin kapsamına girenler, müracaatları üzerine durumlarına uygun olarak bu Kanunda düzenlenen haklardan aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar. Ancak, bunlara nakdi tazminat hakları saklı kalmak kaydıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geriye dönük olarak herhangi bir ödeme yapılmaz.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Teşkilatında bulunan patlayıcı maddelerin incelenmesi, muhafazası, nakli, imha edilmesi ve zararsız hâle getirilmesi işlemlerinde görevlendirilenler, orman yangınlarını söndürme çalışmalarında fiilen görevli olanlar ile yetkililerce kendilerine bu kapsamda görev verilen kamu görevlileri ve gönüllüler bu görevlerinden dolayı ya da görevleri sona ermiş olsa bile yaptıkları hizmet nedeniyle derhal veya bu yüzden maruz kaldıkları yaralanma veya hastalık sonucu ölmeleri veya engelli hâle gelmeleri halinde ödenecek nakdi tazminat ile birlikte bağlanacak aylığın ve bu yüzden yaralanmaları halinde ödenecek nakdi tazminatın esas ve yöntemlerinin düzenlenmesidir.”

MADDE 34- 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına (h) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve sonraki bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“1) Orman yangınlarını söndürme çalışmalarında Orman Genel Müdürlüğü tarafından fiilen görevlendirilen personel ve gönüllüler ile bu kapsamda görev verilen diğer kamu görevlilerini;”

MADDE 35- 2330 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 69 uncu maddesi kapsamında görevlendirilen gönüllüler yönünden 19/4/2018 tarihinden itibaren, diğer hak sahipleri yönünden ise 2330 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren meydana gelen ölüm, malullük veya yaralanma sebepleri, bu maddeyi ihdas eden Kanunla bu Kanunun 1 inci ve 2 nci maddelerinde yapılan değişikliğin kapsamına girenler, müracaatları üzerine durumlarına uygun olarak bu Kanunda düzenlenen haklardan aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar. Ancak, bunlara nakdi tazminat hakları saklı kalmak kaydıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geriye dönük olarak herhangi bir ödeme yapılmaz.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

Orman Kanununun 71 inci maddesi kapsamında tazminat alanlara bu Kanun kapsamında ödeme yapılmaz.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla bu Kanunun 2 nci maddesinde yapılan değişiklik kapsamına girenlere değişiklik öncesinde bağlanmış olan aylıklar, ilgili mevzuatına uygun olarak bağlanmış sayılır ve bunlarda bir eksiltme yapılmaz.”

MADDE 36- 21/6/1987 tarihli 3402 sayılı Kadastro Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Evvelce tahdidi veya kadastrosu yapılmış orman alanları ile bu Kanun kapsamında orman kadastrosu yapılacak orman alanlarında 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine göre orman sınırı dışına çıkarılacak yerler, 4 üncü ve 39 uncu maddelerde yer alan esaslar çerçevesinde tayin ve tespit edilerek eş zamanlı olarak Ek Madde 4 de yer alan esaslar dahilinde Hazine adına tescil edilir. Ancak, bu çalışmaları yapacak olan kadastro ekibi ile yapılacak itirazları inceleyecek kadastro komisyonuna Orman Genel Müdürlüğünce orman kadastro komisyonlarında en az iki yıl çalışmış bir yüksek orman mühendisi veya orman mühendisi ile bir yüksek ziraat mühendisi veya ziraat mühendisi ilaveten görevlendirilir.

Hak sahibi gerçek ve tüzel kişiler tarafından orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine karşı açılacak itiraz davalarında hasım Hazine ve Orman Genel Müdürlüğüdür. Orman Genel Müdürlüğünce açılacak davalarda hasım, hak sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir.

Kesinleşme tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuki sebeplere dayanılarak Hazine hariç itiraz olunamaz ve dava açılmaz.”

MADDE 37- 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8/K maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Orman Kanununun 71 inci maddesi kapsamında tazminat alanlara bu Kanun kapsamında ödeme yapılmaz.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla bu Kanunun 2 nci maddesinde yapılan değişiklik kapsamına girenlere değişiklik öncesinde bağlanmış olan aylıklar, ilgili mevzuatına uygun olarak bağlanmış sayılır ve bunlarda bir eksiltme yapılmaz.”

MADDE 36- 21/6/1987 tarihli 3402 sayılı Kadastro Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Evvelce tahdidi veya kadastrosu yapılmış orman alanları ile bu Kanun kapsamında orman kadastrosu yapılacak orman alanlarında 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine göre orman sınırı dışına çıkarılacak yerler, 4 üncü ve 39 uncu maddelerde yer alan esaslar çerçevesinde tayin ve tespit edilerek eş zamanlı olarak Ek Madde 4 te yer alan esaslar dahilinde Hazine adına tescil edilir. Ancak, bu çalışmaları yapacak olan kadastro ekibi ile yapılacak itirazları inceleyecek kadastro komisyonuna Orman Genel Müdürlüğünce orman kadastro komisyonlarında en az iki yıl çalışmış bir yüksek orman mühendisi veya orman mühendisi ile bir yüksek ziraat mühendisi veya ziraat mühendisi ilaveten görevlendirilir.

Hak sahibi gerçek ve tüzel kişiler tarafından orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine karşı açılacak itiraz davalarında hasım Hazine ve Orman Genel Müdürlüğüdür. Orman Genel Müdürlüğünce açılacak davalarda hasım, hak sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir.

Kesinleşme tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuki sebeplere dayanılarak Hazine hariç itiraz olunamaz ve dava açılmaz.”

MADDE 37- 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8/K maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

“Bakanlık; Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan tarım arazileri hariç olmak üzere, mülkiyeti gerçek ve tüzel kişilere ait olup, hisselilik, mülkiyet ihtilafı, parçalılık, tarımsal faaliyete son verilmesi, göç veya başka bir sebeple üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerini tespit ederek, ekonomiye kazandırılması ve kamu yararına kullanılması için bu arazileri kira geliri arazi maliklerine ait olmak üzere ve arazinin vasfının değiştirilmemesi şartıyla sezonluk olarak rayiç bedelden aşağı olmamak üzere kiraya verir.

Kiralama öncelikli olarak kiraya verilecek arazinin bulunduğu yerleşim yerinde ikamet edenlere ya da 5488 sayılı Tarım Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen sivil toplum kuruluşlarına ve meslek odalarına yapılır. Bakanlık kiralama işlemlerini genel hükümlere göre taşınmaz ticareti yetki belgesine sahip işletme ve sözleşmeli işletmelere de yaptırabilir. Bu maddeye göre kiralanan araziler Çiftçi Kayıt Sistemine kaydedilir ve kiracılar bu arazilerle ilgili tarımsal desteklerden yararlandırılır.

Kiralanan arazilerin rayiç kira bedelleri ve kiralayanların yetiştirebilecekleri ürün veya ürün grupları Bakanlık il veya ilçe müdürlükleri tarafından mahallinde veya elektronik ortamda ilan edilir. Öncelikli gruplardan birden fazla istekli çıkması halinde en yüksek teklifi verene kiralanır. Öncelikli gruplardan istekli çıkmaması halinde diğer isteklilerden en yüksek teklifi verene kiralanır.

Arazi maliklerine veya hak sahiplerine ulaşılamaması halinde kira bedelleri araziye özgülenerek bir kamu bankası nezdinde açılacak vadeli hesaba yatırılarak nemalandırılır. Mülkiyeti ihtilafı arazilerde ihtilafın giderilmesi halinde biriken kira geliri ve ferileri hak sahiplerine dağıtılır.

(Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“Bakanlık; Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan tarım arazileri hariç olmak üzere, mülkiyeti gerçek ve tüzel kişilere ait olup, hisselilik, mülkiyet ihtilafı, parçalılık, tarımsal faaliyete son verilmesi, göç veya başka bir sebeple üst üste iki yıl süreyle işlenmeyen tarım arazilerini tespit ederek, ekonomiye kazandırılması ve kamu yararına kullanılması için bu arazileri kira geliri arazi maliklerine ait olmak üzere ve arazinin vasfının değiştirilmemesi şartıyla sezonluk olarak rayiç bedelden aşağı olmamak üzere kiraya verir.

Kiralama öncelikli olarak kiraya verilecek arazinin bulunduğu yerleşim yerinde ikamet edenlere ya da 5488 sayılı Tarım Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen sivil toplum kuruluşlarına ve meslek odalarına yapılır. Bakanlık kiralama işlemlerini genel hükümlere göre taşınmaz ticareti yetki belgesine sahip işletme ve sözleşmeli işletmelere de yaptırabilir. Bu maddeye göre kiralanan araziler Bakanlıkça belirlenen kayıt sistemlerine kaydedilir ve kiracılar bu arazilerle ilgili tarımsal desteklerden yararlandırılır.

Kiralanan arazilerin rayiç kira bedelleri ve kiralayanların yetiştirebilecekleri ürün veya ürün grupları Bakanlık il veya ilçe müdürlükleri tarafından mahallinde veya elektronik ortamda ilan edilir. Öncelikli gruplardan birden fazla istekli çıkması halinde en yüksek teklifi verene kiralanır. Öncelikli gruplardan istekli çıkmaması halinde diğer isteklilerden en yüksek teklifi verene kiralanır.

Arazi maliklerine veya hak sahiplerine ulaşılamaması halinde kira bedelleri araziye özgülenerek bir kamu bankası nezdinde açılacak vadeli hesaba yatırılarak nemalandırılır. Mülkiyeti ihtilafı arazilerde ihtilafın giderilmesi halinde biriken kira geliri ve ferileri hak sahiplerine dağıtılır.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

Kiralanacak arazilerin; sınıfı, parsel büyüklüğü, verimliliği gibi hususlar dikkate alınarak tespit edilmesi, kiralama usul ve esasları, kira bedellerinin ve sürelerinin belirlenmesi ile kiralamaya ve kira gelirlerinin hak sahiplerine dağıtımı ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 38- 4/5/2007 tarihli ve 5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Hizmetleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Kısmi zamanlı çalışanlar

GEÇİCİ MADDE 3- Kurumda 14 üncü maddenin mülga dokuzuncu fıkrası uyarınca hizmet akdi ile kısmi zamanlı uzman olarak çalışmakta olup halen Kurumda görev yapan personelden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iş günü içerisinde yazılı olarak başvurular, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 27 nci maddesi kapsamında “İdari Uzman” unvanlı sözleşmeli personel pozisyonuna atanır. Bu madde uyarınca ihdas edilmiş pozisyonlar herhangi bir şekilde boşalmaları halinde hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iş günü içerisinde yazılı olarak başvurmayanların ataması yapılmaz ve bunlarla hizmet akdi imzalanmaz. Bu maddeye göre atanmaların Kurumda geçen kısmi zamanlı çalışmaya ilişkin sosyal güvenlik primi gün sayıları, idari uzmanlara yapılacak ödemelerin tespitinde esas alınacak hizmet süresi hesabında dikkate alınır.”

MADDE 39- 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

(Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Kiralanacak arazilerin; sınıfı, parsel büyüklüğü, verimliliği gibi hususlar dikkate alınarak tespit edilmesi, kiralama usul ve esasları, kira bedellerinin ve sürelerinin belirlenmesi ile kiralamaya ve kira gelirlerinin hak sahiplerine dağıtımı ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 38- 4/5/2007 tarihli ve 5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Hizmetleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Kısmi zamanlı çalışanlar

GEÇİCİ MADDE 3- Kurumda 14 üncü maddenin mülga dokuzuncu fıkrası uyarınca hizmet akdi ile kısmi zamanlı uzman olarak çalışmakta olup halen Kurumda görev yapan personelden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iş günü içerisinde yazılı olarak başvurular, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 27 nci maddesi kapsamında “İdari Uzman” unvanlı sözleşmeli personel pozisyonuna atanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on iş günü içerisinde yazılı olarak başvurmayanların ataması yapılmaz ve bunlarla hizmet akdi imzalanmaz. Bu maddeye göre atanmaların Kurumda geçen kısmi zamanlı çalışmaya ilişkin sosyal güvenlik primi gün sayıları, idari uzmanlara yapılacak ödemelerin tespitinde esas alınacak hizmet süresi hesabında dikkate alınır.”

MADDE 39- 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

“Orman köylülerinden ormancılık faaliyetlerinde vahidi fiyatla çalışanlara kendi mülki hudutları içerisinde istihsalı yapılan oduna dayalı orman ürünlerinin satış gelirlerinden üretim giderleri düşüldükten sonra kalan tutarın %10’una kadarı aynı veya nakdi olarak dağıtılır; bu oranı ve verilme şeklini belirlemeye Tarım ve Orman Bakanı yetkilidir. Dağıtıma ilişkin usul ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne hazırlanan yönetmelikle belirlenir.”

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

“Orman köylülerinden ormancılık faaliyetlerinde vahidi fiyatla çalışanlara kendi mülki hudutları içerisinde istihsalı yapılan oduna dayalı orman ürünlerinin satış gelirlerinden üretim giderleri düşüldükten sonra kalan tutarın yüzde onuna kadarı aynı veya nakdi olarak dağıtılır; bu oranı ve verilme şeklini belirlemeye Tarım ve Orman Bakanı yetkilidir. Dağıtıma ilişkin usul ve esaslar Orman Genel Müdürlüğüne hazırlanan yönetmelikle belirlenir.”

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle olağanüstü hal ilan edilen illerde faaliyet gösteren 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu kapsamındaki tarımsal amaçlı kooperatiflerin genel kurul toplantıları 31/10/2023 tarihine kadar yapılır. Bu illerde ortakları bulunan kooperatif birlikleri ile bunların merkez birliklerinin genel kurul toplantıları ise 31/12/2023 tarihinden önce yapılamaz. Mevcut organların görev, yetki ve sorumlulukları yapılacak olan genel kurul toplantısına kadar devam eder.

(2) 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle olağanüstü hal ilan edilen illerde faaliyet gösteren 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ile 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu kapsamındaki birliklerin genel kurul toplantıları 31/10/2023 tarihine kadar yapılır. Bu birliklerin üst örgütlenmesi olan merkez birliklerinin genel kurul toplantıları ise 31/12/2023 tarihinden önce yapılamaz. Mevcut organların görev, yetki ve sorumlulukları yapılacak olan genel kurul toplantısına kadar devam eder.

(Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve
Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz ile
203 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 40- Bu Kanunun;

- a) 13 üncü, 14 üncü ve 15 inci maddeleri yayımı tarihinden altı ay sonra,
b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 41- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 40- Bu Kanunun;

- a) 13 üncü, 14 üncü ve 15 inci maddeleri yayımı tarihinden altı ay sonra,
b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 41- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

